

February - April 2012

Sabaku

SURINAM AIRWAYS in-flight Magazine

Een wandeling door de historische binnenstad van Paramaribo
A walk through the Paramaribo historic inner city

Van Kawina naar Kaseko tot Kaskawi
From Kawina to Kaseko to Kaskawi

Het Rainforest Kunstfestival
The Rainforest Art Festival

Sky Emporium
onboard shopping

RÉMY MARTIN

KING'S
DUTY & TAX FREE SHOP

ARRIVAL & DEPARTURE J.A.P. INTERNATIONAL AIRPORT
BORDER STORE ALBINA
BORDER STORE SOUTH DRAIN - NICKERIE
BORDER STORE MOLESON CREEK - GUYANA

Celebrating

1962 - AUGUST 30 - 2012

SURINAM AIRWAYS

www.flyslm.com

Wij waarderen het zeer dat u voor Surinam Airways hebt gekozen. Om ons niveau van dienstverlening te kunnen voortzetten en verbeteren is de mening van onze klanten voor ons van groot belang. Mocht u opmerkingen of suggesties hebben, dan vernemen wij deze graag van u. Veel dank voor uw tijd en moeite.

Should you have any comments or suggestions, please let us know. Thank you for your time and interest.

President Surinam Airways

Mr / Ms*

E-mail info@www.elsevier.com

Uw reisagent / Your travel agent

4 www.flyslm.com

Welkom

Knallend en vol goede voornemens zijn wij het nieuwe jaar binnen gestapt. Wat het eerste betreft, hebben wij in Suriname een stapje, zelfs een grote stap, voor op andere landen in de wereld. De manier waarop de jaarwisseling hier plaatsvindt is zo uniek, dat het alleen hierom al volgens nieuwszender CNN tot de top-6 landen behoort waar je het oude jaar zou moeten afsluiten. Volgens verslaggevers van deze zender vindt hier in Paramaribo één van de beste jaarafsluitingen ter wereld plaats.

Dit is het eerste nummer van ons in-flight Magazine in het nieuwe jaar en van deze gelegenheid wil ik gebruikmaken u alsnog een goed, vruchtbaar en gelukkig Nieuwjaar toe te wensen.

Bij de aflossing van het oude jaar door het nieuwe denken we na over wat we willen veranderen in het nieuwe jaar. En vrijwel iedereen, zowel in privé als in business, komt met een aantal goede voornemens. Ook wij, en daarmee bedoel ik alle bedrijfsonderdelen, zowel individueel als collectief hebben dus ons vast voorgenomen u nog beter van dienst te zijn. Surair Ground Services dat onder andere tot taak heeft het inchecken van passagiers, het laden en lossen van bagage, de schoonmaak van onze vliegtuigen en het begeleiden van passagiers bij het in- en uitstappen, is voornemens zich met nog grotere inzet van deze taken te kwijten. De SLM vervoert niet alleen passagiers. Ook goederen moeten van punt A naar punt B worden gebracht. Dit vervoer is een belangrijke schakel in de logistieke keten. Logistiek is het organiseren, plannen, besturen en uitvoeren van de goederenstroom. Surair Aircargo Services vertaalt logistiek als de juiste dingen, op de juiste tijd, op de juiste plaats, in de juiste hoeveelheden en heeft zich niet alleen voorgenomen een stap verder te gaan, maar doet dat nu al.

In februari van het vorig jaar heeft onze catering, Surair Catering Services, voor de tweede achtereenvolgende keer de Silver Caterer Award voor de Amerikaanse regio gekregen. Dat is het beste bewijs dat de kwaliteit van onze processen en diensten de internationale toets der kritiek kunnen doorstaan. De awards worden toegekend aan de winnaars van een speciale competitie van de International Air Transport Association (IATA), waaraan wereldwijd meer dan 230 luchtvaartcateringmaatschappijen deelnemen. Het winnen van een award in een zo sterk bezet deelnemersveld is al een geweldige prestatie, en als je dat twee keer achter elkaar binnenhaalt dan mag je bijna naast je schoenen gaan lopen van (gerechtvaardigde) verwaandheid.

We weten dat het maken van goede voornemens zelden leidt tot permanente verandering. Goede voornemens falen omdat ze vaak draaien om het veranderen van gevolgen, in plaats van te kijken naar de oorzaken. En omdat we dat weten, stellen we alles in het werk om het niet bij de goede voornemens te laten, maar deze in alle geledingen van onze maatschappij in daden om te zetten. Dat streven kan worden bereikt door tijdig en doelgericht in te spelen op de wensen en behoeften van onze klanten om de klanttevredenheid vergroten.

Tevreden klanten blijven ons langer trouw en worden uiteindelijk ambassadeur van ons bedrijf, van de SLM. Klanten binden zich aan ons door hun ervaring met onze producten, onze diensten. Servicedifferentiatie kan dus een belangrijk concurrentie voordeel opleveren en daar streven wij dan ook naar, zelfs meer nog dan in voorgaande jaren. Wij gaan er voor; niet alleen in 2012, maar ook in de jaren daarna.

Ewald M. Henshuijs
President Surinam Airways

Welcome

With a bang and plenty of good intentions we have entered this New Year. As far as the first is concerned, we in Suriname are a step, no a big step, ahead of other countries in the world. The way the turn of the year takes place here is so unique that for this reason alone it is part of the top six countries where according to CNN you should close the old year. According to journalists from this broadcasting station one of the best year-end closings takes place here in Paramaribo.

This is the first edition of our in-flight Magazine in the new year and I would like to take this opportunity to wish you still a good, fruitful and happy New Year.

At the change of the old year by the new we think about what we would like to change in the new year. And almost everybody, in private as in business, comes up with a number of good intentions. We as well, and then I mean all business units, individually as well as collectively have taken the firm resolve of even serving you better. Surair Ground Services which has the task of checking in passengers, loading and unloading baggage, cleaning the aircraft and escorting passengers at boarding and disembarking is intent on performing their tasks with an even greater dedication. The SLM does not only transport passengers. Goods have to be taken from point A to point B and this transport is an important link in the logistic chain. Logistics is the organizing, planning, managing the flow of goods. Surair Aircargo Services translates logistics as the right things, at the right time, in the right place, in the proper quantities and did not only resolve to go a step further, they are doing it already.

In February of last year, our catering, Surair Catering Services has won for the second time in a row the Silver Caterer Award for the American region. This is the best proof that our processes and services can easily bear the test of criticism. The awards are awarded to the winners of a special competition organized by the International Air Transport Association (IATA), where world-wide 230 airline catering companies participate. Winning an award in such a crowded field is a fabulous achievement, and if you win it twice in a row you can almost (justifiably) be too big for your boots.

We know that having good intentions seldom results in permanent change. Good intentions often fail because they are intent on changing consequences, instead of looking at causes. And because we know this, we will do everything it takes not to leave it at the good intentions alone but convert them into actions in all echelons of the company. This pursuit can be achieved by a timely and goal-oriented capitalizing on the wishes and needs of our customers in order to increase customer satisfaction. Satisfied customers will remain loyal to us longer and ultimately become ambassadors of our company, the SLM.

Customers commit themselves to us through their experience with our products, our services. Service differentiation can generate an important competitive advantage and that is our ambition, even more so than in previous years. We are going for it; not only in 2012 but in the years following as well.

Dit in-flight magazine wordt uitgegeven door
This in-flight magazine is published by

SABAKU February - April 2012

TEKSTEN/TEXT

George Orie
John Zaalman
Jacques Noël
Rosita Leeftang
Siegfried Gerling
Terrence Oostervolde
Donna van Diemen

FOTOGRAFIE/PHOTOGRAPHY

Roy Tjin
Tammo Schuringa
Regilio Derby
Lucien Liewu Sjong

PRODUCTIE/PRODUCTION

Rudi Westerborg
Roy Tjin

VERTALING/TRANSLATION

Jacques Noël

REDACTIE/EDITOR

George Orie

EINDREDACTIE/FINAL EDITING

SLM Public Relations

VORMGEVING/GRAPHIC DESIGN

Carlito's Design, Amsterdam

ADVERTENTIES/ADVERTISING

Lisa Pantin/SLM PR Dept.
publicrelations@slm.firm.sr
Phone (597) - 465700 ext. 279

AUTEURSRECHT/COPYRIGHT

No part of this magazine may be reproduced, stored in a retrieval system or resold without the prior written consent of the publisher.
SABAKU makes every effort to check all information, but cannot accept any responsibility for errors or omissions.

Index

Welkom / Welcome.....	5
Reisadviezen / Travel Tips.....	7
Kaart van Suriname / Suriname Map.....	8
Een wandeling door de historische binnenstad van Paramaribo..	12
A walk through the Paramaribo historic inner city.....	13
De ongelooflijke rumrijkdom van Suriname.....	18
The unbelievable Suriname rum richness.....	19
Opo! Kondreman.....	22
Opo! Kondreman.....	22
Van Kawina naar Kaseko tot Kaskawi.....	24
From Kawina to Kaseko to Kaskawi.....	25
Salsuri 2011 - Een feest voor oog en oor.....	30
Salsuri 2011 - A treat for the eye and the ear.....	31
Jeannine La Rose: "Muziek is de taal van de ziel".....	34
Jeannine La Rose: "Music is the language of the soul".....	34
Airbus A340 Entertainment handset gids.....	38
Airbus A340 Entertainment handset guide.....	38
Sky Emporium boordverkoop.....	39
Inflight shopping.....	39
Karnaval di Korsou - Volksfeest met visie.....	52
Karnaval di Korsou - Popular festival with a vision.....	52
Surinam Airways Adressen / Addresses.....	58
Column.....	59
Jazz in het centrum van Paramaribo.....	60
Jazz in downtown Paramaribo.....	61
Het Rainforest Kunstfestival.....	62
The Rainforest Art Festival.....	63
Fit tijdens de vlucht / Fit while flying.....	66
Voorbeelden van formulieren en formaliteiten voor reizen naar de VSA.....	67
Examples of forms and formalities when travelling to the USA.....	67
Bigi Broki Waka... gedragen door de samenleving.....	68
The walk across the big bridge...supported by the public.....	68
Suriname in feiten.....	72
Facts about Suriname.....	73

Cover:

Ministerie van Financiën, Paramaribo
Department of Finance, Paramaribo

Reisadviezen

De volgende tips van de SLM zullen uw reis veraangenamen:

FASTEN YOUR SEATBELTS

Maak vóór de start en landing uw stoelriemen vast. Maak ze niet los, zolang het bordje 'fasten seat belts' is verlicht. Uit voorzorg kunt u uw riem de gehele reis losjes omhouden.

ONTSPANNING

Wij kunnen u voorzien van kranten en tijdschriften. Op de mid-Atlantische route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) kunt u met uw koptelefoon genieten van films en aangename muziek. Door de atmosfeer in de cabine en het stilzitten kunnen uw voeten opzwellen. Draag daarom ruimzittende schoenen of slippers.

SPECIALE MAALTIJDEN

Gebruikt u op doktersvoorschrift of uit geloofsovertuiging speciale maaltijden, dan serveren wij die graag. Maak uw verzoeken duidelijk kenbaar bij de reservering van uw vlucht.

GEZONDHEID

In het vliegtuig is de lucht droger dan daarbuiten. Drink daarom zoveel mogelijk tijdens een vlucht. Alcohol, koffie en thee onttrekken vocht aan het lichaam, beperk daarom het gebruik. Beweeg (zeker op lange vluchten) zoveel mogelijk. Op pagina 66 staan oefeningen die u in uw stoel kunt doen. De boordapotheek bevat medicijnen voor de meest voorkomende kwaaltjes. Gebruikt u medicijnen, neem die dan altijd mee in uw handbagage.

KINDEREN

Reist u met een baby? De steward(ess) maakt graag het flesje klaar. Waarschuw op tijd, dan hoeft uw kleintje niet te wachten. Op de mid-Atlantische route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) kunnen wij ook voor babyvoeding en luiers zorgen. Voor grotere kinderen hebben wij op die route speelgoed en boeken beschikbaar. Laat kinderen veel drinken. Geef u borstvoeding, drink dan zelf ook meer dan normaal. Geef de baby eventueel extra (lauw) mineraalwater. Geef uw baby bij start en landing een fopspeen of flesje met drinken, om de druk op de trommelvliezen te verminderen. Een ouder kind geeft u een zuignoope of stukje kauwgum. Zelf kunt u eventueel ook geeuwen of slikken om de druk te verminderen.

ELECTRONISCHE APPARATUUR

In het vliegtuig mag u geen apparaten gebruiken waarin een zender of ontvanger zijn verwerkt. Radio's, mobiele telefoons, laptops en televisies werken namelijk storend op het gevoelige navigatiesysteem van een vliegtuig.

HANDBAGAGE

Iedere passagier mag één (1) stuk handbagage meenemen. Dat moet van een dergelijk formaat zijn dat u het kwijt kunt onder uw stoel.

De bergplaatsen boven uw hoofd zijn alleen bestemd voor lichte artikelen, zoals hoeden, mantels, bloemen en andere lichte artikelen. Open de klep voorzichtig, zodat er geen spullen uit vallen.

BAGAGE

Volwassenen en kinderen vanaf 2 jaar mogen tussen Paramaribo en Amsterdam maximaal 1 stuk van maximaal 25 kilo (54 lbs) meenemen in de Tourist Class. In de Business Class geldt 2 stuks van elk maximaal 32 kg (70 lbs). Op vluchten van en naar de Verenigde Staten geldt een andere regeling. Daar mag elke passagier twee stuks bagage meenemen, met een afmeting van maximaal 158 cm (62 inch) (lengte + breedte + hoogte) en een gewicht van maximaal 23 kg (50 lbs). Heeft u meer bagage, dan moet u bijbetalen. Voorzie zowel de binnen- als buitenkant van uw bagage van adresstickers. Deze hoeven aan de buitenkant niet voor iedereen leesbaar te zijn.

HERBEVESTIGING

Verblijft u ergens langer dan 72 uur, dan moet u tenminste 72 uur vóór vertrek uw gereserveerde door- of terugreis opnieuw bevestigen. Op de vluchten Paramaribo-Amsterdam v.v. is deze regel niet van toepassing. Wenst u een aangepaste maaltijd, rolstoel service of andere bijzondere dienstverlening, dan is het verstandig om dit verzoek opnieuw te bevestigen. Dank voor uw vertrouwen in Surinam Airways.

Travel tips

The following Surinam Airways tips will make your flight more enjoyable:

FASTEN YOUR SEATBELTS

Before take off and landing, fasten your seatbelts and keep these fastened until the 'fasten seat belt sign' is turned off. As a precaution, you may keep your seatbelt loosely fastened during the entire flight.

RELAXATION

A selection of international newspapers and magazines is available on the mid-Atlantic route (Paramaribo-Amsterdam v.v.). And you can also enjoy music and films via headsets. Because of the cabin pressure and enforced sitting for several hours, your feet may become swollen. Wear, therefore, roomy shoes or slippers.

SPECIAL MEALS

Special meal requests, either because of medical or religious reasons can be fulfilled. Please advise us of this when making flight reservations.

HEALTH

The atmosphere inside the aircraft is dryer than that on the ground, therefore you should drink as much as possible during a flight. Alcohol, coffee and tea however, remove fluids from the body. Use these stimulants as little as possible. Move about as much as possible (especially on longer flights). On page 66 you will find exercises which you can do while sitting in your aircraft seat. The medical dispensary on board contains medicine for the most anticipated minor complaints. If you take medicine regularly, be sure to always place this in your hand baggage.

CHILDREN:

Are you traveling with a baby? The steward(ess) will gladly prepare the baby bottle for you. Please give sufficient advance notice so that your baby does not have to wait. On the mid-Atlantic route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) we can also provide baby food and diapers. For older children on this route we have toys and books available. The children must drink a lot. If you are breast-feeding, you should also drink more than normal. Give the baby also, extra tepid mineral water. By take off and landing, give your baby a pacifier or a bottle with liquid to lessen the pressure on the eardrums. Give an older child either candy or chewing gum. For yourself, you may either yawn or swallow to lessen the pressure.

ELECTRONIC DEVICES

Once you are on board the aircraft you may not use electric equipment with transmitters and receivers. In addition, radios, cellular phones, laptops and televisions disrupt the sensitive navigation system and are not allowed.

HAND LUGGAGE

Every passenger is allowed one (1) piece of carry on hand luggage that fits easily under the aircraft seat. The luggage bins above your head are only intended for light articles such as hats, coats, flowers etc. Open the flap carefully so that items do not fall out.

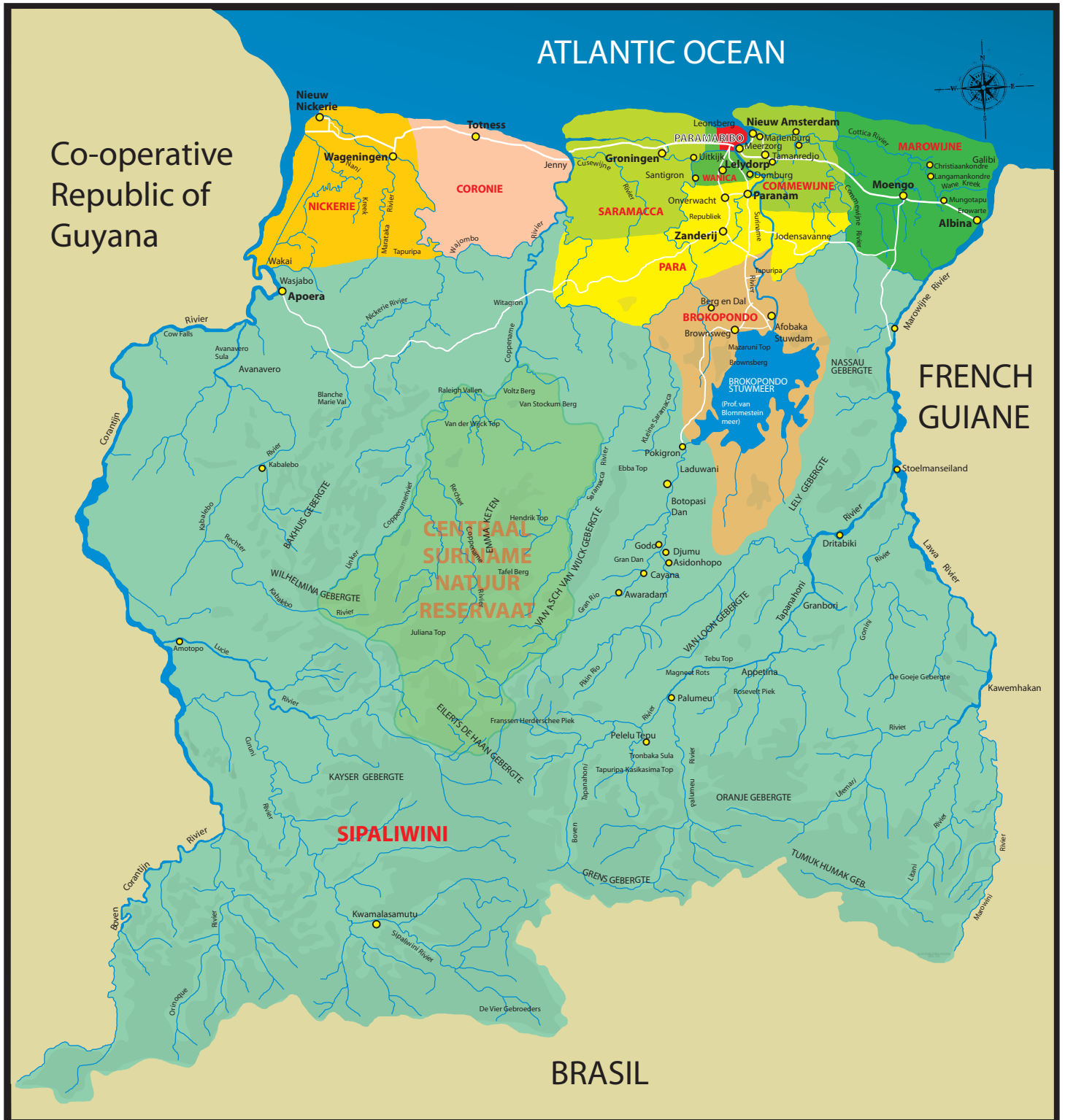
LUGGAGE

On the route between Paramaribo and Amsterdam, adults and children from the age of 2, are allowed 1 piece of maximum 25 kilo (54 lbs) luggage in Tourist class, and 2 pieces of 32 kilo (70 lbs) maximum in Business class. Different luggage regulations apply on flights to and from the United States. On this route every passenger is allowed two (2) pieces of luggage with a maximum dimension of 158 cm. (62 in.) (Length + width + height) and a maximum weight of 23 kg (50 lbs). If you have additional luggage then there is an excess baggage fee. Please place address stickers on both the interior and exterior of your luggage. On the exterior, these don't have to be readable for everyone.

RECONFIRMATION

If you are staying for longer than 72 hours, then at least 72 hours before your departure, you are asked to reconfirm your flight. On flights between Paramaribo and Amsterdam this rule is not applicable. If you require adjusted meals, wheelchair service or other special services, then please place your requests when reconfirming. We thank you for flying Surinam Airways.

Suriname

Op vakantie in Suriname?

**Maak dan gebruik van de Hakrinbank
24/7 ATM service.**

Via onze geldautomaten kunt u 24 uur per
dag, met uw creditcard of pinpas voorzien
van een MasterCard, Maestro, of Cirrus
logo Surinaamse dollars opnemen.

HAKRINBANK N.V.

Hakrinbank Hoofdkantoor | P.O. Box 1813
Dr. Sophie Redmondstraat 12-13, Paramaribo, Suriname | ☎ (597) 477722 | 📠 (597) 475073
clientservice@hakrinbank.com | www.hakrinbank.com

Adverteren in dit blad?

(597) 465700 ext 279 of
publicrelations@slm.firm.sr

Sheva Hotel

Sheva Hotel is a 3-star hotel with 22 comfortable guestrooms. This hotel offers a variety of services. Every night there are live performances. Local artists perform.

200 meters from the beach and 100 meters from the city center. All services are available.

There is a private parking lot as well as a room for all guests. The hotel is open 24 hours a day.

ACCOMMODATION	FACILITIES
• Standard Room	• Swimming Pool
• Deluxe Room	• Bar & Restaurant
• Junior Suite	• Meeting Room
• Luxury Living Room	• Business Center
• Presidential Suite	• Fitness Room
• Family Living Room	• Baby Cribbing

Hofstede de Cruylaan 89 Paramaribo - Suriname
Contact us : (597) 422275 - 422362 www.shevahotel.com

Wij verwelkomen u in de 1e Tjauwmin Drive Thru in Suriname.
Kom langs en maak een keus uit een varieteit aan tjauwmin,
nasie, min soep, wonton soep en belegde broodjes
die speciaal voor u worden bereid.

Tjauwmin Drive Thru
Hoek Gijsbertus- en Vestastraat, Maretraite
Tel: (+597) 454008

Tjauwmin Drive Thru

Ontdek Suriname

Avontuur en vakantie gaan vaak samen. Het is maar net waar je op vakantie heen wilt.

Boek, als avontuur je trekt, een reis naar een vakantiebestemming waar je weet dat avontuur op je wacht.

Combineer het aangename, de vakantie, met het nuttige...de ontmoeting met wellicht vreemde culturen.

Droom van ontspanning en tijd voor jezelf.

Een reis van duizenden kilometers begint met een eerste stap: de stap aan boord van het SLM vliegtuig dat je naar je bestemming voert... Suriname, het kloppend hart van de Amazone.

Flora en fauna zullen je verbaasd doen staan over de wonderen van de natuur.

Gastvrijheid is in Suriname zowat een nationale sport. Ervaar de betekenis van een gastvrij onthaal.

Haast betekent in Suriname niet 'geen tijd hebben voor een ander'. Integendeel.

Idyllische plekjes zijn vooral in de districten, waar, in lang vervlogen tijden, plantages hebben gebloeid, makkelijk te vinden.

Jovialiteit is voor iedere Surinamer een tweede natuur. Je zult je als gast dan ook heel gauw 'thuis' voelen.

Kunst kijken in Suriname is een belevenis. Bouwkunst, houtsnijwerk, beeldende kunst en schilderkunst.

Land van water is de betekenis van het oud Indiaans woord Guiana, waar Suriname deel van uitmaakt.

Muziek, zang en dans zijn een trits. De Surinaamse muziek wordt gekenmerkt door een grote verscheidenheid in toon en in ritme, waar onmiskenbaar tonen in door klinken die hun oorsprong hebben in Afrika, Azië en Europa. Geen nood; laat je meeslepen, gooi gerust de beentjes los.

Natuurlijke grenzen markeren het Surinaams territorium, met in het oosten Frans-Guyana, Guyana in het westen, Brazilië in het zuiden en in het noorden de Atlantische Oceaan.

Openlucht recreatie is in Suriname precies wat daarmee bedoeld wordt. Het klimaat leent zich daar ook voor en er zijn mogelijkheden te over.

Palmenstranden zul je in Suriname niet vinden.

Behalve dan bij Galibi, een Indiaans dorp aan de monding van de Marowijnerivier. Op ongeveer een uur gaans van dit dorp ligt het unieke natuurreserveaat Babunsanti waar jaarlijks tussen februari en augustus duizenden reuzenzeeschildpadden op de ongerepte zandstranden hun eieren komen leggen.

Quarteronen, halfbloeden in Latijns-Amerika, van wie één van de grootouders van een ander ras is, kom je in Suriname overal tegen. Maar...you'll see friends shaking hands, say how do you do, and you'll think to yourself "what a wonderful world." En dat is het ook.

Reserveer een package tour bij een van de lokale touroperators.

Sap van exotische Surinaamse vruchten zullen niet alleen je dorst lessen maar bovendien je dagelijkse behoefte dekken aan vitamines.

Tongstrelende gerechten uit de zeer gevarieerde Surinaamse cuisine zullen je waardering voor a taste of Suriname verder verhogen.

Uniek in de wereld zijn de naast elkaar gelegen moskee en joodse synagoge in het centrum van Paramaribo.

Verdraagzaamheid en respect voor elkaar, elkaars cultuur, elkaars geloof, elkaars politieke overtuiging zijn wezenskenmerken van de multi-etnische samenleving van Suriname.

Watervallen als de Raleighvallen, Wonotobo en Blanche Marie waar je een verkwikkende douche kan nemen na een dag door het regenwoud te hebben gelopen.

Xenofilie, de welgezindheid jegens buitenlanders en vreemdelingen, is de Surinamers niet vreemd. En dat zul je al heel gauw merken.

Yin en yang moeten na je vakantie in Suriname in evenwicht zijn. Yang (het mannelijke, actieve, scheppende, lichte) en Yin (het vrouwelijke, passieve, ontvangende, donkere), wordt de beheersing van alle natuurlijke processen toegedacht door de principes van de 'vijf elementen': water, aarde, hout, metaal en vuur.

Zeden en gewoonten zullen misschien een beetje vreemd aandoen, maar treedt ze onbevraagd en zonder vooroordeel tegemoet. Houd in gedachten dat wie verre reizen doet, vreemde volken ontmoet.

Discover Suriname

Adventure and vacation often go hand in hand. It is only a question of where you want to spend it.

Book a flight, if adventure appeals to you, to a vacation destination where adventure awaits you.

Combine pleasure, the vacation, with the useful...meeting strange cultures most probably.

Dream about relaxation and time for yourself.

Embark on a journey by taking the first step: boarding an SLM flight for a trip to Suriname, beating heart of the Amazon.

Flora and Fauna will make you stand in awe of the wonders of nature.

Generosity is almost a national sport in Suriname. Experience the meaning of a warm welcome.

Haste in Suriname does not mean "not having time for one another".

Idyllic spots are easy to find, especially in the country, where in days long gone, plantations flourished.

Joviality is second nature to every Surinamer. As a guest you will "feel at home".

Knowing art in Suriname is an experience. Architecture, woodcarving, visual arts and painting can be admired in Paramaribo.

Land of water is the meaning of the old Indian word Guaiana, of which Suriname is a part.

Music song and dance are a trio. The Surinamese music is characterized by a great variety in tone and rhythm, with unmistakable African, European and Asian accents.

Allow yourself to be swept away, hit the dance floor.

Natural borders delimit the Surinamese territory, French-Guyana in the east, Guyana in the west, Brazil in the South and the Atlantic Ocean in the north.

Open air recreation in Suriname is exactly what is meant. The climate lends itself to it and the possibilities are endless.

Palm beaches you will not find in Suriname. Except for Galibi, an Indian village at the Marowijne estuary. About an hour's walk from this village is the unique nature reserve Babunsanti where every year between February and August thousands of giant sea turtles come to lay their eggs on the pristine beaches.

Quadroons, half-casts in Latin America you will meet everywhere in Suriname. But..."you'll see friends shaking hands, say how do you do, and you'll think to yourself, what a wonderful world".

Reserve a package tour with one of the local tour operators.

Suriname juice from exotic fruits will not only quench your thirst but supply you with the daily requirements of vitamins.

Tidbits or five course pleasing-to-the-palate-meals from the very diversified Surinamese cuisine will increase your appreciation for a taste of Suriname even more.

Unique in the world are the mosque and Jewish synagogue standing next to each other in the center of Paramaribo.

Value tolerance and respect for each other, each other's religion, each other's political convictions are essential features of the multi ethnic society in Suriname.

Waterfalls like the Raleigh Falls, Wonotobo and Blanche Marie where you can take an invigorating shower after a day of walking the soles of your shoes in the rain forest.

Xenophilia or being well-disposed towards foreigners. Something Surinamers are familiar with. And you will notice very quickly.

Yin and Yang must be in equilibrium after your holiday in Suriname. Yang (the male, active, creative, light) and Yin (the female, passive, receiving, dark), becomes the control of all natural processes intended by the principles of and the "five elements": water, earth, wood, metal and fire.

Zestful usage of customs and traditions might appear strange but approach them without inhibitions and prejudice. Remember that you encounter strange people on far-away journeys.

Sabaku

Sabaku, zo heet dit in-flightmagazine van Surinam Airways. Je spreekt het uit als 'sabbakoe', met de klemtoon op de laatste lettergreep. Sabaku is het Surinaamse woord voor reiger.

In Suriname leven achttien soorten reigers, waarvan er vier 'sabaku' worden genoemd. Deze kleine, sierlijke vogels zijn uitgerust met lange poten en een lange, krachtige snavel. De verschillende soorten leven vaak met elkaar samen. Bij zonsopkomst verlaten de sabaku's collectief de gemeenschappelijke slaapverblijven in de mangrovebossen langs de rivier. Een kolonie vliegende reigers biedt een indrukwekkende aanblik. Aan het eind van de dag keren de vogels opnieuw in groepen terug naar hun onderkomens voor de nacht. Het wit van hun veren steekt dan mooi af tegen het roze of purper van de avondhemel. Sabaku's zijn sociale vogels: ze slapen en broeden gemeenschappelijk.

In Paramaribo vinden we een broedkolonie en slaapplek van sabaku's langs de Surinamerivier aan de monding van de Van Sommelsdijckskreek.

"SABAKU" is the name of Surinam Airways in-flight magazine. It is pronounced as "SA-BA-KOO" with the emphasis on the last syllable. Sabaku is the Suriname word for the snowy egrets (and some other species of egrets). Snowy egrets are small, graceful, long-legged birds with a long, pointed, powerful bill.

Sabakus are social birds. In Suriname, tens of thousands of sabakus breed and roost communally in the mangrove forests along the Atlantic coast. At sunrise, the birds leave the communal roost and nesting sites within a short period of time. The stream of sabakus flying to their feedings grounds forms an impressive spectacle. At dusk, they return again in flocks to spend the night in the mangroves. The white wings of the sabakus then form a startling contrast with the pink or purple colour of the early evening sky.

In Paramaribo, a breeding colony and nocturnal roost of sabakus, among which several snowy egrets, is found in the mangroves bordering the Suriname River at the mouth of the Van Sommelsdijckskreek.

Een wandeling door de historische binnenstad van Paramaribo

Blijvende streling voor het oog

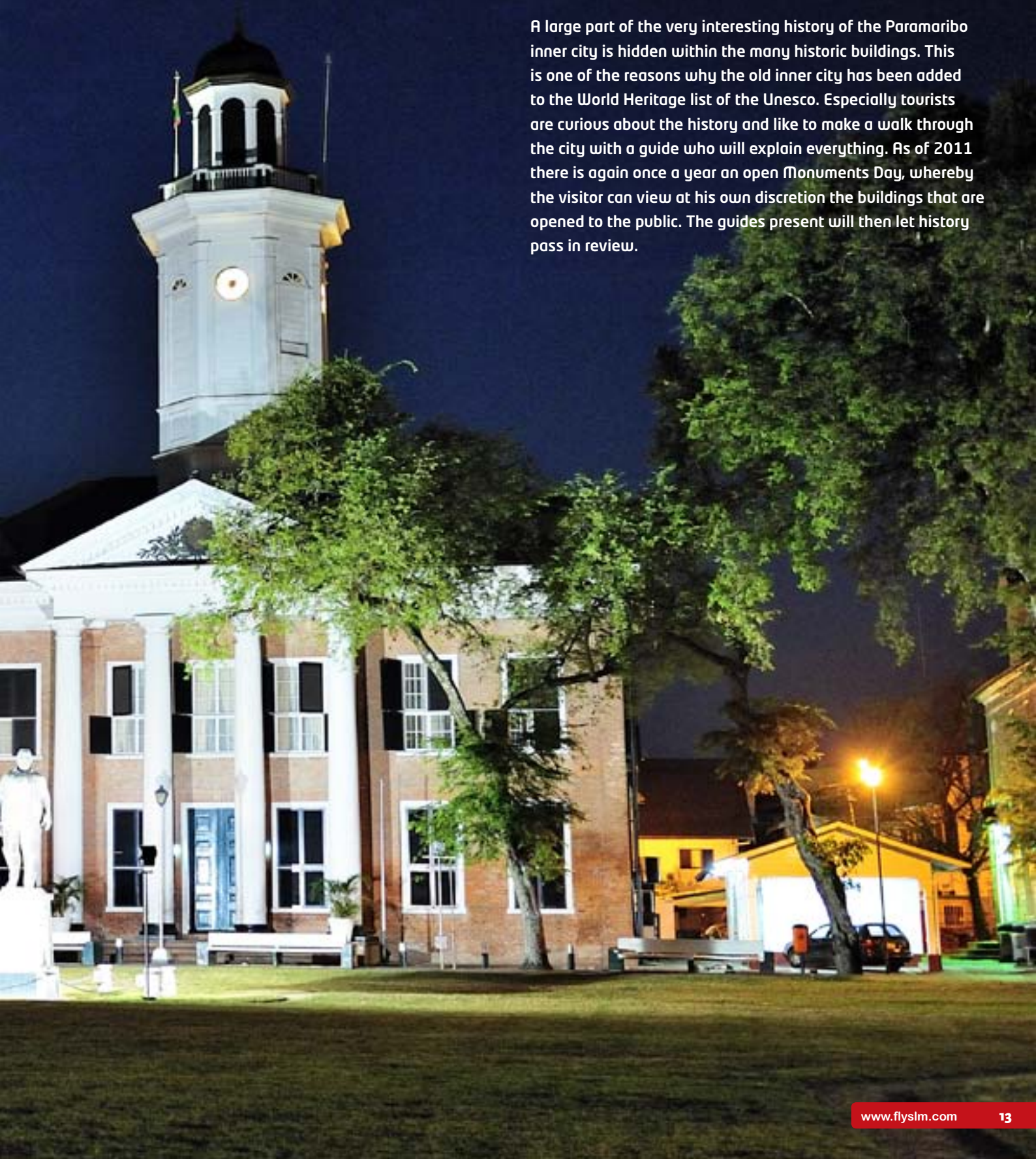
Een groot deel van de zeer interessante geschiedenis van de binnenstad van Paramaribo zit verscholen in de vele historische gebouwen. Dat is dan ook een van de redenen waarom gebouwen in de oude binnenstad in de Werelderfgoedlijst van de Unesco zijn opgenomen. Vooral toeristen zijn nieuwsgierig naar de geschiedenis en maken graag een wandeling door de stad onder leiding van een gids die het een en ander verteld. Sinds 2011 is er weer één keer per jaar een Open Monumentendag, waarbij de bezoeker op eigen initiatief de opengestelde gebouwen mag bezichtigen. De aanwezige begeleiders laten dan de geschiedenis de revue passeren.

A walk through the Paramaribo historic inner city

A lasting delight to the eye

A large part of the very interesting history of the Paramaribo inner city is hidden within the many historic buildings. This is one of the reasons why the old inner city has been added to the World Heritage list of the Unesco. Especially tourists are curious about the history and like to make a walk through the city with a guide who will explain everything. As of 2011 there is again once a year an open Monuments Day, whereby the visitor can view at his own discretion the buildings that are opened to the public. The guides present will then let history pass in review.

Fort Zeelandia

De dag begint bij het Fort dat in 1644 als kleine houten vesting door de Fransen is opgezet. In 1651 werd de versterkte vesting veroverd door de Engelsen en kreeg als naam Fort Willoughby, naar Lord Francis Willoughby de eigenlijke kolonisator van Suriname.

Zestien jaar later waren het de Zeeuwen onder Abraham Crijnssen die het fort, en daarmee ook Suriname veroverden. Het kreeg toen de naam van Fort Zeelandia; het Zeeuwse wapen is nog te zien op één van de kruithuizen. Het fort dat ligt aan de Surinamerivier werd uitgebreid met vijf bastions, waarvan bastion Middelburgh, bastion Veere en bastion Zierikzee nog bestaan. De twee andere werden afgebroken toen bij de samenvloeiing van de Suriname- en Commewijnrivier Fort Nieuw-Amsterdam werd gebouwd. Fort Zeelandia werd toen een kazerne en een gevangenis.

Na een verbouwing in 1967 werd het Surinaams museum erin gevestigd. Na een korte onderbreking werd het museum sinds 1995 er wederom gehuisvest met vele bezienswaardigheden uit de bewogen geschiedenis van Suriname.

Israëlische Synagoge

De route op de monumentendag voert verder langs de Waterkant met de prachtige monumentale gebouwen, die de grote brand van 1821 hebben 'overleefd', door naar de Heiligenweg en de Keizerstraat. Daar staan, uniek in de wereld, een moskee en een synagoge broederlijk naast elkaar. Het is druk in de synagoge en ook hier heeft de gids geen oren genoeg om de vragen aan te horen en te beantwoorden. Op de vloer van de synagoge ligt zand. "Het zand is er om drie redenen. Het laat ons denken aan de tocht uit Egypte door de woestijn. Een tweede reden was dat tijdens de inquisitie de mensen die jood bleven maar zeiden dat ze christen waren hun joodse bijeenkomsten in het geheim moesten houden. Ze strooiden zand op de vloer om hun voetstappen te dempen en makkelijk te kunnen wissen. De derde reden is brandpreventie.

In de vroegere tijden waren er alleen kaarslicht en olielampen en op sjabbat (de wekelijkse rustdag in het jodendom) en feestdagen mocht je de lampen niet doven en de kaarsen niet uitblazen. Na de dienst kon het dus wel gebeuren dat er een kaars of een olielamp omviel.

Op een houten vloer ontstaat er gelijk brand; zand kan dit voorkomen. Deze traditie is meegenomen vanaf Joden Savanne," vertelt de gids. Hedendaags Paramaribo telt twee synagogen, waarvan één, Tzedek v'Shalom, de Sefardische synagoge, thans gesloten is. De volledige inventaris is naar het Israel Museum te Jeruzalem verzonden voor een (tijdelijke) expositie.

Fort Zeelandia

The day starts at the fort that was built as a small wooden stronghold by the French in 1644. In 1651 the fortified fort was captured by the English and received the name Fort Willoughby, after Lord Francis Willoughby, the actual colonizer of Suriname.

Sixteen years later it was the Zeelanders, commanded by Abraham Crijnssen who conquered the fort, and at the same token Suriname. It got the name Fort Zeelandia; the Zeeland coat of arms is still visible on one of the powder magazines.

The fort, situated on the Suriname River, is expanded with five bastions, of which bastion Middelburgh, bastion Veere, bastion Zierikzee still exist. The other two were dismantled when at the confluence of the Suriname and Commewijne Rivers fort New Amsterdam was built. Fort Zeelandia then became a barracks and prison.

After an alteration in 1967 the Suriname museum was housed in it. After a short interruption the museum was once again housed there in 1995 with many objects of interest from Suriname's eventful history

Israeli Synagogue

The route on Monument Day takes us along the waterfront with the beautiful monumental buildings, that have 'survived' the great fire of 1821, to the Heiligenweg and the Keizer Street. And there, unique phenomenon, stand brotherly next to each other a mosque and a synagogue. It is busy in the synagogue and here as well the guide cannot answer all the questions fast enough. The floor of the synagogue is covered with sand. "The sand is there for three reasons. It reminds us about the trek from Egypt across the desert. The second reason was that during the inquisition the people that had remained Jews but said that they were Christians had to keep their Jewish meetings secret. They covered the floor with sand to muffle their footsteps and erase them easily. The third reason is fire prevention.

WELCOME TO SURINAME

Roam with TeleG. Perfectly connected

- select " Network Selection "
- select " Manual Network "
- select " Tele-G. " " (746 02) "

Helpdesk: 40 36 36 | www.teleg.sr

TeleG.
IT'S YOURS
Powered by Telesur

Tzedek v'Shalom was gebouwd in 1737, nadat de Sefardische gemeente twee eerder synagoge Neve Shalom aan de Asjkenazische gemeente had geschonken; Tzedek v'Shalom werd door geldgebrek in 1835 aan de Asjkenazische gemeente verkocht.

De bezoekers blijven binnenstromen en vragen stellen. Aan het eind van de dag blijkt dat ongeveer 150 personen belangstelling hadden voor de synagoge.

Hervormde Kerk

Er is nog veel meer te zien. Want wie terugwandelt via de Zwartenhovenbrugstraat, Wagenwegstraat en de Heerenstraat, komt op het Kerkplein en daardoor bij de Hervormde Kerk die werd gesticht in 1667, kort na de verovering van Suriname op de Engelsen.

De kerk kreeg een centrale plaats in het stadsplan. Naast de functie van kerk diende het ook als Raadhuis of Hof van Politie. Het werd al snel te klein ervaren en vanaf 1743 trekken de overheidsdiensten langzaam uit het gebouw.

Rond 1745 stichtten de Luthersen er hun eigen kerk. In 1810 werd begonnen met de bouw van een koepelkerk op basis van een achtkant, maar bij de grote brand van 1821 ging die verloren. Pas in 1833 werd het besluit genomen voor de bouw van de huidige kerk, die duidelijk geïnspireerd is op de achtkantige koepelkerk. Bij de inwijding op 5 juli 1835, was prins Willem Frederik Hendrik aanwezig. Wie anno 2012 naar de kerk kijkt, ziet de grote kantelramen die open staan tijdens de diensten. In de kerk staat er ook nog een prachtig orgel dat ook nog in gebruik is. Op het plein voor het gebouw staat het beeld van de Surinaamse componist Johannes Nicolaas Helstone, organist van de Lutherse Kerk.

Presidentieel Paleis

Een ander markant gebouw dat ook open is tijdens de monumentendag is het prachtige Paleis van de President. Zoals de naam zegt zou dit het verblijf moeten zijn van de president. Maar het paleis wordt slechts gebruikt voor het ontvangen van buitenlandse gasten en officiële recepties, zoals bij de viering van de Staatkundige Onafhankelijkheid op 25 november.

Het paleis wordt goed onderhouden. Het is er rustig. Op de tweede verdieping zijn enkele kamers ingericht als ontvangstruimte, terwijl op de derde verdieping uitsluitend lege kamers zijn. Dan is er het historische balkon, van waaruit de notabelen op 25 november 1975 toekeken hoe de Nederlandse vlag werd gestreken en de Surinaamse vlag voor het eerst werd gehesen. Met de foto's in gedachten wordt een historisch moment opgeroepen.

Achteromkijkend komt het wapen van de West Indische Compagnie (WIC) voor het eerst van dichtbij in beeld. Omstreeks 1730 laat Gouverneur-generaal J.A.H. de Cheusses het houten Gouverneurshuis vernieuwen en vergroten met bakstenen. Het vermoeden bestaat dat het paleis tijdens die verbouwing zijn huidige breedte meekreeg. Hier en daar zijn nog enkele 18e eeuwse invloeden merkbaar.

Andere historische gebouwen aan het plein die ook zeker de moeite waard zijn, zijn The Corner House & Dixiebar, de toren van het ministerie van Financiën, het Hof van Justitie en het oude woonhuis van Susanna du Plessis, elk met zijn eigen geschiedenis.

Eigenlijk is één dag niet voldoende om de historische plekken te bezoeken en de geschiedenis te horen vertellen. Maar wie daar oog en oor voor heeft raakt zonder twijfel onder de indruk en valt voor de bekoring van Suriname en haar historische binnenstad. ➤

In former times only candle light and oil lamps were available and on the Sabbath (the weekly day of rest in Judaism) and other holidays the lamps and candles could not be extinguished. It was possible that after the service a candle or oil lamp fell over. On a wooden floor this could start a fire; sand can prevent this. This tradition was taken from Jodensavanne”, the guide explains.

Present day Paramaribo counts two synagogues, of which one, Tzedek v'Shalom, the Sephardic synagogue is now closed. The complete inventory was sent to the Israel museum in Jerusalem for a (temporary) exhibition.

Tzedek v'Shalom was built in 1737, after the Sephardic community had donated the earlier built synagogue to the Ashkenazi community. Tzedek v'Shalom was sold to the Ashkenazi community for lack of funds. The visitors keep pouring in and asking questions. At the end of the day it appears that about 150 persons were interested in the synagogue.

Reformed church

There is much more to see. When you walk back through the Zwartenhovenbrug Street, Wagenweg Street and Heeren Street, you come to the Kerk Square and the Reformed Church, founded in 1667, shortly after the conquest of Suriname on the English. The church received a central place in the city plan. Next to church it served as town hall or Court of Justice. It was quickly experienced as too small and from 1743 on public services slowly left the building. Around 1745 the Lutherans establish their own church. In 1810 the building of a dome church was started based on an octagonal sided concept but during the great fire of 1821 it was lost. Only in 1833 was the decision made for the construction of the present church which is clearly inspired by the octagonal dome church. At the inauguration on July 5, 1835, Prins Willem Frederik Hendrik was present. When in the year 2012 you look at the church you see the large cantilever windows which are opened during services. There is a beautiful organ in the church which is still being used. On the square in front of the building stands a monument to Surinamese composer Johannes Nicolaas Helstone, organ player at the Lutheran Church.

Presidential Palace

Another prominent building which is also open during monument day is the beautiful presidential palace. As the name implies this should be the residence of the president. But the palace is only used for welcoming foreign guests and official receptions, like at the celebration of the political independence on November 25th. The palace is being well maintained. It is quiet there. On the second floor a few rooms are equipped as reception area, while on the third floor there are only empty rooms. Then there is the historic balcony, from which on November 25, dignitaries observed how the Dutch flag was lowered and the Surinamese flag hoisted for the first time. With the pictures in mind a historic moment is being recalled.

Looking back the coat of arms of the West Indische Compagnie (WIC) comes into vision for the first time. Around 1730 Governor General J.A.H. de Cheussens renovated and enlarged with bricks the wooden Governments House. There is the suspicion that during this renovation the palace got its present width. Here and there some 18th century influences are still noticeable.

Other historical buildings on the square which are worth a visit are The Corner House and Dixie Bar, the tower of the Ministry of Finance, the Court of Justice and the old private house of Susanna du Plessis, each with their own history.

Actually one day is not enough to visit the historical places and having their history being told. But those having an eye and an ear for it will undoubtedly be impressed and take to the appeal of Suriname and its historic inner city. ➤

De ongelooflijke rumrijkdom van Suriname

Door de jaren heen is rum geassocieerd geweest met piraten. De relatie tussen rum en piraterij begon toen gezagvoerders van koopvaardischepen die handel dreven in deze waardevolle handelswaar, met toestemming van Engeland piraten en boekaniers werden en hun voorliefde voor rum stand hield. De Britse Koninklijke Marine handhaafde het gebruik haar personeel een rantsoen rum of "tot" te geven, tot dat dit op 31 juli 1970 werd afgeschaft. De verdeling van rum om redenen van gezondheid, ontspanning of als beloning was toen een veelvoorkomende gewoonte onder zeevarenden.

Piraten gebruikten rum ook als betaalmiddel bij de aankoop van slaven.

De voorlopers van rum dateren uit de Oudheid. Gefermenteerde dranken uit suikerrietsap werden voor het eerst ontwikkeld in India of China.

In het Caribisch gebied vond distillatie van rum voor het eerst in de 18de eeuw plaats op de suikerrietplantages.

De voorliefde van Suriname voor rum begon waarschijnlijk aan het eind van de 19de eeuw toen op 23 oktober 1882 een suikerfabriek werd geopend op de suikerrietplantage Mariënborg. Deze fabriek produceerde ook rum. Maar de wezenlijkheid die de alcoholindustrie in Suriname van de ondergang heeft gered is Suriname Alcoholic Beverages N.V. (SAB). Deze onderneming werd opgericht op 17 november 1966 en begon met het bottelen en distribueren van rum, en suikerproducten van Mariënborg.

Mariënborg ging zienderogen achteruit en kon al gauw niet voldoende alcohol en rum aan de SAB leveren. Het jonge bedrijf moest toen gauw een oplossing vinden voor dit dilemma. Het slaagde in zekere zin daarin.

Toen Mariënborg uiteindelijk gesloten werd in het midden van de jaren '80 had SAB een licentieovereenkomst gesloten met Hanappier Peyrelongue & Cie in Bordeaux, Frankrijk, om brandy te produceren en het begon met een eigen distilleerderij. Er werd een strategische samenwerkingsovereenkomst gesloten met Angostura Ltd. uit Trinidad & Tobago voor de levering van grondstoffen, technische en marketing diensten.

Internationale roem

Er volgden grote investeringen en ontwikkelingen en in de jaren '90 groeide de SAB uit tot een moderne industrie waarin geavanceerde technologie gecombineerd wordt met traditioneel vakmanschap.

Om het predicaat van erkend traditioneel vakmanschap te mogen dragen heeft het jonge bedrijf veel moeten doen. De ISO 9001:2000 certificering, een lang en duur proces, was maar een enkel maar kritisch aspect hiervan. Niet alleen moet voldaan worden aan strikte hygiëne regels tijdens het gehele productieproces, maar ook bij minder voor de hand liggende handelingen zoals het wassen van de glazen bij het proeven.

De aanwezigheid van een kundig Surinaamse meester-blender, het gebruik van geïmporteerde gebruikte eiken vaten van de Amerikaanse bourbon industrie, waar die slechts één keer gebruikt mogen worden, en de toepassing van Surinaamse ingrediënten hebben alle bijgedragen tot internationale erkenning.

Verscheidene SAB producten hebben gouden medailles gewonnen in internationale wedstrijden in Brussel, Geneve, Luxemburg en Tokyo. Vergeleken met de talloze concurrenten uit het Caribisch gebied is dat is wel een hele prestatie voor een jong bedrijf. Meer dan 10 soevereine eilanden in het Caribisch gebied produceren rum in een of meer distilleerderijen, maar geen enkele distilleerderij in deze regio, Zuid-Amerika of de rest van de wereld heeft zo'n rijke variëteit aan rums als de SAB en dat is iets om trots op te zijn.

Het Suriname Rum House

Gedreven door haar expansiedrift naar betere omzetresultaten wil de SAB bovendien op eigen manier bijdragen aan de groei van toerismesector door in een in 1953 door de Nederlandse architect Peter Jacobus Nagel gebouwd woonhuis, het Suriname Rum House te openen.

Het werk van Nagel valt op door het gebruik van modern materiaal zoals pleisterwerk, staal en beton in plaats van het traditionele hout. Er werd rekening gehouden met het Surinaams klimaat door het huis te oriënteren op de passaatwinden en grote ramen te gebruiken voor voldoende luchtcirculatie. Dit woonhuis werd gerenoveerd en omgetoverd in het Suriname Rum House zoals wij dat nu kennen.

Voor het gebouw met strakke lijnen, grote ramen en dakoverschot staat bijna speels, het symbool van Black Cat rum: een grote opblaasbare zwarte kat, die een eigen leven lijkt te hebben als hij met de wind meebeweegt. s'Nachts wordt hij verlicht en kan uit de verte gezien worden.

Suriname's love affair with rum probably started around the end of the 19th century when on October 23, 1882 a sugar factory was opened on the Mariënborg sugar estate. It produced rum as well.

But the entity that would finally preserve the alcohol industry in Suriname was the Suriname Alcoholic Beverages N.V. (SAB). It was founded on November 17, 1966 and started with the bottling and distribution of rum and sugar products from the sugar estate. The Mariënborg facilities deteriorated gradually and soon it was unable to deliver sufficient alcohol and rum to the SAB. The young company had to quickly find solutions to its dilemma.

It succeeded in a fashion.

When the sugar estate Mariënborg was finally closed in the mid-eighties the SAB had signed a license agreement with Hanappier Peyrelongue & Cie in Bordeaux, France to produce brandy and started its own distillery. For the supply of raw materials and technical marketing services a strategic cooperation agreement was signed with Angostura Ltd. of Trinidad and Tobago.

International fame

Major investments and developments followed and in the nineties the SAB had grown into a modern industry where advanced technology is combined with traditional craftsmanship.

To be able to proudly carry the designation of recognized traditional craftsmanship the young company has gone to great lengths to achieve this worthy goal. The ISO certification, an expensive and lengthy process was but one aspect, but a critical one at that. Not only must the strict rules of hygiene be adhered to during the whole production cycle, but also during less obvious activities like washing the glasses during the rum tastings. The presence of a skilled Surinamese master-blender, the use of barrels imported from the

American bourbon industry where the white oak casks can be used only once, and the use of Surinamese ingredients necessary for the production of rum or other beverages all contributed to internationally recognized successes. Several SAB rums have won gold medals in international competitions in Brussels, Geneva, Luxemburg and Tokyo. Quite an achievement for a young company when compared to the numerous distillers in the Caribbean. More than 10 island-states produce rum in one or more distilleries but no single distillery in the Caribbean, South-America or the rest of the world has the rich variety of rums the SAB has. A fact to be proud of.

The Suriname Rum House

In its quest for expansion the SAB has decided to contribute to the growing tourism sector in its own way by starting the Suriname Rum House in a private house built in 1953 by the Dutch architect Peter Jacobus Nagel, B.Sc. The work of Nagel is conspicuous for the usage of modern materials like plaster, steel and concrete instead of the traditional wood. Consideration was given to the Surinamese climate by orienting the house towards the trade winds and installing large windows for adequate air circulation. This private house was extensively renovated and became the Suriname Rum House as we know it today.

In front of the building with clean lines, large windows and roof overhang, stands almost playfully the symbol of the Black Cat rum: a gigantic stylized black cat inflated by air and leading a life of its own as it moves with the air supply or the wind. At night it is illuminated and can be seen from a distance.

The visitor is greeted at the door by a welcome sign worked into antique wooden planks reminding of the SAB tradition of making quality rum. The door leading into the building is an artful conception of colored inleaded glass. The Rum House museum is on the left of the hall. On entering the place the eye is immediately drawn to the big old barrel that stands against the wall, and what looks like a bunch of wooden slats. Right away Sue-Allen Radjkoemar, my guide for the tour, explains that in the past the oaken wooden barrels were imported as a whole.

Over the years the word rum has been easily associated with cutlass brandishing buccaneers and swashbuckling pirates. Rum's association with piracy began when English privateers trading on the valuable commodity became pirates and buccaneers while their fondness for rum remained.

The fact is that the Royal Navy continued to give its sailors a rum ration, known as a "tot" until the practice was abolished after July 31, 1970.

The distribution of rum for health, recreational or reward purposes was a prevalent custom among several navies at the time. Pirates also used rum as a medium for exchange when purchasing slaves.

The precursors to rum date back to antiquity. Fermented drinks produced from sugarcane juice are believed to have first occurred either in ancient India or China.

In the Caribbean the first distillation of rum took place on the sugarcane plantations in the 18th century.

The unbelievable Suriname rum richness

De bezoeker wordt bij de deur begroet door een welkomstbord, ingewerkt in antieke planken, dat herinnert aan de SAB traditie van het maken van kwaliteitsrum. De deur is een kunstzinnig ontwerp van gekleurd glas in lood. Het Rum House museum is links van de gang. Bij het binnenkomen valt het oog meteen op het grote oude vat tegen de muur, staande op wat lijkt op een stel houten latten. Sue-Allen Radjkoemar, mijn gids op deze tour, vertelt meteen dat eikenhouten vaten in het verleden heel werden geïmporteerd. Maar ze namen veel ruimte in beslag, en toen een vatenmaker in Suriname beschikbaar kwam werden de vaten in stukken (duigen, bodems, deksels en hoefels) verscheept en lokaal in elkaar gezet.

‘Caribisch rijpen’ of ‘Tropisch rijpen’

Elke rumkenner weet dat eikenhouten vaten het lekkerste aroma aan rum geven. Tijdens het rijpingsproces komt een reactie op gang tussen de tannine in het hout en de esters in de alcohol. Deze reactie verschaft de rum haar verfijnde eigen smaak. De rum wordt twee tot 15 jaar gerijpt in vaten. Hoe langer de alcohol gerijpt heeft, hoe verfijnder de smaak. Terwijl we verder gaan kunnen we de grote vitrinekast met oude geschriften, medailles, rumrecepten, krantenartikelen en foto's van suikerrietpersen bewonderen.

Bezoekers kunnen hun geluk beproeven en de leeftijd van de rum raden door het te ruiken of melasse proeven. In een hoek van de zaal staat een modelhut gebouwd door de Marrons van Suriname. (Marrons, lokaal ook bekend als bosnegers, zijn de afstammelingen van Afrikaanse slaven die de slavernij ontvluchtten en een aparte en eigen gemeenschap bouwden in de oerwouden van het binnenland). Ik begrijp het verband met het maken van rum niet en weer brengt mijn gids uitkomst. De modelhut is een eerbetoon aan de bewoners van het binnenland die voornamelijk Mariënborg Rum (90° Vol.), lokaal bekend als Palm, gebruiken als plengoffer tijdens rituelen of om een lichaam na de dood ritueel te reinigen. Sommige mensen kopen het voor medicinale doeleinden of als ontsmettingsmiddel. Naast de Marron hut staat een ander vat. Het heeft een tapkraan en mijn gids laat voorzichtig een paar druppels in een glas lopen, waarna ik de gouden vloeistof mag proeven. Met het flauwe excuus dat deze kleine hoeveelheid niet toereikend is voor al mijn smaakpapillen vraag ik brutaal om een tweede glas... en krijg dat ook!

Wij zijn klaar met het museumbezoek en gaan naar het proeflokaal. Het is ingericht als een bar en er is een mooi uitzicht uit het grote raam. Het echte proeven kan beginnen. Weer wordt een kleine hoeveelheid gouden rum geschonken, die al gauw op is. Mijn gids reikt

mij een glas water aan: “neem een slok om de smaakpapillen voor te bereiden op de volgende nectar”. Ik volg het advies en een assortiment gouden en bruine rums gaat over de tong... letterlijk en figuurlijk. Mijn absolute favoriet is de Jubilee Reserve Rum, een roodbruine rum die “the exquisite treasure of Suriname” wordt genoemd. Deze rum heeft de perfecte naam gekregen want hij doet zijn naam echt eer aan!

Omsloten in glas en trots tentoongesteld op een hoge sokkel is het nieuwste product van de SAB, dat werd geïntroduceerd ter gelegenheid van de 45ste verjaardag van het bedrijf op 17 november 2011... 15 YO Single Barrel Pot Still Rum.

De smaakvol ontworpen fles bevat een rum die 15 jaar is gerijpt. Er zijn waarschijnlijk weinig rums in het Caribisch gebied die zo lang zijn gerijpt. Aangezien de SAB ook distributeur is van een assortiment Chileense en andere wijnen zullen in de nabije toekomst proefdagen georganiseerd worden. Alle voorwaarden voor een geslaagd wijn- en kaasfeest zijn aanwezig. Een andere troef in het spel van de SAB.

Andere tentoongestelde producten en waren

Onze laatste stop is de in aanbouw zijnde souvenirshop waar er een nogal groot assortiment souvenirs netjes in staande vitrines wordt tentoongesteld. Alle SAB rumproducten zijn voor bezoekers te koop. Als onderdeel van haar beleid om zich internationaal te profileren heeft de SAB een marketingstrategie ontwikkeld en toegepast om haar producten te leveren aan de meest gerenommeerde slijterijen in Nederland en ze dus niet alleen beschikbaar te stellen aan de Surinaamse gemeenschap daar, maar ook aan andere Nederlandse en Europese rumliefhebbers. Curaçao is de volgende logische stap in dit export marketing plan. Het is een sleutelbestemming van Surinam Airways en heeft een nogal grote Surinaamse gemeenschap.

Het bewijs is in de smaak

Met haar variëteit aan producten en waren, de marketing van Chileense wijnen en de pas geïntroduceerde Borgoe Golden rumcake ligt voor de SAB een gouden toekomst in het verschiet, met een gestage bijdrage aan de economie van Suriname. En voor wat toeristen en rum liefhebbers betreft, een bezoek aan het museum, de proefkamer en de souvenirshop is een absolute aanrader. De werkelijke waarde en kwaliteit van iets kan alleen vastgesteld worden wanneer het gebruikt of geproefd wordt. Dus kom, proef en beoordeel het goede spul. ➤

But obviously they took up a lot of room, so as soon as a cooper became available in Suriname the disassembled staves, bottoms, tops and hoops were shipped instead and assembled locally.

‘Caribbean’ or ‘Tropical’ ageing

Every rum connoisseur knows that the oak wood barrels impart the most gorgeous aroma's to the rum. During the aging process a concerted action is started between the tannins present in the wood and the esters in the alcohol. It is this interaction that provides the rum with its smooth and distinctive taste. The rum is aged from two to 15 years. The longer the alcohol is aged the smoother the taste. As we move along we can admire the big display case with old writings, medals, rum recipes, newspaper articles, and photographs of sugarcane mills. People can try their luck at determining the age of rum by smelling it, or taste molasses.

In another corner of the room stands a replica of the type of huts built by Maroons of the interior. I cannot see the connection with the business of rum making and once again my tour guide comes to the rescue. The replica is an homage to the inhabitant of the interior who uses mostly Mariënborg rum as a libation during rituals, or at death to clean the body ritually. Some people buy it to disinfect wounds as well. Next to the Maroon hut stands another barrel. It has a spigot and after my guide has very carefully transferred a few drops into a tasting glass I can taste the golden liquid. With the poor excuse that this infinitesimal quantity is insufficient to reach all my taste buds I brazenly request a second sampling which I get.

We have concluded the visit to the museum and make our way to the tasting room. It is organized bar-like fashion and provides a nice view through the large window. The real tasting can begin. Once again a minuscule quantity of a golden rum is poured. It is quickly downed. My guide has given me a glass of water: "take a swallow to prepare the taste buds for the following nectar". I comply and the assortment of golden and brown rums passes in review. My absolute favorite is the Jubilee Reserve

Rum, a brown/reddish rum called "the exquisite treasure of Suriname". A well deserved name. On a high pedestal, encased in glass, proudly stands the latest creation from the SAB, introduced on the occasion of the 45th anniversary of the company on November 17, 2011... The 15 YO Single Barrel Pot Still Rum. In the tastefully chosen bottle stands a rum that was aged for 15 years. There are probably very few rums, if any, in the Caribbean that were aged that long.

As SAB is distributor for a line of Chilean and other wines, tastings will be organized in the future. All the trimmings for a successful wine and cheese party will be present. Another ace in SAB's game.

Other displayed products and goods

Our last stop is the souvenir shop in the making where quite a large assortment of souvenirs, neatly assembled in vertical glass showcases. All the SAB rum products are available to visitors as well.

As part of its policy to orient themselves internationally the SAB rums have become increasingly present in the finest liquor stores in The Netherlands and have thus become available not only to the large contingent of Surinamese immigrants but to other Dutch and European rum lovers as well. The island of Curaçao is the next logical step in this export business. It is a Surinam Airways destination and quite a large Surinamese population lives there.

The proof is in the taste

With the range of rums, the brandy and the neutral alcohol it produces, the marketing of Chilean wines and the newly introduced Borgoe golden rum cake the SAB certainly has a bright future with a continuing contribution to the Surinamese economy.

And as far as tourists and rum lovers are concerned, a visit to the museum, the tasting room and the souvenir shop is by all means highly recommended. The true value and quality of something can only be ascertained when it's put to use or tried and tested. So come, and sample the good stuff. 🍷

Henri Frans de Ziel
(Trefossa)

Opo! Kondreman...

Siegfried Gerling

Een volkslied of nationale hymne, is een lied dat dienst doet als volks- of staatssymbool voor een volk of natie, al dan niet samenvallend met, of in een staatkundig verband. Volksliederen zijn doorgaans geschreven in de belangrijkste taal van het land waarvoor ze dienen. In landen met meerdere officiële talen moet natuurlijk een keuze worden gemaakt.

In het Zwitserse volkslied, bijvoorbeeld, heeft elke taalgroep een eigen tekst, die echter niet dezelfde strekking heeft. Het volkslied van Zuid-Afrika heeft een tekst die uit verschillende talen bestaat, waaronder één couplet in het Afrikaans. In landen met meerdere officiële talen is een alternatief het volkslied zonder tekst te laten, zoals in Spanje is gedaan: de Marcha Real heeft geen tekst.

Suriname is een land met meerdere talen, 22 om precies te zijn. Maar anders dan Zwitserland en Zuid-Afrika bestaat onze nationale hymne uit slechts twee. Aanvankelijk bestond het zelfs uit slecht één taal, het Nederlands, maar naderhand is daar een couplet, het tweede, in het Surinaams, het Sranang Tongo, tegenwoordig Sranang genoemd, aan toegevoegd.

Over de wordingsgeschiedenis van dit couplet het volgende. In 1959 besloot de Surinaamse regering de nationale symbolen vlag, wapen en volkslied officieel vast te stellen. Voorgesteld werd de melodie van het traditionele volkslied te handhaven en het 2e couplet van de oude tekst (in 1893 door ds. Hoekstra gedicht) tot officiële tekst te verheffen. De raad van Ministers achtte het toen wenselijk een couplet in het Surinaams toe te voegen. Een van de ministers (Frank Essed) benaderde daarop Henny de Ziel, aan wie hij verzocht een Surinaams couplet te dichten, waarbij als enige voorwaarde werd gesteld, dat dit de eenheid van Surinaamse volk en de verbondenheid met het grondgebied zou benadrukken. Reeds op de volgende vergadering van de Raad van Ministers werd de tekst aan de ministers voorgelegd en op 7 september 1959 is zij aangenomen door de Staten van Suriname (zo heette het parlement toen) met algemene (18) stemmen.

Interessant voor de houding in die tijd ten opzichte van het Sranan Tongo is hetgeen het lid Jagernath Lachmon van de Verenigde Hindostaanse Partij (VHP) in de Staten opmerkte ten aanzien van het nieuwe Surinaamse couplet: "Indien het mogelijk ware, was het mij natuurlijk aangenaam dat de taal die mijn moeder uit India heeft meegenomen ook in een couplet van dit lied voorkwam, maar omdat het niet kan geschieden kon om bepaalde redenen – een ieder kan Surinaams spreken en begrijpen – beschouw ik het meer als een voorrecht aan de Hindostanen dat wij dit lied, vertaald in het Surinaams kunnen begrijpen. Omgekeerd zou het niet mogelijk zijn. Was dit lied vertaald in het Hindostaans dan zouden mijn Creoolse en Indonesische broeders niets ervan begrepen hebben, en dit zou betekenen dat toevoeging van een lied in het Hindostaans alleen zou gelden voor een bepaald deel van de bevolking. Waar de Surinaamse taal door de groepering die ik hier vertegenwoordig voor 99% wordt begrepen en verstaan, vind ik het een voorrecht om dit in de verbroedering te kunnen brengen en te zeggen: Gij zijt een grote groepering, neemt U dit voorrecht, het lied in Uw taal, want wij verstaan Uw taal en beschouwen deze taal ook als de onze."

In een In Memoriam Henri Frans de Ziel vermeldt Ronny Klimsop dat De Ziel het 2e couplet zou hebben geschreven onder de indruk van de vliegtuigcrash op 6 oktober 1959 waarbij de piloten Rudi Elwin Kappel en Vincent Fajks om het leven kwamen.

De hele bevolking was door dit tragisch ongeluk diep verslagen en voelde zich met de nabestaanden verbonden. Het snelle tempo waarin Trefossa, pseudoniem van Henri Frans de Ziel, aan het verzoek van de Raad van Ministers voldeed, doet vermoeden dat hij Opo! Kondreman...in portefeuille had op het moment dat Essed hem opzocht.

Opo! Kondreman...in de huidige spelling.

Opo! Kondreman...in the present spelling.

Opo kondreman un opo

Sranangron e kari un

Wans' ope tata komopo

Wi mu' seti kondre bun

Strey de f' strey wi no sa frede

Gado de wi fesiman

Heri libi te na dede

Wi sa feti gi Sranan

Opo! Kondreman...vormt het tweede couplet van het volkslied van Suriname, zoals dit op 8 december 1959 bij Landsverordening werd vastgesteld (G.B. 1959, no. 106). In de ontwerplandsverordening staat bij de Surinaamse tekst Trefossa vermeld.

"Dit is niet alleen geschied met het oog op diegenen van het volk, die de Nederlandse taal niet of onvoldoende machtig zijn, maar vooral ook omdat deze tekst naar het oordeel van de regering de nationale gevoelens welke het Surinaamse volk bezielen, voortreffelijk vertolkt."

Geraadpleegde bron: 'Ala poewema foe Trefossa'
Samenstelling Jan Voorhoeve
Uitgave Buro Volkslectuur 1977

A national anthem is a song that serves as a symbol for people or state, whether or not corresponding with or in connection with a national association. National anthems are generally written in the most important language of the country. In countries with several official languages a choice must be made.

In the Swiss anthem for example, each language group has its own text, which however has not the same tenor. The South African anthem has a text consisting of several languages including one verse in Afrikaans. In countries with several official languages, an alternative is to let the national anthem without text, like Spain did: the Marcha Real has no text.

Suriname is a country with a number of languages, 22 to be precise. But different from Switzerland and South Africa our national anthem consists of only two languages. Originally it even consisted of only one language, Dutch, but afterwards, a verse, the second one in Surinamese, Sranang Tongo, nowadays called Sranang, was added. About the history of its birth the following can be said.

In 1959 the Surinamese government decided to officially enact the national symbols: flag, coat of arms and national anthem. It was proposed to maintain the melody of the traditional national anthem and elevate the 2nd verse of the old text (verse-written in 1893 by Rev Hoekstra) to official text. The Council of Ministers deemed it desirable to add a verse in Surinamese. One of the ministers (Frank Essed) approached Henny de Ziel and requested he verse-write a verse with the only condition that it would emphasize the unity of the Surinamese people and its solidarity with the territory. At the next meeting of the Council of Ministers the text was presented and on September 7, 1959 was passed unanimously by the 18 member parliament.

Interesting for the time is the attitude towards the Sranan Tongo of the member of the Verenigde Hindostaanse Partij (VHP – the Unified Hindustani Party) in the parliament as far as the new second Surinamese verse: “If it were possible, it would of course have been pleasant for me if the language my mother brought with her from India, would have been in a verse of this anthem, but because it was impossible for certain reasons –

everybody can speak and understand Surinamese – I consider it more of a privilege for the Hindustani, that we can understand this anthem translated into Surinamese. It would not have been possible the other way around. If this anthem was to have been translated into Hindustani then my Creole and Javanese brothers would not understand any of it, and this would mean that the addition of a verse in Hindustani would only be understandable by part of the population. Where the Surinamese language is understood by 99% of the group I represent I consider it an honor to be able to bring it to the fraternization and to say: you are a major group, take this privilege, the anthem in your language, because we understand your language and consider it also as ours”.

In an In memory of Henri Frans de Ziel Ronny Klimsop mentions that De Ziel would have written the 2nd verse while under the impression of the airplane crash on October 6, 1959 whereby the pilots Rudi Elwin Kappel and Vincent Fajks perished. The entire population was crushed by this tragic accident and felt a bond with the survivors.

The rapid pace at which Trefosa, Henri Frans de Ziel's pseudonym, was able to comply with the request of the Council of Ministers, suggests that he had Opo Kondreman in his portfolio at the time Essed visited him.

Opo! Kondreman ... is the second verse of the Suriname national anthem, as was laid down by decree on December 8, 1959 (G.B. 1959, nr. 106).

In the draft of the decree the name of Trefossa is mentioned next to the Surinamese text.

“This occurred not only with an eye for those of the people who have insufficiently mastered or not at all the Dutch language, but especially because this text, in view of the government, superbly expresses the national feelings which inspire the Surinamese people”.

Source consulted: ‘Ala poewema foe Trefossa’

Editing Jan Voorhoeve

Published by Buro Volkslectuur 1977

Opo kondreman oen opo

Henry F. de Ziel

J.C. DE PUL

Henry F. de Ziel

J.C. DE PUL

$\text{♩} = 100$

O- po kon- dre- man oen o- po! Sra- nan gron e ka- ri oen. Wans o-

pe ta- ta ko- mo- po, wi moes so- ti kon- dre boen. Stre de f'stre wi no sa

fie- de Ga- do de wi fe- si man. He- ri li- bi te na de- de, wi sa fe- ti gi Sra- nan.

Rosita Leeftang

Van Kawina naar Kaseko tot Kaskawi

De ontwikkeling van de 'creoolse' muziek

Alles kan muziek zijn maar wordt pas muziek wanneer iemand dat uitdrukkelijk wenst en het auditorium dat ernaar luistert besluit het als muziek te horen. De meeste mensen kunnen niet overweg met dat abstracte begrip- of willen dat niet.

Frank Zappa

De koloniale overheersers in Suriname verboden sommige muziekvormen, uit angst voor de 'sprekende trommels' die opstanden konden veroorzaken. Ondanks het verbod zijn creoolse religieuze muziek en dans nooit verdwenen. De waardering ervan lijkt min of meer evenredig aan het Creoolse zelfbewustzijn. In 150 jaar tijd heeft de muziek grote en kleine ontwikkelingen doorgemaakt. En wie een beetje van het toen en nu wil horen en dansen zou het Naks Kawina-Kaskawi Festival moeten meemaken.

Kawina

De Kawina-muziek, door Surinamers kortweg Kawina, Kawna of Kauna genoemd, is ontstaan aan het einde van de 19e eeuw, kort na de afschaffing van de slavernij op 1 juli 1863. Sindsdien is deze muziek uitgegroeid tot de populairste traditionele Afro-Surinaamse muziek, met invloeden van de banja (een prachtige oude dans op muziek in de 4/4-maat, waarvan de liederen door de spanning tussen melodie en

ritme moeilijk uit te voeren is en alleen is weggelegd voor ervaren zangers), laku (een dansspel in dramavorm, verwant aan de banja) en tuka (is een dans in de stijl van een 4/4-maat, die tijdens een Winti-pré wordt gespeeld ter afwisseling van 12/8-maatsoorten of als overgang naar een andere stijl).

Over het precieze ontstaan van de Kawina zijn er verschillende theorieën in omloop. In ieder geval heeft de naam te maken met de rivier de Commewijne, gelegen in het gelijknamige district. In het Sranan, de Surinaamse lingua franca, heten beide namelijk Kauna. Sommigen denken dat Kawina is ontstaan aan de boven Commewijne, waar creolen de muziek onder Indiaanse invloed zouden hebben ontwikkeld. Anderen beweren dat deze muziek oorspronkelijk mabu-poku heette en later is genoemd naar een getalenteerde zanger uit het district Commewijne. Volgens weer een andere theorie ontwikkelden goudzoekers en

From Kawina to Kaseko to Kaskawi

The development of the Creole music

The colonial oppressors in Suriname forbid certain forms of music, out of fear for the 'talking drums' who could provoke revolts. In spite of the ban Creole religious music and dance have never completely disappeared. Its appreciation looks more or less related to the Creole self-awareness. In the space of 150 years the music underwent large and small developments. For those wanting to dance or hear a little from the past and the present the Naks Kawina-Kaskawi Festival is a prerequisite.

Kawina

The Kawina music, called simply Kawina, Kawna, or Kauna by Surinamers, originated at the end of the 19th century, shortly after the abolition of slavery on July 1st 1863. Since then this music has developed into the most popular traditional Afro-Surinamese music, with influences from the Banja (a beautiful old dance on music in 4/4 time, with songs that are difficult to perform because of the strain between melody

and rhythm and can only be sang by experienced singers), laku (a tragedy dance play, related to the banja) and tuka (a dance in 4/4 time played during a Winti-pré as a variation to the 12/8 time, or as a transition to another style).

There are several theories in circulation about the precise origin of Kawina. In any case the name is related to the Commewijne River, in the district of the same name. In Sranan, the Surinamese lingua franca, both are called Kauna. Some think that Kawina originated at the Upper Commewijne, where Creoles would have developed the music under Amerindian influence. Others pretend that the music was originally called mabu-poku and later on named after a talented singer from the Commewijne district.

Then again according to another theory gold diggers and rubber tappers, working in the jungle, developed the music for relaxation. Another explanation is that Kauna or Kawina is named

“ Anything can be music, but it doesn't become music until someone wills it to be music, and the audience listening to it decides to perceive it as music. Most people can't deal with that abstraction - or don't want to. ”

Frank Zappa

rubbertappers, die in het oerwoud werkten, deze muziek als ontspanning. Nog een verklaring is dat de Kauna of Kawina is genoemd naar de gelijknamige langwerpige trom die, aan beide zijden bespeeld, om de hals van de instrumentalist hangt.

De functie van Kawina verschilt vrijwel niet van traditionele, West-Afrikaanse ontspanningsmuziek. Andere overeenkomsten met West-Afrikaanse muziek zijn het sleutelritme of clave (de kwakwa-bangi, een bankje dat met twee stokken wordt bespeeld waarmee een Afrikaans sleutelritme wordt vastgelegd), de overvloedige beeldspraak en het feit dat de teksten vaak over man/vrouw relaties gaan.

Kawina wordt gespeeld in de 4/4-maat, waarbij de vierde tel wordt benadrukt door het hijgende ritme van de timbal, zoals de conga vroeger in Suriname heette. Een bekende kawina zanger is Big Jones.

Soorten Kawina

Er zijn twee soorten Kawina. De Prisi Kawina of Kamalama is de oudste: niet religieus maar een soort sociale ontspanningsmuziek, gespeeld op een sakka, twee kawinadrons en een reson of kwatro (viersnarige gitaar). In de loop van de tijd ontwikkelde elke plantage overigens zijn eigen stijl. Vroeger werden – ter plekke – nieuwe nummers gecomponeerd om bepaalde situaties of gebeurtenissen vast te leggen; bovendien werden er banja-, tuka en laku-liederen gezongen in het gestroomlijnde Kawinaritme. Op die manier ontstond de Winti Kawina: wintiliederen, die meestal in een 12/8-maat stonden, werden omgefraseerd tot een 4/4-maat. Door zijn religieuze betekenis wordt de Winti Kawina sneller gespeeld. De solotrommel moet meer variaties maken om met de verschillende Winti's te kunnen communiceren. Tegenwoordig wordt de kwatro nog maar weinig bespeeld. De kwakwa-bangi en de pudja (korte, uitgeholde boomstam van circa 50 cm lang met een doorsnee van 25-30 cm) worden altijd bespeeld in een ensemble met de mandron (=mannentrom; de Saramaccaners bespelen hem soms met twee handen, twee stokken, of één hand en één stok), soms ook met de conga. Die zijn vaste instrumenten van het Kawina ensemble geworden. De laatste jaren hebben de musici er ijzeren schudinstrumenten en een ijzeren bel aan toegevoegd en sommige groepen, vooral in Paramaribo, spelen zelfs met een skratyi (trom op een draagconstructie tot ondersteuning, bestaande uit een draagbalk op twee paar elkaar kruisende, onderling verbonden benen).

Tot zo'n 45 jaar geleden was het in de steden verboden om de sacrale apinti te bespelen. Daarom werd rond de eeuwwisseling gezocht naar nieuwe mogelijkheden en werd Winti muziek gespeeld op Europese instrumenten. Zo ontstond de Winti-poku, met de Indyi-poku (Indiaanse muziek) als belangrijkste stijl.

Instrumenten

De Kawina is kenmerkend voor de instrumenten die worden gebruikt. Een zo'n instrument is de siksak (of sekseki). Het is een ijzeren buis gevuld met pitten of zaden en is een schudinstrument. Daarnaast is er de kawinadron. Dat is een korte cilindrisch uitgeholde boomstam van ongeveer 45 cm lang en een doorsnee van 25 cm, aan beide kanten bespannen met een touwsysteem. De trommel wordt op de knieën gebonden en met één hand en één stok bespeeld. De oorsprong is moeilijk te achterhalen, omdat hij zowel in de Indiaanse als in de Afrikaanse culturen bekend is. Verder is er nog de bongo een korte cilindrisch uitgeholde boomstam van ongeveer 40 cm lang ook bespannen met wiggen. Deze werd vooral in het district Coronie gebruikt voor Kawina muziek. Er is altijd een leidende of solotrommel, de 'masterdrum' of kot' dron. Een sakka (een met zaad gevulde, schone kalebasvrucht met een stok erdoor) geeft meestal het tempo aan en een dawra (een ijzeren bel van Afrikaanse herkomst; in Suriname wordt er soms een hak (tyapu) gebruikt) speelt het sleutelritme of clave het basisritme waar het hele ensemble op drijft.

Zang en dans

De Kawinadans is een paardans waarbij net als bij de Kaseko vooral de heupbewegingen van belang zijn en daarom door de Herskovitsen (1936) een vruchtbaarheidsdans is genoemd. Waarschijnlijk werd de oorspronkelijke Kawina gespeeld en gedanst als onderbreking (kotisingi) van bepaalde rituelen. De Kawnadans is een feestdans voor beide seksen tegelijk, waarbij zowel handen als voeten de maat slaan, terwijl het lichaam ritmisch-convulsieve (stuiptrekkende) bewegingen en erotische contorsies (geweldige onwillekeurige bewegingen der leden) uitvoert.

De zang lijkt op de meeste andere Afro-Surinaamse muziek: voorzang en koor die elkaar aanvullen, zodat een vraag- en antwoordspel ontstaat. De Kawina wordt meestal gedanst in een cirkel, tegen de wijzers van de klok in.

after the elongated drum of the same name which is played on both sides while hanging from the neck of the instrumentalist.

The function of Kawina differs little from traditional , West African relaxation music. Other similarities with West African music are the key rhythm (the kwakwa-bangi) a little bench played with two sticks which establishes the African key rhythm), the abundant metaphors and the fact that lyrics often tell about man/woman relationships.

Kawina is played in 4/4 time, whereby the fourth beat is emphasized by the wheezing rhythm of the timbal, like the conga was called earlier in Suriname. A well-known Kawina singer is Big Jones.

Types of Kawina

There are two kinds of Kawina. The Prisi Kawina or Kamalama is the oldest: not religious but a kind of social relaxing music, played on a sakka, two kawinadrons and a reson or Cuatro (four-string small guitar). In the course of time every plantation developed its own style. In the past new numbers were composed –on the spot – to record certain situations or events; additionally bana, tuka and laku songs were sang in the streamlined Kawina rhythm. This is how the Winti Kawina: winti songs, which were mostly in a 12/8 time, were rephrased into 4/4 time. Because of its religious meaning the Winti Kawina is played faster. The drum solo must make more variations to be able to communicate with the various Wintis. Nowadays the cuatro is seldom played. The kwakwa-bangi and the pudja (short hollowed out tree trunk about 50 cm long with a diameter of 25-30 cm) is always played in an ensemble with the mandron (male drum), the Saramaccans play it sometimes with two hands, two sticks, or one hand and a stick, sometimes with the conga as well. Those have become fixed instruments of the Kawina ensembles. In the last couple of years musicians have added metal percussion instruments and an iron bell, while some groups, especially in Paramaribo, even play with a skratyi (a drum on a supporting

construction consisting of a supporting beam on two cross-legged mutually connected legs). Until about 45 years ago it was forbidden to play the sacral drum in the towns. That is why around the turn of the century new possibilities were investigated and winti music was played on European instruments. That is how the wintu-poku originated, with the Indyi-poku (Indian music) as primary style.

Instruments

The Kawina is distinctive for the instruments being used. One of those instruments is the siksak (or seksek). It is a metal pipe filled with pits and seeds and is a percussion instrument. Furthermore there is the kawinadron. This is a short cylindrical hollowed-out tree trunk about 45

Climate Solution for Green Environment

NEWTECH MEETS YOUR AIRCONDITIONING NEEDS

Kaseko

Kaseko is eveneens typische Surinaamse muziek die ook haar populaire jaren heeft gekend. Het is dansmuziek die wordt gespeeld bij feestelijke gelegenheden door een ensemble van wisselende samenstelling, vaak bestaande uit een zanger en koor (de instrumentalisten of een achtergrondkoor), elektrische gitaar en basgitaar, blaasinstrumenten (trompet, saxofoon, trombone), ritme instrumenten (maraka's, koebel, rasp of claves) en trommen (drumstel, conga's en tegenwoordig ook wel de grote tweevellige trom, de skratyi). Deze muziek kwam vooral na de tweede wereldoorlog op in Paramaribo. Het opgewekte ritme, de vrolijke arrangementen, de aanstekelijke boodschap in de tekst maken kasekomuziek tot een basisingrediënt voor een plezierig Surinaams feest. En van kaseko-muziek is wijlen Lieve Hugo de ongekroonde koning.

Kaskawi

Het samengaan van Kaseko en Kawina werd Kaskawi en werd in de jaren 90 voor het eerst gehoord. De keyboard en de elektrische gitaar werden namelijk toegevoegd. Nog specifiekier omschreven; in deze muziekstijl worden de koti, hari, timbal, kwabangi samengebracht met de elektronische instrumenten. De muziek werd dus elektronisch versterkt. Het is de Kawina formatie Sukru Sani (letterlijk suikergoed) die als een van de eersten met Kaskawi experimenteerde. Vandaag de dag zijn er haast geen groepen meer die deze stijl spelen.

Kawina Kaskawi Festival

Het is niet de eerste keer dat de culturele organisatie Naks (acroniem van Na Arbeid Komt Sport) dit festival organiseert. Dat deden ze voor het eerst in 1982. De voorronde was aan de vooravond van 1 juli - Emancipatie op hoeken van straten in Paramaribo, zoals bij het Plein van 12 mei. De finale twee weken daarna. Tot 1986 lukte het aardig om het festival elk jaar te organiseren. De Kawinamuziek die was ingedommeld, moest nieuw leven worden ingeblazen. Het zou tot 1997 duren alvorens er wederom een Kawina Festival kwam, maar wederom kon het jaarlijks karakter niet worden herhaald. En nu in 2011 is de organisatie terug. Dit keer met het Naks Kawina Kaskawi Festival 2011 dat twee voorrondes kent op 30 september en 22 oktober en een finale op 26 november. Dit festival moet de waardering voor de Kawina en Kaskawi muziek een flinke boost geven. ➤

Geraadpleegde bron: Afdeling Cultuurstudies van het Minov.

cm long and a diameter of 25 cm, strung on both sides with a cord system. The drum is fastened to the knees and played with one hand and a stick. The origin is difficult to ascertain, because it is known in the Amerindian as well as African cultures. Then there is still the bongo, a short cylindrical hollowed-out tree trunk about 40 cm long and also strung with pegs. It was mainly used in the Coronie district for the Kawina music.

There is always a leading or solo drum, the master drum or kot'dron. A sakka (a clean calabash filled with seeds pierced by a stick) mostly determines the tempo and a Dawra (an iron bell from African origin); in Suriname a hoe is used playing the key rhythm, the basic rhythm followed by the whole group.

Song and dance

The Kawina dance is a couple dance where just like for the Kaseko the hip movements are important and therefore called a fertility dance. The original Kawina was probably played and danced as an intermission (kotisingi) during specific rituals. The Kawina dance is a festive dance for both sexes at the same time, whereby hands and feet provide the beat, while the body makes rhythmic-convulsive movements and erotic contortions (tremendous involuntary movements of the limbs).

The singing resembles most of the other Afro-Surinamese music: lead in singer and choir complementing each other so a game of question and answer starts. The kawina is mostly danced in a circle, counterclockwise.

Kaseko

Kaseko is typical Surinamese music as well which knew its popularity. It is dance music played at festive occasions by an ensemble of various composition, often consisting of a singer and choir (instrument players or background choir), electrical guitar and bass guitar, wind instruments (trumpet, saxophone, trombone), rhythm instruments (maraca, cow bell, coconut grater) and drums (drum set, conga's and nowadays the large double skinned drum, the Iskratyi). This music became especially popular

in Paramaribo after the second world war. The cheerful rhythm and arrangements, infectious message and lyrics make it to basic ingredient for a pleasant Surinamese celebration. And the late Lieve Hugo is the uncrowned king of Kaseko music.

Kaskawi

The fusion of Kaseko and Kawina became Kaskawi and was heard for the first time in the nineties. The keyboards and the electrical guitar were added. More specifically defined; in this music style the koti, hari, timbal, kwabangi are joined to the electronic instruments. The music therefore became electronically amplified. The Kawina band Sukru Sani (literally sweets) was one of the first to experiment with Kaskawi. Nowadays there are practically no bands left playing this style.

Kawina Kaskawi Festival

It is not the first time that the cultural organization Naks (acronym for After Work Comes Sport) organizes this festival. They did it for the first time in 1982. The preliminaries were on the evening before July 1st – Emancipation on corners of streets in Paramaribo, like on the May 12 Square. The finals two weeks later. Until 1986 they managed pretty well to organize the festival every year. The Kawina music which had dozed off had to be brought back to life. It would take until 1997 until another Kawina Festival could be organized but once again the yearly character could not be maintained. And now in 2011 the organization is back. This time with the Naks Kawina Kaskawi Festival 2011 that will consist of two preliminary rounds on September 30 and October 22 and a final on November 26. This festival must give the appreciation of Kawina and Kaskawi music a substantial boost. ➤

Source consulted: Department Cultural Studies of the Ministry of Education and Public Development.

Salsuri 2011

Het grootste Latijns Amerikaans festival in Suriname, Salsuri, heeft dit jaar de stoutste verwachtingen overtroffen. Salsa blijft continue evolueren en mensen van over de gehele wereld intrigeren. De vurige en uitbundige dans is nog altijd in ontwikkeling en is de laatste jaren populairder dan ooit. Salsa is niet zomaar een modedans of muziekvorm, het is een blijvend fenomeen. De dans kenmerkt zich vooral door de non-verbale communicatie, gebaseerd op lichaamstaal. Oogcontact, mimiek, gebaren, bewegingen. De figuren "moves" die daarbij gebruikt worden zijn een communicatiemiddel, zoals illustraties bij een verhaal. Het is een echte interactie tussen muziek, dans en dansers. Salsa dansen is door de opzwepende muziek, de moves en de kledij van de dansers een ware lust voor oog en oor.

John Zaalman

Een feest voor oog en oor

Mequillo Pang Atjok, Salsuri Foundation Chairman, merkt op dat er altijd wel wat schoonheidsfoutjes zullen zijn. "Maar dat mag de pret niet drukken." En ongelijk heeft hij niet. Het begon allemaal met de Parbo Chiller kick-off van 26 oktober in 't Vat, met de Curaçaoënaar Kurt Alexander als gangmaker.

Die avond was meer bestemd om kennis te maken met de artiesten en lekker mee te swingen op de tonen van salsa-, zouk-, merengue-, bachata- en chachachamuziek.

Een dag tevoren had de bekende Nederlandse salsa-instructeur Mordechay 'Morry' Krispijn een docentenworkshop in het Wyndham Hotel, waar de artiesten logeerden, verzorgd.

Ook dat is goed in de smaak gevallen.

De Dasani Caliente van 27 oktober in Havana Lounge mocht er beslist ook zijn, terwijl de internationale showcases op vrijdag en zaterdag in theater Thalia adembenemend waren.

Pang Atjok spreekt van "waaninnige opvoeringen" tijdens het zevende Salsa & Zouk Festival in Suriname. De Colombiaanse salsaformatie

Constelacion Latina was ongetwijfeld het hoogtepunt van 2011.

"Ze hebben groen bloed, zijn niet van deze planeet...waaninnig snel. Dat is wat je verwacht als je het hebt over spektakel," zegt de Foundation Chairman, die weet dat de groep uit Cali het in zich heeft om "het dak er vanaf te blazen".

"Terwijl ze bezig zijn kijk je om je heen en geniet je van de reacties van de mensen die hun ogen niet geloven."

De artiesten lieten het publiek van de ene in de andere verbazing vallen met hun oogverblindende kostuums, supersnel voetenwerk en acrobatische verrichtingen.

"Een knallende finale," was het oordeel van master of ceremony Krispijn toen Constelacion Latina aan het eind van de eerste show een staande ovatie kreeg.

Behalve de Colombianen was ook Fashion Salsera uit Venezuela sensationeel. "Ze staan bekend om hun acrobatic salsa. De Salsuri Foundation Chairman heeft de Venezolanen

A treat for the eye and the ear

Mequillo Pang Atjok, Salsuri Foundation Chairman, notices that there will always be some slight imperfections but never mind that. And he is right. It all started with the Parbo Chiller kick-off on October 26 in 't Vat and Kurt Alexander, a Curaçao inhabitant, as the life and soul of the party.

The evening was more intended to get acquainted with the artists and pleasantly swing to the tones of the salsa, meringue, bachata and cha cha cha music.

The previous day the well-known Dutch salsa instructor Mordechay 'Morry' Krispijn had given a teacher's workshop in the Wyndham Hotel, where the artists were lodged. It was well-received.

The Dasani Caliente on October 27 at the Havana Lounge was a success as well while the international shows on Friday and Saturday in theater Thalia were simply breathtaking. Pang Atjok talks about insane performances during the seventh Salsa & Zouk Festival in Suriname. The Colombian salsa formation Constelacion Latina was without a doubt the highlight of 2011.

"They have green blood, are not from this planet ... insanely fast. This is what you expect when you mention spectacle", says the Foundation Chairman, who knows that the group from Cali is capable of going into raptures.

"While they are performing you look around you and enjoy the reactions of the spectators who cannot believe their eyes".

The artists let the public go from surprise to the next with their dazzling costumes, lightning fast footwork and acrobatic execution.

"A riotous final", was the judgment of MC Krispijn when Constelacion, at the end of the first show got a standing ovation.

Apart from the Colombians, Fushion Salsera from Venezuela was equally sensational. They are well-known for their acrobatic salsa. The Salsuri Foundation Chairman saw the Venezuelans for the first time two years ago. "Their helicopter propeller move is absolutely sensational. The men turn the women like a piece of paper around their midsection and neck. Too crazy for words".

The largest Latin-American festival in Suriname, Salsuri, has surpassed this year even the boldest expectations. Salsa continues to evolve and intrigue people all over the world. The fiery and exuberant dance is still developing and has become more popular than ever these last few years.

Salsa is not just a fashionable dance or musical form, it is an enduring phenomenon.

The dance is characterized especially by the non verbal communication, based on body language, eye contact, mimicry, gestures, moves. The moves utilized are a means of communication, like illustrations in a story. It is a real interaction between music, dance and dancers.

The salsa dance is owing to the exciting music, the moves and the dress of the dancers a real joy for eye and ear.

twee jaar geleden voor het eerst meegemaakt. "De helicopter propeller move van ze doet het helemaal. De mannen draaien de vrouwen daarbij als een stuk papier om hun middel en nek. Gewoon te gek voor woorden."

Internationale bezetting

Dansgezelschappen van negen nationaliteiten hebben hun kunnen gedemonstreerd. Ze kwamen uit Colombia, Venezuela, New York, Aruba, Curaçao, Frans-Guyana, Brazilië, Nederland en Suriname; een waarlijk internationale bezetting. Krispijn vindt dat geen van de nummers vergeleken kan worden met een ander. "Allemaal hadden hun eigen charme." De Salsuri Show Project's één en twee van de organisatie oogstten ook veel bekijks. Behalve die projecten werd Suriname op de Bühne ook vertegenwoordigd door de Azucar Kids, de Azucar Teens, Rekha Mungra met haar bellydance op latin percussion en Sana Budaya van Brian Warso. Suriname is naar zeggen van Pang Atjok goed op weg om het niveau van de buitenlandse artiesten te evenaren. "Maar we zijn er nog lang niet. Met een gedegen voorbereiding en training kan je in ieder geval een hoger niveau bereiken."

Een belangrijk verbeterpunt noemt hij discipline. "Drie maanden zijn niet voldoende voor een goede choreografie als je niet op elkaar bent ingespeeld." Zijn organisatie is nu al bezig met de voorbereidingen van het Salsuri Show Project van 2012 om twee shows te kunnen presenteren. Pang Atjok benadrukt dat om een hoger niveau te kunnen bereiken, de artiesten in training moeten blijven. "Ook als er geen project op stapel staat. Het heeft onder andere te maken met de technieken die je steeds beter moet gaan beheersen en zeer zeker gewinning van een danspaar aan elkaar. Het helpt je over een drempel, geeft je een gevoel van zeker zijn van jezelf en met datgene waar je mee bezig bent."

De disc jockey noemt verder het op elkaar ingespeeld zijn, sneller worden, waardoor het niet erop lijkt alsof de dansers/danseressen achter de muziek aanhollen. "Het helpt ook bij hun conditie en dit is maar een klein deel van wat allemaal nodig is om jezelf naar een volgend niveau te helpen."

Op de 'Latin Dance Map'

Salsuri 2011 was in één woord top. Pang Atjok weet nu al dat het achtste evenement dat van dit jaar zal overtreffen. "We gaan onder andere vier koppels van Constelacion Latin en een live band laten halen." Naar alle waarschijnlijkheid zullen er nog één of twee landen uit Zuid-Amerika erbij gehaald worden om sterkere performances neer te zetten. Behalve Colombia zullen Venezuela, Brazilië en Frans-Guyana beslist weer van de partij zijn. Liefhebbers verheugen zich nu al op de periode van 17-21 oktober voor Salsuri 2012. "Het wordt beslist hot."

Het ligt in de bedoeling dat de Salsuri-website in januari 2012 operationeel wordt. "Sponsorgesprekken zijn al gaande. 2012 wordt het jaar om Paramaribo definitief op de Latin Dance Map te zetten, voor zover we er nog niet op waren." De organisatie is daarnaast bezig om de gerespecteerde zouk love dancer Edelmar Pasty Pieternele en andere zoukartiesten naar Suriname te halen. Pasty die heel erg geliefd is onder vooral zouk liefhebbers in Suriname, heeft de zevende editie door een druk programma moeten laten schieten.

De 'zoukers' werden in Salsuri 2011 bijgeschaafd door de Braziliaanse legende Claudio Gomes, die de enige zouk love show bracht met zijn partner Gabrielle.

De cruise met de Maratakka op de Surinamerivier op 30 oktober was het ultieme sluitstuk van een alleszins geslaagd evenement dat interregionaal steeds meer belangstelling trekt. ➤

Residence Inn

Awarradam Jungle Lodge & Wellness Center

Comfort that makes you feel right at home!

WWW.RESINN.COM

Aston Drogenwag 7 | Ph. (+597) 52 14 14 Fax. (+597) 42 48 81 | Paramaribo | Email: info@resinn.com
 R.R. Bharoestraat 84 | Ph. (+597) 210 950 | Fax. (+597) 210 954 | Nickerie | Email: info@resinn.com

METS Travel & Tours

Book NOW!

Dr. J. F. Nieuwejaar 2, Parbo, Suriname, Tel: +597 477088
 After office hours: +597 8828647
 info@par.net, www.surinamevacations.com

International cast

Dance companies from nine nationalities were able to demonstrate their capabilities. They came from Colombia, Venezuela, New York, Aruba, Curaçao, French Guyana, Brazil, The Netherlands and Suriname; a truly international cast. Krispijn finds that none of the numbers can be compared with one another. "They all had their own charm". The Salsuri Show Project one and two from the organization scored a lot of success. Apart from these projects Suriname was represented on stage by the Azucar Kids, the Azucar Teens, Rekha Mungra with her belly dance on Latin percussion and Sana Budaya from Brian Warso. According to Pang Atjok Suriname is well on its way to equal the level of the foreign artists. "But we still have some way to go yet. With thorough preparation and training you can achieve a higher level in any case". He cites discipline as an important issue to be improved. "Three months are not sufficient for a good choreography if you only have been a team that long". His organization has already started preparations for the 2012 Salsuri Show project consisting of two shows. Pang Atjok emphasizes that in order to reach a higher level the artists have to keep on training.

"Even when there is no project in the pipeline. It has to do among other things with the techniques which you should master increasingly better and certainly the dance couple becoming accustomed to each other. It helps you over a threshold, gives you a feeling of being sure of yourself and of the things you are doing". Additionally the disc jockey mentions that a couple should be accustomed to each other, become faster so they do not give the impression of rushing along after the music. "It also helps with their condition and this is only a small part of what is necessary to lift yourself to a higher level".

On the Latin Dance Map

In one word, Salsuri 2011 was tops. Pang Atjok knows now already that the eighth edition will surpass this year's event. "We will invite four couples from Constelacion Latina and a live band". In all probability we will invite another country or two from South-America in order to render a stronger performance. Apart from Colombia, Venezuela, Brazil and French Guyana will certainly participate again. Buffs are already rejoicing at the 2012 Salsuri edition on October 17-21. "It will definitely be hot". The idea is to have the Salsuri web site operational in January 2012. "Sponsoring negotiations are already taking place. 2012 will be the year Paramaribo will definitely be on the Latin Dance Map, insofar as we were not on it yet".

Additionally the organization is busy to get the respected zouk love dancer Edymar Pasty Pieternele and other zouk artists to come to Suriname. Pasty who is much-beloved especially among zouk lovers in Suriname, had to let go of the seventh edition because of a busy program. The zouk dancers were polished up by the Brazilian legend Claudio Gomes, who performed the only zouk love dance with his partner Gabrielle.

The cruise on October 30th with the Maratakka on the Suriname River was the ultimate tailpiece of a successful event that regionally can count on ever increasing interest. ➤

"Money withdrawal, buying phone credit and making payments. It's all so convenient with DSB."

DSB | Ease of Payment

We accept all foreign MasterCard and Maestro cards at our ATMs and POS machines.

DSB DE SURINAAMSCHE BANK

DSB | Henck Arronstraat 26-30, P.O.Box 1806, Paramaribo, Suriname | T. +597 47 11 00 | F. +597 41 17 50 | SWIFT: SURBSRPA | www.dsbbank.sr | info@dsbbank.sr

“ Muziek is de taal van de ziel ”

Jeannine

Het is niet uitgesloten dat u de muziek van Jeannine La Rose al eens heeft gehoord, hetzij in Suriname, hetzij in Nederland. Op haar achtste begon ze met zingen in het SRIO Kinderkoor onder leiding van Roy MacDonald. Toen ze elf was, verhuisde ze met haar moeder en broer naar Nederland.

Zingen was haar passie waarvoor de basis werd gelegd door het nauwe contact met haar oma en eenmaal in Nederland gaf haar moeder haar alle ruimte die hartstocht verder te ontwikkelen. Zo kon zij sneller haar heimwee naar oma en haar thuis in Suriname te boven komen. Na in diverse theaterstukken en grote musicals als Mary Poppins en Daddy Cool gespeeld te hebben, heeft ze onlangs haar debuutalbum 'Pure Attention!' uitgebracht. Dit is het levensverhaal van Jeannine La Rose in een notendop.

Milkshake

Ze werd in 1979 in Suriname geboren. Volgens haar moeder kon ze eerder zingen dan praten. Jeannine: "Mijn oma kende ontzettend veel liedjes en bij haar op schoot zong ik altijd uit volle borst met mee. Als mijn moeder mij kwam ophalen, konden we niet meteen weg; ik wilde haar eerst mijn hele repertoire laten horen. Ook had ik de hinderlijke neiging om tijdens het nieuws heel hard te gaan zingen."

Muziek loopt als een rode draad door het leven van Jeannine. Met het SRIO Kinderkoor ging ze op tournee naar Nickerie en trad ze daar op de muziekschool op. Ook bracht het kinderkoor videoclips uit. Jeannine: "Veel dertigers van nu zullen zich de liedjes nog wel herinneren. Mijn favoriete nummer was Milkshake. De videoclip was opgenomen in Alegria, een bekende ijssalon in Paramaribo. De Paramaribo Zoo was ook een enorme hit. Wat was dat een mooie tijd."

Passie werd beroep

In Nederland volgde ze zangles, ballet en pianoles aan de Showballetschool in Amsterdam. Ze zong als scholiere in verschillende bands en speelde in musicals, waaronder Rats. Na de middelbare school besloot Jeannine van haar passie haar beroep te maken. Ze begon aan het Conservatorium in Alkmaar met pop en jazz. Na 3 jaar stapte ze over naar het Conservatorium in Rotterdam, waar ze latin zang studeerde. Tijdens haar opleidingen begon ze met lesgeven aan verschillende middelbare en theaterscholen.

Maar Jeannine wilde meer en het buitenland lonkte. Ze studeerde verder in Brazilië en reisde de wereld rond om samen te werken met buitenlandse artiesten.

La Rose

It is not impossible you might have heard the music of Jeannine La Rose, either in Suriname, or in The Netherlands. At the age of eight she began to sing in the SRIO Children's choir under the direction of Roy MacDonald. When she was eleven she moved to The Netherlands with her mother and brother.

Singing was her passion developed from the close contact she had with her grandmother and once in The Netherlands her mother gave her a free rein to further develop that passion. That way she could swiftly overcome being homesick for her grandmother and her home in Suriname. After having played in various theater pieces and major musicals like Mary Poppins and Daddy Cool she recently released her debut album Pure Attention. This is the life story of Jeannine La Rose in a nutshell.

Milkshake

She was born in Suriname in 1979. According to her mother she could sing before she could talk. Jeannine: "My grandmother knew an awful lot of songs and while sitting on her lap I always sang with her at the top of my voice. When my mother came to pick me up we could never leave right away, I had to let her listen first to my whole repertoire. I also had the annoying habit to sing very loudly during the newscasts".

Music is running like a thread through the life of Jeannine. With the SRIO Children's choir she went on a tour to Nickerie and performed at the local music school. The choir also released video clips. Jeannine: "Many people in their thirties now will probably remember the songs. My favorite number was Milkshake. The video clip was recorded in Alegria, a well-known ice cream parlor in Paramaribo. The Paramaribo Zoo was also an enormous hit. That was a beautiful time".

Passion became profession

In The Netherlands she followed singing lessons, ballet and piano lessons at the Show Ballet School in Amsterdam. As a student she sang in several bands and played in musicals including Rats. After high school Jeannine decided to make from her passion her profession. At the Alkmaar Academy of Music she started with pop and jazz. After three years she switched to the Rotterdam Academy of Music where she studied Latin song. During her schooling she started to teach at various high schools and theater schools. But Jeannine wanted more and foreign shores were calling. She continued to study in Brazil and traveled around the world to work with foreign artists.

"In my perception Brazilians don't make music, they are music. South Africa made a lasting impression on me. You know the history, it is far away from you, but when you are in such a country and are really in contact with people who have experienced apartheid at first hand, it leaves an indescribable feeling. You know ...music is the language of the soul. You are touched by it whether you like it or not. It somehow confused me as well. I felt like I was a mix of several cultures. I felt at home everywhere but then again not".

Suriname is my battery

"Suriname is my battery. Once in a while it has to be recharged. In August of 2011 I was again in Suriname, for a sad occasion unfortunately. My dearest grandmother Delie had passed away. It was fierce. I noticed that she was my Suriname. The next time I come I will probably experience Suriname in a completely different way, now that she is gone. I find this quite exciting but also a bit strange. The idea makes me a bit sad, because it all is so new".

Jeannine dedicated her debut album Pure Attention to her grandmother. Her style is best described as pop with a Latin twist. "The making of this album was literally an inner voyage. The influences of my trips, the people I have met and the cultures I encountered can be heard in my music: African, Brazilian influences and of course my own Caribbean roots. Except for one, the numbers are autobiographical. I'll say no has been written for me by Izaline Calister. I can easily find myself though in the meaning of the number. With my music I want to hold out a mirror to people. Look at who you are and be happy. Don't let yourself be denigrated too fast by what others think about you. I learned this from experience. There will always be somebody having an opinion about you. Too fat, too thin, too brazen, too kind, you can never be perfect. Live as well and honestly as possible and radiate with everything you do. This is my life line. It is based on a quotation from Nelson Mandela. But my students and singers

“ Music is the language of the soul ”

“In mijn beleving maken Brazilianen geen muziek, maar zijn ze muziek. Zuid-Afrika heeft diepe indruk op mij gemaakt. Je kent de geschiedenis, die staat ver van je af, maar als je in zo’n land bent en echt contact krijgt met de mensen die zelf apartheid hebben ervaren geeft dat een onbeschrijflijk gevoel. Weet je...muziek is de taal van de ziel. Je wordt gewoon geraakt of je het nu wilt of niet. Het heeft me ook een beetje in de war gebracht. Ik voelde dat ik een mix was van een hoop culturen. Ik voelde me overal thuis en toch weer niet.”

Suriname is mijn batterij

“Suriname is mijn batterij. Die moet eens in de zoveel tijd opgeladen worden. In augustus 2011 was ik weer in Suriname, helaas om een droevige reden. Mijn allerliefste oma Delie is toen overleden. Dat was heel heftig. Ik merkte dat zij mijn Suriname was. Als ik de volgende keer kom, zal ik Suriname waarschijnlijk op een hele andere manier ervaren, nu ze er niet meer is. Dat vind ik wel erg spannend en ook een beetje vreemd. Het idee maakt me een beetje verdrietig, omdat het allemaal zo pril is.”

Haar debuutalbum Pure Attention heeft Jeannine opgedragen aan haar oma. Haar stijl is het beste te omschrijven als pop met een latin twist.

“Het maken van dit album was letterlijk een innerlijke reis. De invloeden van mijn reizen, de mensen die ik heb ontmoet en de culturen die ik ben tegengekomen zijn te horen in mijn muziek: Afrikaanse, Braziliaanse invloeden en natuurlijk mijn eigen Caribbean roots. De nummers zijn autobiografisch, op één na. I’ll say no is voor mij geschreven door Izaline Calister. Maar ik kan me wel erg vinden in de betekenis van het nummer. Met mijn muziek wil ik mensen een spiegel voorhouden. Kijk naar wie je bent en wees tevreden. Laat je niet zo snel neerhalen door wat anderen van je vinden. Dit leer ik uit ervaring. Er zal altijd iemand een mening over je hebben. Te dik, te dun, te brutaal, te lief, je kan nooit perfect zijn. Leef zo goed en eerlijk mogelijk en straal bij alles wat je doet. Dat is mijn levensmotto. Het is gebaseerd op een citaat van Nelson Mandela. Maar ook mijn leerlingen en zangeressen als Izaline Calister, Sarah Tavares en wijze vrouwen als Jetty Mathurin zijn inspirators. Ook de Surinaamse vrouw onder wie mijn moeder vind ik een symbool van kracht. Vrouwen die er alleen voor staan en toch voor hun kroost zorgen. Moeder en vader tegelijk zijn. RESPECT! Daarnaast wil ik de muziek delen. De herkenning, een lach en een traan. Gewoon even lekker voelen!”

Wat brengt 2012?

De afgelopen 4 jaar heeft Jeannine in grote musicals gespeeld: Hair, Impact! (dat ging over de Bijlmerramp), Mary Poppins en Daddy Cool. In de laatste twee combineert ze zang, dans en acteren, waar ze ook enorm van geniet. Wat ik ontzettend leuk vind is dat ik altijd de rol van een gezellige Surinaamse vrouw mag spelen. Daar ben ik zo trots op! In 2012 zal ik mij fulltime met mijn muziek gaan bezighouden. Een cd release in Suriname zit ook in de planning. Wanneer dat zal zijn, wordt nog bekend gemaakt via mijn website. Op 28 april 2012 sta ik weer in het Bijlmerparktheater met een avondvullend programma van Pure Attention. Mijn focus ligt voorlopig op mijn album en mijn solocarrière, maar ik hoop wel dat er een keer een grote rol langskomt die ik mag spelen.”

like Izaline Calister, Sarah Tavares and wise women like Jetty Mathurin are sources of inspiration as well. The Surinamese women, including my mother are a symbol of strength. Women without a husband who take care of their progeny just the same. Be a mother and a father at the same time. RESPECT! I also want to share the music. The recognition, a laugh and a tear. Just feel good for a while”!

What will 2012 bring?

For the past 4 years Jeannine has performed in major musicals: Hair, Impact (that was about the Bijlmer tragedy), Mary Poppins and Daddy Cool. In the latter two she combines song, dance and acting which she enjoys immensely. What I find so nice is that I can always play the part of an entertaining Suriname woman. That makes me so proud! In 2012 I will busy myself full-time with my music. The release of a CD in Suriname is in the planning as well. When this will be, will be announced on my web site. On the 28th of April I perform in the Bijlmer Park Theater with an evening lasting program of Pure Attention. For the moment I focus on my album and my solo career but I hope that at some time a major part comes along that I can play”.

Pleasure To Play

MIRAGE HOTEL & CASINO

Address: Domineestraat 11 | Paramaribo | Suriname

Phone: +597 520576 | Fax: +597 520577

www.pashainternational.com

To access functions (control bar / VOD / languages)

INDIVIDUAL SCREEN

TO SELECT
A MOVIE

TO SELECT
A TV SHOW

TO SELECT
MUSIC

TO SELECT
A GAME

KEYS

De Deutsch
De-s Deutsch subs
En English
En-s English subs
Fr Français
Fr-s Français subs
It Italiano
It-s Italiano subs
Po Portuguese
Po-s Portuguese subs

Es Español
Es-s Español subs
Nl Nederlands
Nl-s Nederlands subs
Arعربية
Ar-sعربية
ChChinese
Ch-sChinese subs
Hiहिन्दी
Hi-sहिन्दी

日本語 Japanese
日本語-s Japanese subs
한국말 Korean
한국말-s Korean subs
தமிழ் Tamil
தமிழ்-s Tamil subs
русский Russian
русский-s Russian subs

L'Espace cabins: the film starts as soon as you've made your selection. Use the "menu" key on the handset to display the control bar.

Sky Emporium

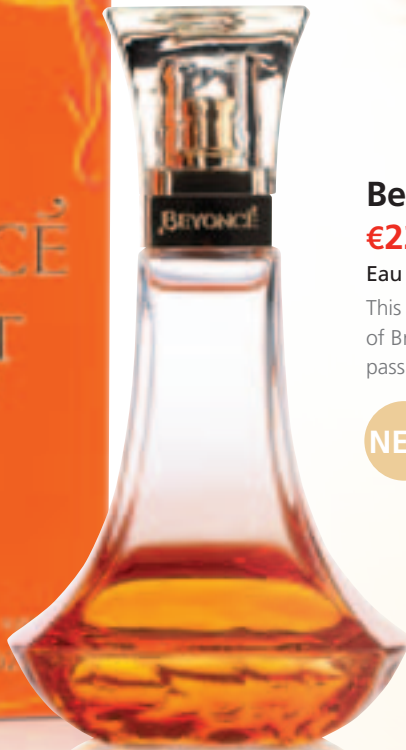
shopping

Boordverkoop uitsluitend op vluchten van en naar Amsterdam

Inflight sales only available on flights to and from Amsterdam

ladies' fragrances

Beyoncé Heat Rush

€22.00

Eau de Toilette 30ml

This scent is inspired by the exotic soul of Brazil, with notes of blood orange, passion fruit and mango flower.

NEW

Jennifer Lopez Love & Glamour

€20.00

Eau de Parfum 50ml

A show-stopping scent that makes you feel beautiful and confident, just like a star. The bottle is inspired by Jennifer's confident and voluptuous physique, and is bejewelled with a gem-like cap. Surging with sparkling, juicy top notes (Italian mandarin), Love and Glamour lingers with a sexy bouquet of floral mid notes (orchid, water lily) before wrapping you up in a smouldering musky dry down. Shimmering, alluring, sensual.

NEW

SWAROVSKI

Swarovski Aura

€56.00

Eau de Parfum 50ml

Crystal transforms into a luminescent perfume. A glowing floral fruity fragrance, for a vibrant aura that glows with the energy of light.

NEW

VIKTOR & ROLF

Viktor & Rolf Flowerbomb

€47.00

Eau de Toilette 50ml

The first fragrance from Viktor & Rolf. A unique perfume that explodes into a bouquet of flowers.

NEW

his and hers

paco rabanne

1 Million Paco Rabanne €35.00

Eau de toilette 50ml

Paco Rabanne renews with humour the myth of the seducer and embodies it in his new Eau de Toilette: 1 MILLION. The fragrance is fresh and sparkling with a note of grapefruit, mint and blood orange, found on a heart of rose absolute and cinnamon. A striking contrast, mixing sophisticated sensuality and asserted virility.

NEW

Lady Million Paco Rabanne €44.00

Eau de Parfum 50ml

The new fragrance for women by Paco Rabanne: fresh, floral and woody. Lady Million embodies THE woman: the one every woman dreams of being, the one every man would love to seduce. Excessive and brilliant. Even the best is not good enough for her.

Calvin Klein

Calvin Klein Mens' Coffret €30.00

5 x 10ml

Calvin Klein Deluxe Travel Collection Mens' Miniature Coffret. This best-selling collection consists of: Obsession for Men, Eternity for Men, ck Free for Men, Euphoria Men, ck one.

NEW

Calvin Klein Ladies' Coffret €30.00

4 x 5ml, 1 x 4ml

Perfect for women on the go, this set comprises: Euphoria (4ml); Eternity (5ml); Eternity Moment (5ml); ck one (5ml) and Obsession (5ml).

gents' fragrances

BOSS

Boss Orange Man €34.00

Eau de Toilette 60ml

Open minds. Free souls. The BOSS Orange Man scent is an energising blend of crispy apple, warm vanilla and exotic wood – the feel-good scent for the happy, sociable and relaxed BOSS Orange Man.

NEW

VERSACE

Versace Pour Homme €29.00

Eau de Toilette 30ml

Confident, dynamic, distinctive, the new fragrance from Versace has been created from Mediterranean origins. Dynamic and entrepreneurial, the Versace Pour Homme man communicates his forceful and passionate character through a decidedly masculine fragrance.

NEW

Emporio Armani Diamonds For Men Duo €40.00

Eau de Toilette 2 x 30ml

Cedar wood as a symbol of masculinity, twisted with an unexpected accord of cocoa. A streamlined, powerful, faceted bottle. Elegant, youthful; the perfect fragrance for a promising socialite.

EMPORIO ARMANI

cosmetics

Elizabeth Arden Eight Hour Essentials Trio Pack €27.00

Eight Hour Skin Cream Protectant, Eight Hour Cream Lip Protectant Stick SPF15 and Eight Hour Cream Intensive Moisturising Hand Treatment are skincare classics that soothe, restore, calm and renew. Famed for their incredible restorative abilities, they are the preferred travel partners of models, make-up artists and women all over the world. Lucky 8. Lucky you. Lucky Skin!

Elizabeth Arden

Elizabeth Arden Bronze in Bloom

NEW

€32.00

Step into a season blooming with fun, flirty, sophisticated shades. Warm up your face with Pure Finish Mineral Bronzing Powder, blush your cheeks with Color Intrigue Cheekcolor, and kiss your lips with the sunlit gleam of High Shine Lip Gloss. Bronzing has never looked so fresh.

CLINIQUE

Clinique Full Potential Lip Duos €24.00

5 Pack

Ten gorgeous, lip-magnifying shades in triple-action plumping gloss, instantly and gently create a fuller, lusher look. Builds a moisture cushion too.

NEW

benefit

SAN FRANCISCO

NEW

Benefit Primpcess €20.00

Primpcess is a jewellery box for your eyes. Open it up and see what's inside. Concealing, contouring, brushes galore... Lining, brightening, sexy lashes and more! Complete with step-by-step primping lesson so glamourising is a snap. For every gal on your list, this is the gift to buy and wrap! Kit contains: Boi-ing 02 concealer, creaseless cream shadow/liner: r.s.v.p., 3 powder shadows: for contouring, for accenting, for lining, BADgal mini mascara, Eye Bright instant eye brightener, brushes galore and a lesson.

L'ORÉAL®

NEW

L'Oréal Youth Code Set €20.00

2 x 50ml

A breakthrough derived from gene science and 10 years of research into rejuvenation and anti-wrinkle care. Wrinkles, tired-looking, dull complexion. Help re-establish your skin's natural 'youth code'* with this new 3-patented Pro-Gen™ technology. Your skin behaves more youthfully: it looks smoother, more luminous and rested.

*In vitro test Day cream 50ml + Night 50ml.

L'Oreal Volume Million Lashes Mascara Duo €19.00

2 x 9ml **with free Khôl pencil**

Volume Million Lashes redefines volume mascara: extra lash-by-lash volume for voluptuously thick, gorgeously intensified lashes. A unique combination of the Millionizer Brush, with a multitude of bristles that thickens each lash one by one, and the Excess Wiper, that wipes every bristle free of clumps. Lashes look maxed up, multiplied out and three times thicker. The set contains a free Khôl pencil and is a travel retail exclusive pack.

FREE
GIFT

Aviator Ladies' Interchangeable-strap Watch €85.00

Round stainless steel case with white crystal set bezel. White MOP dial with crystal hour indices and calendar. The watch is complete with five easy-changeable silicon straps in five different colours. Water resistant to 5ATM.

NEW

Aviator Gents' World Time Pilot Watch €85.00

Solid stainless steel case. Black dial with luminous hands and calendar. Rotating world-time inner bezel. Integrated black leather strap. Water resistant to 10ATM.

NEW

Breo Venture Analogue Watch Available in Pink or Purple €15.00

A reinvention of one of breo's most popular trademark models, the Venture is an analogue watch of simplicity and minimalist beauty that now takes the legendary 'Roam' and spins it in a whole new direction. Breo Venture is also made with a material called Tourmaline, a naturally occurring gemstone widely used as a semiprecious gemstone, responsible for many beneficial health effects including: increased concentration, natural detoxification of the body, improved sleep, relaxation and meditation, plus improved vitality and mood. No mess, no fuss, just telling the time like it should be. Designed to the highest engineering standards and as comfortable on the wrist as you would come to expect from a breo watch. Water resistant to 3ATM and comes complete with a 12-month guarantee.

NEW

watches

SEKONDA

Sekonda Gents' Rose Gold Chronograph Watch €75.00

Sekonda gents' rose gold chronograph watch with silver-white sunray dial. One-second chronograph and water resistant to 50 metres. This watch is complemented with a brown padded leather strap. A classic watch with a trendy, modern twist. Guaranteed for 2 years.

Sekonda Ladies' Quartz Analogue Two-tone Watch €55.00

A beautiful, two-tone, Sekonda ladies' quartz analogue stone-set watch. White mother-of-pearl dial set with clear stones. Date feature, two-tone stainless steel bracelet and water resistant to 50 metres.

**FREE
GIFT**

SEKSY®
wrist wear by
SEKONDA

Seksy Hidden Hearts Wrist Wear by Sekonda €75.00

with free matching pendant

SEKSY Wrist Wear by Sekonda ladies' fashion watch. Black mother-of-pearl dial made with Swarovski crystal. This watch features a self-adjusting bracelet which can be easily shortened by simply removing one or more of the ladder clasps. Water resistant to 30 metres (splash proof). Guaranteed for 2 years. This watch is offered with a free matching pendant and with Swarovski crystal.

NEW

pierre cardin

Pierre Cardin Pearl Bracelet & Necklace Set €30.00

with free earrings

Pierre Cardin Necklace & Bracelet Set featuring rhodium-plated balls complete with a free pair of stud earrings. All hypo-allergenic and presented in a gift box. 1-year international warranty.

NEW

FREE
GIFT

Pierre Cardin Triple Bangle Set €26.00

A set of 3 stunning bangles in 18ct gold, rose gold and rhodium plate. Each bangle is studded with cubic zirconia stones and has a pop open attachment for an easy fit. Nickel-free, gift-boxed and guaranteed for 1 year.

Carlo Giolliere Three-Tone Spike Necklace €29.00

A stunning necklace featuring different length bars in 18ct gold, rose gold and rhodium plate. Nickel-free, gift-boxed and guaranteed for 1 year.

CARLO
GIOIELLIERE

Pearl & Amethyst Necklace & Bracelet Set €20.00

This delightful cultured freshwater pearl and amethyst necklace/bracelet set has been hand knotted and strung on to magnetic clasps. This set would make an ideal gift for a loved one or just to treat yourself and enjoy.

NEW

gifts

NEW

Swarovski Pen Pearl White €20.00

A gorgeous pen in pearl white. Filled with sparkling crystals and bearing the Swarovski logo. A must-have for one who writes with a flair!

SWAROVSKI

Lego Private Jet €18.00

Get ready for take-off! The pilot of this small fast jet is ready to take his passenger to exciting new destinations around the world. Grab your luggage, fasten your seat belt and get ready for the adventure!

NEW

Disney

Disney Fairies Fragrance Set €12.00

4 x Eau de Toilette

Give them not one Magical Fairies fragrance, but four. This set contains a selection of roll-on perfumes.

NEW

Surinam A340 - 300 Aircraft €14.00

Surinam 737 - 300 Aircraft €12.50

Air Surinam model aircraft in scale 1:200. Subject to availability.

Sniffy Basset Hound €12.00

Look who's making eyes at you! Sniffy Basset Hound is a new addition to the Peepers collection and this wide-eyed cuddly hound is the perfect gift for everyone.

TELESUR

Keeping us in touch

Available onboard - TELESUR Simcard €10.00

snacks

Maltesers
Bag €3.60

M&M's
Peanuts
Bag €3.60

Pringles €1.80
Original or Sour Cream & Onion

Duyvis Dry
Roasted
Peanuts €4.20

Kinder
Bueno
€1.50

duty free

Johnnie Walker
Blue Label
70cl €115.00

Johnnie
Walker
Red Label
100cl €22.00

Johnnie
Walker
Black Label
100cl €27.00

Marlboro Red
200 carton €33.00
400 carton €45.00

Marlboro Gold
200 carton €33.00
400 carton €45.00

CUSTOMER SERVICE

All products are subject to availability. Prices are correct at time of press. All products shown are not to scale. Returned goods or enquiries in this range should be addressed to customer services at:

alpha Alpha In-flight Retail Customer Services. Building 319,
World Freight Terminal. Manchester Airport M90 5EX

HOW DO I PAY?

We accept Euros, Visa Credit cards and Euro MasterCard.

Air Surinam onboard shopping is produced for Alpha In-flight
Retail by Picot Limited, Aylesbury, Buckinghamshire HP20 1RE

TROPICANA

Hotel & Casino

pasha

www.pashainternational.com

WHERE THE WINNING NEVER STOPS

Tropicana Hotel & Casino | Saramaccastraat 17
Paramaribo, Suriname | ☎ 52 09 90

KARNAVAL DI KORSOU

Volksfeest met visie

Donna van Diemen

Iets meer dan twee uur vliegen van Paramaribo (met Surinam Airways) ligt een pittoresk eilandje in het zuidelijke deel van de Caribische Zee, waar zon, zee en zand centraal staan en waar de Surinamer zich mee verbonden voelt. De vergelijkbare geschiedenis, het overeenkomstige klimaat en een gemeenschappelijke taal maken Curaçao tot ideale vakantiebestemming voor onze landgenoten.

Het is dan ook niet vreemd dat Suriname na Nederland, de Verenigde Staten en Venezuela de vierde grootste markt voor Curaçao is. Over 2011 heeft de Curaçao Tourist Board een toename van het aantal toeristen

berekend van 20 procent ten opzichte van 2010. En daar is de toerisme-waakhond bijzonder trots op.

“Suriname en Curaçao hebben samen deel uitgemaakt van het Koninkrijk der Nederlanden. Daaruit is een hechte relatie ontstaan en dat moeten we cultiveren. Dit jaar verwachten we nog meer mensen, omdat er steeds volle vluchten vanuit Suriname op de luchthaven neerstrijken.”

Hoewel er het hele jaar door een constante stroom toeristen voor verpozing op Curaçao kiest, zijn er toch wel enkele pieken waar te nemen.

Cultureel festijn

Een zo’n piek, een echte trekpleister, is Carnaval: het meest populaire feest op dit Caribische eiland. Vaak wordt het – onterecht – vergeleken

Popular festival with a vision

A little more than two hours flying from Paramaribo (with Surinam Airways) lies a picturesque island in the Southern Caribbean Sea where sun, sea and sand occupy center stage and Surinamers feel a bond with. The comparable history, similar climate and a common language make Curaçao the ideal vacation destination for our compatriots.

It will not come as a surprise then that for Curaçao Suriname is the fourth largest market after The Netherlands, The United States and Venezuela. Over the period 2011 the Curaçao Tourist Board has calculated for 2011 a 20 percent increase in the number of tourists compared to 2010. And that is something the tourism watchdog is particularly proud of.

“Suriname and Curaçao were once part of the Kingdom of The Netherlands. This resulted in a strong relationship we have to cultivate. This year we expect even more visitors as flights from Suriname filled to capacity keep on landing at the airport”. Although the stream of tourists, choosing Curaçao as a vacationing spot, is constant over the year, a few peaks can be observed.

Cultural festival

One such peak, a real crowd-puller, is Carnaval: the most popular festival on this Caribbean island. Often it is – undeservedly so – compared to the Suriname four-day evening walk. Undeservedly, because the accent on the four-day evening walk is on sport, while the carnival is a cultural festivity pur sang. The originally Roman Catholic festival that over the years grew

KARNAVAL DI KORSOU

met de Surinaamse Avondvierdaagse. Onterecht, omdat het accent bij de Avondvierdaagse ligt op sport, terwijl het carnaval een cultureel festijn pur sang is. Het van oorsprong Rooms-katholieke feest, dat door de jaren heen is uitgegroeid tot nationaal evenement, is op een bijzonder unieke manier ontstaan; het gevolg van de invloed van de verschillende bevolkingsgroepen die zich er hebben gevestigd.

De Nederlandse kolonisten introduceerden de klassieke, karakteristieke manier: het feest dat gevierd wordt in de dagen voorafgaand aan Aswoensdag, waarmee de vastentijd van 40 dagen aanvangt tot aan Pasen.

Maar dat feest kreeg een exotisch tintje door de inbreng van immigranten uit Aziatische landen, waar de kostuums van de creoolse middenklasse en de van oorsprong oost-Caribische straatparades en openbare feesten aan werden toegevoegd. In de jaren vijftig van de twintigste eeuw werden al deze invloeden samengesmolten tot één groot nationaal cultureel feest op het eiland, dat ruim twee maanden duurt en met als hoogtepunt dit jaar de periode 2 tot en met 21 februari 2012. Het Carnaval op Curaçao dat dit jaar zijn 42ste editie beleeft, is ieder jaar weer een spetterende belevenis. De twee hoogtepunten zijn de Grand Carnaval Parade 'Gran Marcha' (Grote Optocht) op 19 februari 2012 en de Grand Farewell Parade 'Despedida' (Afscheidsoptocht) op 21 februari 2012. Meer dan veertig etnische groepen participeren dan in dit grote feest, gevuld met muziek, dans en theater. De groepen gaan gekleed in prachtige en kleurrijke kostuums volgens hun eigen thema en worden vergezeld door soundtrucks met verschillende soorten muziek.

Ook Suriname heeft de afgelopen jaren een steeds groter aandeel in de optochten. Diverse brassbands, een enkele groep, maar ook individuele lopers zorgen er voor dat de Surinaamse vlag steeds weer opduikt in de mensenmassa.

'Carnaval met een visie'

Op 7 januari werd het carnavalsseizoen geopend. Tot aan de Gran Marcha worden verschillende evenementen, optochten en kinderverkiezingen georganiseerd, zoals food festivals, een talentenshow en tumbafestivals, maar ook de verkiezing van de carnavalskoning en -koningin. Die moeten speciale handelingen verrichten tijdens de optochten en ook het winnende tumbalied wordt in deze periode grijsgedraaid.

Tumba is een muziek- en dansstijl die gespeeld wordt op Aruba, Bonaire en Curaçao. Daarmee is hij de meest oorspronkelijke muzieksoort van de ABC-eilanden. De oorsprong van de tumba ligt in Afrika. De naam tumba is afkomstig uit de Bantu-cultuur in Congo. De stijl werd door de Afrikaanse slaven meegebracht. Voor de slaven was het een manier om hun verdriet en weemoed te uiten. In 1971 werd hij officieel erkend als dé muziek van het Curaçaose Carnaval, dat voor die tijd werd gedomineerd door Calypso en steelbands.

Carnaval 2012 eindigt na de Grand Farewell Carnaval Parade, om middernacht, met het verbranden van Koning Momo. Deze levensgrote, met stro gevulde pop symboliseert onvruchtbaarheid, zonden en ongeluk. Koning Momo wordt niet alleen verbrand, maar ook in stukken opgeblazen. En dan is het feest wel afgelopen, maar gaat de stichting FuDeKa (Fundashon pa Desaroyo di Carnaval, Stichting voor de Ontwikkeling van het Curaçaos Carnaval) alweer aan de slag met de organisatie van Carnaval 2013. Volgens Corine Djaoen-Genaro, voorzitter van Fudeka, wordt het Curaçaosche volksfeest onder de naam 'Carnaval met een visie' op de wereldkaart gezet. Om helemaal in stijl te blijven zou de naam best in Carnaval, Curaçaos Carnaval, kunnen worden veranderd.

Suriname lift mee in promocampagne

Muziek en dans zijn onlosmakelijk verweven met leven op Curaçao. Het eiland heeft daarom het hele jaar door verschillende jaarlijks terugkerende muzikale festiviteiten, zoals het enorm populaire North Sea Jazz Festival, dat dit jaar op 31 augustus en 1 september zal worden gehouden.

Maar naast gezellige festiviteiten, zon zee en strand heeft het tropische eiland ook veel te bieden op historisch en cultureel gebied. The Dutch Caribbean, zoals het eiland vanwege zijn architectuur ook bekend staat, kent een Nederlandse koloniale bouwstijl, die er dankzij de frisse Caribische pasteltinten heel idyllisch aandoet. Het eiland telt ruim zeventig landhuizen, waarvan sommige als museum dienen. De historische hoofdplaats Willemstad staat sinds 1997 op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO.

Curaçao was een van de eilanden met de grootste slavenhandel. Het slavenmuseum Kura Hulanda met een speciaal gedeelte over de Afrikanen in Suriname, is een sterke aanrader. Maar ook zwemmen met dolfijnen en het struisvogelpark bezoeken zijn attracties op de to do list van menig toerist. Suriname, en dan met name het ecotoerisme, wordt ook gepromoot op het eiland.

Een hele bekende Surinaamse advertentie op het eiland is 'Champagne on the rocks', een poster van een genietende dame op een grote rots te Awarradam met een glas champagne in de hand.

Awarradam is een idyllisch eilandje met houten lodges in de Gran Riorivier, een van de twee bronrivieren van de Surinamerivier, dicht bij een natuurlijke dam.

out to a national event, came into being in a unique manner; the result of the influence of various population groups that settled there. The Dutch colonists introduced the classical characteristic way: the feast that is celebrated in the days preceding Ash Wednesday, when the 40-day fast starts and lasts until Easter.

But the feast acquired an exotic touch by the contribution of immigrants from Asian countries, unto which were added the dress of the Creole middle class and the originally Eastern Caribbean street parades and public festivals. In the fifties of the twentieth century all these influences were amalgamated into one great national cultural festival on the island which lasts more than two months with a climax, this year from February 2 until February 21, 2012.

The Carnival on Curaçao that goes through its 42nd edition, is every year again a splashy experience. The two highlights are the Grand Carnival Parade Gran Marcha on February 19th and the Grand Farewell Parade Despedida on February 21st. More than 40 ethnic groups participate in this large festival, filled with music, dance and theater. The groups are dressed up to the nines in magnificent and colorful costumes according to their own theme and are accompanied by sound trucks with various kinds of music.

In the past years Suriname as well has had an increasingly greater

contribution. Various brass bands, a single group but also individual participants see to it that the Surinamese flag turns up time and again in the crowd.

‘Carnival with a vision’

The carnival season was opened on January 7th. Up until the Gran Marcha several events, parades and children pageants are organized, like food festivals, a talent show and tumba festivals, but also the carnival queen and queen. They have to perform special actions during the parades. In this period the

Tumba is a music and dance style that is played on Aruba, Bonaire and Curaçao. It is the most original music of the ABC islands. The origin of the tumba is in Africa. The word tumba is from the Bantu culture in Congo. The style was imported by the African slaves. For them it was a way to express their sorrow and nostalgia. In 1971 it was recognized as the music of the Curaçao festival which was dominated before that time by calypso and steel bands.

The 2012 carnival ends after the Grand Farewell Carnival Parade, at midnight with the burning of King Momo. This life-size, straw-filled dummy symbolizes infertility, sins and misfortune. Not only is King Momo burned, but also exploded into pieces. And then the festival is truly finished, but the foundation FuDeKa (Foundation for the development of the Curaçao

Multinational avant la lettre

De economie van Curaçao draait voornamelijk op olie en toerisme. Om meer inkomsten uit het toerisme te halen wordt het eiland het hele jaar door agressief gepromoot. De toename van het aantal toeristen uit Suriname ligt, behalve aan een gemeenschappelijke taal en geschiedenis, ongetwijfeld aan de goede promotie van en de activiteiten op het eiland. Voortdurend organiseert het toeristenbureau evenementen met een grote public relations waarde.

“Dat is onze eerste taak: gasten, toeristen van het buitenland naar Curaçao halen. Voordat ze naar het eiland komen, laten we ze al zien wat we te bieden hebben, zodat ze voorbereid zijn op wat hen te wachten staat,” verklaart Harms.

Elke kans om het eiland te promoten wordt aangegrepen. En resultaat blijft niet uit. “We krijgen veel toeristen uit Europa, maar ook uit Brazilië en Suriname is er een toename. Dit komt allemaal door promotie.”

Daarnaast worden ook statistieken bijgehouden, waarbij concreet wordt gemeten wat een toerist uit een bepaald land uitgeeft aan vliegpreis, accommodatie en consumptie. Het eiland rekent op 350.000 bezoekers per jaar, die behalve voor de evenementen en de binnenstad ook voor een van 38 stranden komen. Dat aantal bezoekers, van wie de helft met cruiseschepen komt, moet zich in de komende jaren meer dan verdubbelen. Lag het aantal hotelkamers drie jaar geleden nog op 3.200, tegen eind 2012 moet dat aantal gestegen zijn naar 8.000.

Maar wat maakt Curaçao zo uniek? “Authenticiteit”, zegt de marketing manager. “Al eeuwenlang hebben wij een rijke, gastvrije en levendige cultuur. Ons erfgoed is deels Europees en deels Afrikaans en het eiland telt meer dan vijftig nationaliteiten.”

Multinational bestond op Curaçao dus al nog voor het woord werd uitgevonden. Wat ook de hoofdreden van het bezoek van de toerist mag zijn – duiken, cultuur, nightlife – vaststaat dat er geen gebrek is aan bezienswaardigheden. Curaçao is met recht ‘the pearl of the Caribbean’; de SLM brengt u er in amper twee uur heen. Bon bini! ➤

Carnival) is back at work with the organization of the 2013 carnival. According to Corine Djaoen-Genaro, chairperson of FuDeKa, the Curaçao popular festival is put on the world map under the name 'Carnival with a vision'. To be completely in style the name could possibly be changed into Curnaval, the Curaçao Carnival.

Suriname hitches a ride in the promotional campaign

Music and dance are inextricably interwoven with life on Curaçao. That is why the island has several yearly recurring musical festivities through the year, like the enormously popular North Sea Jazz Festival that this year will be held on August 31st and September 1st.

But next to convivial festivities, sun, sea and sand the tropical island has much to offer in the field of history and culture. The Dutch Caribbean, as the island is known for its architecture, has a Dutch colonial building style with clean and bright Caribbean pastel colors that strike as idyllic. The island has more than seventy country estates of whom some serve as a museum. The historical capital Willemstad has been on the UNESCO World Heritage list since 1997. Curaçao was one of the islands with the largest slave trade. The Kura Holanda slave museum with a special section about Africans in Suriname is an absolute must see.

But also swimming with dolphins and visiting the ostrich park are attractions that are on the to do list of many a tourist. Suriname, and then in particular ecotourism, is also promoted on the island. A very famous Suriname advertisement on the island is 'Champagne on the rocks', a poster from a lady enjoying herself sitting on a big rock at Awarradam with a glass of champagne in her hand. Awarradam is an idyllic little island with wooden lodges in the Gran Rio River, one of the two sources of the mighty Suriname River, close to a natural dam.

Multinational before the term existed

The Curaçao economy is based primarily on oil and tourism. In order to get

more revenue from tourism the island is aggressively promoted the whole year round. The increase of the number of tourists from Suriname is, apart from a common language and history, undoubtedly due to the efficient promotion of the activities on the island. The tourist bureau continuously organizes events with a strong public relations value.

"This is our first task; getting guests and tourists from abroad to Curaçao. Before they come to the island we show them already what we have to offer, so they are prepared for what awaits them", Harms explains. Every opportunity to promote the island is taken. And results are showing. "We get many tourists from Europe, but there is an increase from Brazil and Suriname as well. This is all because of the promotion".

Statistics are also being kept whereby it is actually determined how much a tourist from a certain country spends on an airline ticket, accommodation and consumption. The island counts on 350,000 visitors a year, which come not only for the events and downtown but for one of the 38 beaches as well. This number of visitors of which half is from cruise ships has to double in the coming years. If three years ago the number of hotel rooms was 3,200, around end 2012 this number must have increased to 8,000.

But what makes Curaçao so unique? "Authenticity", explains the marketing manager. "For centuries now we have had a rich, hospitable and lively culture. Our heritage is partly European and partly African and the island has more than fifty nationalities".

So multicultural existed on Curaçao already before the word was even invented.

Whatever the tourist's main reason for visiting - diving, culture, nightlife - it is firmly established there is no lack of objects of interest.

Curaçao is rightly called 'the pearl of the Caribbean'; from Paramaribo the SLM takes you there in just two hours. Bon bini 🏴‍☠️

etienne's unique
AU
APARTMENTS
Voor een exclusief en gerieflijk verblijf

Nadiastraat 40 - Uitvlugt
Tel: (597) 8226200 / 8893335 / 498278
website : www.eu-apartments-suriname.com

Roti Shop Joosje
Sinds 1942

Zwartenhovenbrugstraat 9 - Tel: 472606
Openijstijden : Ma. t/m Za. van 08:00 - 22:00

Filiaal : Johannes Mungrastraat 21 - Tel: 530761
Openijstijden : Ma. t/m Za. van 08:00 - 20:30

Felisa Apartments
SURINAME

Wijngaardestraat 4, Rainville, Paramaribo - Suriname
Telephone: (597) 470394 / 470395 • Fax: (597) 420372
E-mail: receptie@felisa-apartments.com
Skype: [felisa.apartments.suriname](https://www.skype.com/name/felisa.apartments.suriname)
www.felisa-apartments.com

Budget
Car Rental

Enjoy Suriname !

CALL
+597 473 686
+597 457 363
+597 874 8439

www.budgetsuriname.com

50 YEARS
SURINAM AIRWAYS

SURINAM AIRWAYS Addresses

CITY / COUNTRY	ADDRESS	PHONE / FAX
PARAMARIBO		
HEAD OFFICE	Mr. Jagenath Lachmansstraat 136 P.O. Box 2029 e-mail : publicrelations@slm.slm.sr	(597) 405700 Fax : (597) 491213
Flight Information Reservations and Reconfirmations Cargo Office	Dolder Sophie Redmondstraat 218 Dolder Sophie Redmondstraat 218 e-mail : surairgocargo@slm.slm.sr	(597) 433111 Fax : (597) 432700 (597) 434723 Fax : (597) 433636 Fax : (597) 433636
MEUW NICKERIE	R.P. Sharmasstraat 82a	(597) 6231359 Fax : (597) 6240360
AIRPORT OFFICE	J.A. Pengel International Airport	(597) 6325181 Fax : (597) 6325292
THE NETHERLANDS		
AMSTERDAM	NATIONAL PHONE M. Hasenberghstraat 1T - Oudorp 1908 GT - AMSTERDAM P.O. Box 9521 - 1006 GA - Amsterdam e-mail : businesscenter@slm.nl	0900-8050 (31) 820-626297 Fax : (31) 820-6264549
Reservations and Reconfirmations	Weteringschans 165 e-mail : sma.py@slm.nl	(31) 820-6262060 Fax : (31) 820-6214835
SCHIPHOL OFFICE	Terminal West, Kamer C737 Terminal West, Kamer C737 e-mail : slmapi@slm.nl	(31) 820-6480333 Fax : (31) 820-6530413
ROTTERDAM		
Reservations and Reconfirmations	Nieuwe Binnenweg 10-H e-mail : rlm.py@slm.nl	(31) 810-4364000 Fax : (31) 810-4366033
THE HAGUE		
Reservations Reconfirmations	Piet Heintstraat 19 e-mail : hag.py@slm.nl	(31) 870-3560900 Fax : 870-3645995
MIAMI		
Reservations and Reconfirmations Airport office	Toll free 7270 NW 12th street, S-255 Miami, FL 33126 e-mail : info@flysurinamairways.net Miami International Office	866-892-4623 (1-305) 599-1196 Fax : (1-305) 591-3466 (1-305) 870-6740 Fax : (1-305) 870-8742 (1-305) 526-3183 Fax : (1-305) 871-5889
Cargo office	1701 NW 63th Ave, Bldg 712 Miami, FL 33126 e-mail : info@flysurinamairways.net	
ARUBA		
Reservations and Reconfirmations	Maxon Building Rockefellerstraat 1-H e-mail : info@surinamairwaysaruba.com	(297) 5627896 Fax : (297) 5627895
BARBADOS		
Reservations and Reconfirmations	Reservation Services Limited "Europa" Palm Avenue, Sunset Crest - St. James e-mail : talpan@caribsurf.com	(246) 432 5495 Fax : (246) 432 5621
BELEM		
Reservations and Reconfirmations Airport Office	Aeroporto Internacional de Belém Av. Julio Cesar S/N sala 01-A e-mail : suriname@amazon.com.br Aeroporto Internacional de Belém	(5591) 3210 6435 3210 6436 / 32106438 Fax : (5591) 3210 6433 (5591) 3210 6284 Fax : (5591) 3210 6283
CURACAO		
Reservations and Reconfirmations	P.D. Rooseveltweg 5058 Willemstad e-mail : slmcuracao@flysurinamairways.net	(5999) 8689600 (5999) 8684360 Fax : (5999) 8689614
CAYENNE		
Reservations and Reconfirmations Airport Office	Atlas Voyages 15 Rue Louis Blanc 97300 Cayenne e-mail : atlas.voyages.guy@wanadoo.fr valerie.atlas@orange.fr Aéroport de Rochambeau	(594) 594 293000 594 293001 / 594 293002 Fax : (594) 594 305796
GEORGETOWN		
Reservations and Reconfirmations	Cara Bules 176 Middle & Waterloo streets e-mail : surinamairways@wilderness-explorers.com	(592) 225 4894 / 225 3473 / 225 2679 Fax : (592) 226 2085
PORT OF SPAIN		
Reservations and Reconfirmations Airport Office Cargo Office	24 Fitzgerald Lane e-mail : surinamairways@toll.net.tt Piarco International e-mail : surairgocargo@toll.net.tt Piarco International	(868) 627 0102 / 627 4747 Fax : (868) 627 1036 (868) 669 4770 Fax : (868) 669 0465 (868) 669 5285 Fax : (868) 669 4076 (868) 669 5194

visit us & book online at : www.flyslm.com

Shows, festivals en dergelijke

Op het stuk van hedendaagse muziek, reggae, hiphop, rap, jazz, folk, house, alternatieve en avant-garde (in willekeurige volgorde) lijkt Paramaribo op weg te zijn de muziektempel van de regio te worden. Tot die gevolgtrekking kom je gauw als je kijkt(en luistert) naar het groeiende aantal live concerts dat hier wordt gehouden. En de muziekfestivals in onze stad lijken uit het niets te ontstaan. Een kleine greep, eveneens in willekeurige volgorde en zonder volledig te zijn: Salsuri, Rainforest, Kawina-Kaseko-Kaskawi, Jazz.

Elk festival probeert bruggen te bouwen tussen verschillende organisaties, tussen verschillende muziekgenres, tussen verschillende culturen: jazz, hedendaagse muziek, improvisatie -soms met een knipoog naar rap, ook wel hiphop genoemd-, maar dat wil nog niet erg lukken.

Er gaat bijna geen weekend voorbij zonder een live concert in een van de geëigende lokaliteiten (Flamboyant Park, Anthony Nesty Sporthal) van een of andere onbekende muzikale 'grootheid' uit de regio. Het genre is dan meestal reggae. De indruk bestaat dat Paramaribo dient als oefenterrein, een soort stamping ground, voor aankomende artiesten uit Caricom-lidlanden, voornamelijk Jamaica, Trinidad & Tobago etc.

Het aanbod aan shows en live concerts is zo groot, dat de vraag kan worden gesteld of overdaad niet schaad. Kennelijk niet. Want vooral lokale rappers putten daar inspiratie uit voor eigen producties, die in de smaak van kijkers en luisteraars schijnen te vallen, getuige hun toenemende aanwezigheid op de 'nationale' hitparade. Luister maar naar de radio; vooral Radio 10, Magic...dynamisch, inspirerend en vernieuwend.

Voor wie het (nog) niet weet, rap, ook wel hiphop genaamd, heeft onder andere de volgende kenmerken:

Je praat swingend op muziek; je gebruikt rijmwoorden, ook middenin de zin; je gebruikt woorden die ongeveer hetzelfde klinken; je praat over wat je bezighoudt: verliefdheid, pesten, sport en je praat een eind weg en gebruikt veel woorden.

Schaadt overdaad? Het is maar hoe je het bekijkt.

Shows, festivals and such like

As far as contemporary music is concerned, reggae, hip hop, rap, jazz, folk, alternative and avant-garde (in arbitrary sequence) Paramaribo seems to be on its way to become the music temple of the region. You rapidly come to this conclusion when you look (and listen) to the growing number of live concerts being organized here.

The music festivals in our city seem to appear out of nothingness. A small handful, again in random order and without being exhaustive: Salsuri, Rainforest, Kawina-Kaseko-Kaskawi, Jazz. Every festival tries to build bridges between several organizations, between various music styles, between various cultures: jazz, contemporary music, improvisation - sometimes with a wink towards rap, also called hip hop -, but that is not really successful yet.

Barely a weekend goes by without some live concert or other at the appropriate premises (Flamboyant Park, Anthony Nesty Sport complex) from one or other unknown musical celebrity from the region. The style is mostly reggae. The impression is that Paramaribo serves as exercise ground, some sort of stamping ground for fledgling artists from Caricom member countries, primarily Jamaica, Trinidad & Tobago etc.

The supply of shows and live concerts is so great that the question can be asked if you cannot have too much of a good thing. Apparently not. Especially local Rappers draw inspiration from it for their own productions that seem to be appreciated by viewers and listeners, judging by their increasing presence on the national hit parade. Just listen to the radio; especially Radio 10, Magic ... dynamic, inspiring and renewing.

For those that do not know it (yet), rap, also called hip hop, has among others the following characteristics:

You are talking swinging to the music; you use rhymes, also in the middle of the sentence; you use words that approximately sound the same; you talk about what occupies you: being in love, teasing, sport and you talk a mile a minute and use a lot of words.

Too much of a good thing? It is only the way you look at it.

Column

Jazz in het centrum van Paramaribo

Rosita Leeftang

Hoewel een van de meest levende muziekstijlen, moet jammer genoeg geconcludeerd worden dat jazz in Suriname is ingedommeld. In de afgelopen tien jaar is het de Stichting Suriname Jazz Festival evenwel toch steeds gelukt om in de maand oktober jazz concerten en optredens te organiseren. Echter is gebleken dat slechts de meest fervente liefhebbers van deze muziekstijl erop af komen. Om jazz in Suriname wakker te schudden en bij een groter publiek ingang te doen vinden, zullen meer acties moeten worden ondernomen, meer initiatieven moeten worden ontplooid.

Een van die initiatieven vond een nemer in het Suriname Jazz Festival 2011. Die nemer was het Spanhoek Hotel aan de Domineestraat, met het goed aan deze 'spannende' straat-hoek gelegen sidewalk café 'Spanato'. Het terrascafé, een prachtige open houten constructie, met gezellige banken en een keuken vlak ernaast, nodigt, door zijn uitstraling, uit om er een plekje te zoeken.

Heden in het verleden

Zaterdagavond 29 oktober, de avond van het Jazz muziekfeest, en het regent pijpenstelen. Maar de muzikanten gunnen de regen de rol van spelbreker niet. Ze trotseren zelfs het inwaaien en brengen gevarieerde muziekklanken ten gehore. Veel publiek is er niet, maar de aanwezigen zijn het er unaniem over eens dat avonden als deze vaker moeten komen. Dit klinkt de organisatoren van deze avond, Roseternal Media en Spanhoek Hospitality Group, als muziek in de oren en ze besluiten ter plekke een concept uit te werken om jazz langzaam weer nieuw leven in te blazen.

Eind jaren 70 konden de jazz fanaten elke woensdagavond genieten van echte jazz in Discotheek Chiraz van Walter Muringen. Deze disco was gevestigd op de eerste etage van Hotel Krasnapolsky aan de Domineestraat in het centrum van de stad.

Heel wat boegbeelden in de Surinaamse jazzscene kwamen naar deze joint om te spelen. Andere fora waar er nog goede muziek te horen was, waren het Palace Hotel (de huidige Congreshal) aan het Onafhankelijkheidsplein en Hotel Torarica. Ook op andere plekken kwamen de oudere liefhebbers op de zondagmiddag bijeen, met leden van de Militaire Kapel zoals Eddy Muringen, die de kopersectie vormden.

"In Suriname hebben wij nooit echte jazz tenten gekend. Toen niet en nu niet. Het is altijd zo geweest –en niet alleen in Suriname– dat er een selecte groep liefhebbers is voor deze muziek", zegt Walter Muringen, zelf een fervente liefhebber van jazz. Op elke eerste zondag van het nieuwe jaar, geven dan ook stevast jazzmusici acte de présence op zijn Nieuwjaarsjam in Joke's Crab House. De Surinaamse toetsenist Etienne Stadwijk, die woont en werkt in New York en die vaker op tournee is met jazz bassist Richard Bona, heeft op die avond de leiding. Een ensemble van jazzmusici van nu en van toen: heden in het verleden.

De bakermat van Jazz

Jazz is ontstaan in New Orleans, Verenigde Staten. Alhoewel jongeren overal in de VS door de jaren heen significant hebben bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van deze muziekstijl, kan alleen hier in de grootste stad van de Amerikaanse staat Louisiana, jazz in pure vorm worden beleefd.

Jazz is improviseren op een bekend thema. Iemand zet dat thema in en de overige muzikanten borduren erop voort. Het is vrije muziek, waar jij je gevoel op moet loslaten. Wie goed luistert, hoort dan ook verschillende elementen zoals folk (oorspronkelijk Engelstalige traditionele muziek), blues, negrospirituels (traditionele religieuze volksliederen van de Noord-Afrikaanse zwarte slaven, waarin Westerse

en Afrikaanse elementen versmelten), ragtime (een Amerikaanse muziekvorm uit de 19e eeuw) en klassieke muziek. De naam jazz komt van het niet meer bestaande woord jass, waarmee de seksuele daad op een platvloerse manier werd aangeduid. Jazz was een symptoom van de glorieuze bevrijding van de knellende banden van de moraal.

En zo spreidde deze muzieksoort zich in de wereld en vond ook vaste grond in Suriname.

We kregen zelfs onze eigen kaseko jazz en kawina jazz (fluitist Ronald Snijders wordt gezien als de ontdekker van deze jazz soort). Dat zijn twee van de traditionele lokale muzieksoorten die ook vaste bodem hebben gevonden in de jazz.

Surinaamse bands als Fra Fra Sound in Nederland, met oprichter en bandleider Vincent Henar, staan erom bekend de kaseko jazz te brengen. Maar nu is het zaak om deze muziekstijl door te geven aan de vele jongeren in de muziekscene in Suriname.

Voor jongeren is jazz duf en saai, maar zij die daar kennis mee hebben gemaakt zijn daar niet van weg te slaan. Neem bijvoorbeeld de jongeren van de muziekgroep Just Us! met gitarist en bandleider Rogier Wiratma (18). Met zijn bandleden bestudeert hij onvermoeibaar de patronen van de jazz. Ook laten zij zich verleiden tot het spelen van de kaseko jazz. En ze zijn aardig op weg, zoals is gebleken uit de jazz jamavonden op 22 en 29 december in Spanato Café op Spanhoek. Het waren jazz classics als 'Summertime' en 'Watermelon Man' waarop ze zich uitleefden, hier en daar ondersteund door oudere muzikanten.

De wil is aanwezig, de locaties zijn ter beschikking en de organisatoren timmeren gestaag aan de weg. Want wie weet wordt Paramaribo in de zeer naaste toekomst de stad waar de Surinamer en de toerist kunnen genieten van jazz muziek of een goede jazzjam.

De avonden zijn nu al in swing en het wachten is op muzikanten en publiek om jazz in Suriname tot leven te wekken in het centrum van Paramaribo. ➤

Jazz in downtown Paramaribo

One of the initiatives found a taker for the Suriname Jazz Festival 2011. It was Spanhoek Hotel on Dominee Street with the well situated sidewalk café Spanato on this exciting street corner. The sidewalk café, a beautiful open wooden construction with pleasant benches and a kitchen right next to them, invites, through its personality, the passerby to find a spot.

The present in the past

Saturday evening October 29, the evening of the jazz music festival, and it's raining cats and dogs. But the musicians refuse to let the rain be spoilsport. They even defy the blowing in rain and bring a varied program for the scarce listeners who unanimously agree that such evenings should occur more often. For the organizers of this evening, Roseternal Media and Spanhoek Hospitality Group this was music to their ears and they decide on the spot to work out a concept to slowly breathe new life into jazz.

At the end of the seventies jazz aficionados could enjoy real jazz every Wednesday evening in Walter Muringen's disco Chiraz. It was located on the first floor of Hotel Krasnapolsky on the Dominee Street in the center of town.

Many a standard bearer in the Surinamese jazz scene came to this joint to play. Other spots where good music was to be had were the Palace Hotel (the present Hall of Congress) on Independence Square and Hotel Torarica. And on other places the older enthusiasts congregated on Sunday afternoons with members of the military band like Eddy Muringen, who made up the brass section.

"In Suriname we never really knew any jazz joints. Not then and not now. It has always been – and not only in Suriname – that there was a select group of enthusiasts for this kind of music", Walter Muringen says, himself a fervent jazz buff. On each first Sunday of the new year jazz musicians put in without fail an appearance at his New Year's jam in Joke's Crab House. The Surinamese keyboard player Etienne Stadwijk, who lives and works in New York and who goes often on tour with jazz bass player Richard Bona, is in charge that evening. An ensemble of jazz musicians from now and then: the present in the past.

The cradle of Jazz

Jazz was born in New Orleans, United States. Although youngsters everywhere in the US have significantly contributed to the further development of this music style, only here

in the largest city of the State of Louisiana, can jazz in its pure form be experienced.

Jazz is an improvisation on a known theme. Somebody initiates the theme and the other musicians elaborate on it. It is a free form of music upon which to release your feelings. For the good listener several elements like folk (original English traditional music), blues, negro spirituals (traditional religious folk songs from the North African black slaves where Western and African elements blend), ragtime (an American music style from the 19th century) and classical music can be heard. The name jazz comes from the archaic word jass. Jazz was a symptom of the glorious liberation from the squeezing collars of morality.

And so the music style spread out to the world and found a niche in Suriname. We even got our own kaseko jazz and kawina jazz (flute player Ronald Snijders is seen as the discoverer of this jazz style). Those are two of the traditional local music styles which found a fertile ground in jazz.

Surinamese bands like Fra Fra Sound in The Netherlands, with founder and band leader Vincent Henar are known for their Kaseko jazz. But now it is a matter of passing on this music style to the many youngsters in the Surinamese music scene.

For youngsters jazz is stuffy and boring, but those having gotten acquainted with it can hardly be dragged away from it. Take for instance the youngsters from the band Just Us! with guitar player and band leader Rogier Wiratma (18). With the members of his band he tirelessly studies the patterns of jazz. He will also be tempted into playing Kaseko jazz.

And they are on the right track, like it was apparent from the jazz jam sessions on December 22nd and 29th in Café Spanato.

They lived it up on jazz classics like Summertime and Watermelon man, while being supported here and there by older musicians.

The will is present, the locations are at disposal and the organizers are constantly attracting attention because who knows Paramaribo might become in the very near future the town where the Surinamer as well as the tourist can enjoy jazz or a good jazz jam session.

The evenings are already in swing and the wait is for musicians and public to bring jazz in Suriname to life in downtown Paramaribo. ➤

Although jazz is one of the most lively music styles, the conclusion unfortunately is that in Suriname it seems to have dozed off. In the past ten years the foundation Suriname Jazz Festival managed nonetheless to always organize in the month of October jazz concerts and performances. It seemed however that only the most fervent enthusiasts of this music style were attending. In order to awake jazz in Suriname and have it accepted by a larger public, more actions will have to be undertaken, more initiatives developed.

Het Rainforest Kunstfestival

EEN REGIONALE FUSIE VAN CULTUUR EN NATUUR

Donna van Diemen

Culinaire hoogstandjes, kunst en crafts, landbouw en sier-teelt, maar ook informatie en dat allemaal met het tropisch regenwoud voor het voetlicht... Om de twee jaar is Suriname in oktober drie weken lang in de ban van het Rainforest Kunstfestival, een festijn waarop het tropisch regenwoud centraal staat. In 2011 is het thema 'het Guyana Schild'.

"We zijn onderdeel van het Guyana Schild en het is dus passend dat bij een evenement waar het tropisch regenwoud de rode draad is, we aandacht schenken aan het Guyana Schild," zegt Marisa Piepenbosch van de culturele stichting Artlab.sr, de organisator van het festival. Guyana is het inheemse woord voor 'land van vele wateren'. De gemeenschappelijke geschiedenis van de Guyana's, de ecologie, kunst en cultuur worden op dit grootse regionale evenement zichtbaar gemaakt voor het nationale en internationale publiek.

Het Guyana Schild beslaat een groot deel van de noordkust van Zuid-Amerika: Frans-Guyana, Suriname, Guyana, Venezuela, delen van Colombia en Brazilië. Het schild, dat twee miljard jaar geleden ontstond toen het aardoppervlak haar huidige vorm kreeg, is een granietformatie met indrukwekkende tafelbergen en watervallen en bedekt met het

grootste tropisch regenwoud ter wereld. Tegenwoordig zijn de Guyana's bekend als verzamelnaam voor de landen Guyana, Suriname en Frans-Guyana.

Op het Rainforest Kunstfestival wordt kunst als instrument voor ontwikkeling ingezet om bewustwording over het behoud van het Surinaams tropisch regenwoud op gang te brengen. Door middel van creatieve expressie wordt de bezoeker gestimuleerd om na te denken over conservering van de natuur en dit tot een persoonlijk doel te maken.

Het Surinaamse regenwoud is een van de laatste 'groene longen' van de aarde en maakt deel uit van het Amazonegebied. Haast nergens is de natuur in deze nog zuivere vorm aanwezig. Naast de vele natuurlijke rijkdommen die Suriname rijk is, is het de habitat van ontelbare flora en fauna, waarvan veel soorten uniek of zelfs nog onbekend zijn. Het regenwoud is bovendien een enorme bron van artistieke inspiratie. Medicinale producten, crafts, maar ook sierteelt en fotografie bieden de bezoeker een ruime kijk op de creativiteit van de participanten.

Breed georiënteerd

Het Rainforest Kunstfestival is breed georiënteerd: het richt zich op een internationaal publiek, met een speciale focus op jongeren, omdat hun

The Rainforest Art Festival

A REGIONAL FUSION OF CULTURE AND NATURE

Culinary tours de force, arts and crafts, agriculture and ornamental plant cultivation, but also information and all of this with the tropical rain forest in the spotlight ... Every two years in October Suriname is spellbound by the Rain Forest Art Festival, a feast where the tropical rain forest occupies center stage. In 2011 the theme is the Guyana Shield.

Donna van Diemen

"We are part of the Guyana Shield so it is only fitting that for an event where the tropical rain forest is the thread, we pay attention to the Guyana Shield", says Marisa Pieplenbosch of the cultural foundation Artlab.sr, the organizer of the festival. Guyana is the native word for 'land of many waters'. The common history of the Guyana's, the ecology, art and culture are visualized for the national and international public during this grandiose regional event. The Guyana Shield takes up a large part of the Northern coast of South-America: Guyana, Suriname, French Guyana and parts of Colombia, Venezuela and Brazil. The shield that originated two billion years ago when the earth's surface got its present form, is a granite formation with impressive table mountains, and waterfalls and covered with the largest tropical rain forest in the world. Today the Guyana's are known as the collective term for the countries of Guyana, Suriname and French Guyana.

In the Rain Forest Art Festival art is used as a development tool to start a process of awareness about the conservation of the Surinamese tropical rain forest. By means of creative expression the visitor is stimulated into thinking about the conservation of nature and make this a personal goal. The Surinamese rain forest is one of the last green lungs remaining on earth and is part of the Amazon. Almost nowhere in nature is this pure

form still present. Next to the many natural resources Suriname possesses, it is the habitat of countless flora and fauna of which many species are unique or still unknown. Moreover the rain forest is an enormous source of inspiration for the creation of works of art. Medicinal products, crafts, but also ornamental plant cultivation and photography offer the visitor a wide perspective on the ingenuity of the participants.

Wide scope

The Rain Forest Art Festival has a wide scope: it is geared towards an international public, with a special focus on youth because their opinion forming is still developing and impressionable. Especially for students of the primary school and junior high school a school program has been created. Tourists are an important target group as well as the festival has the potential to grow into a sustainable touristic event.

The concept of the Rain Forest stage includes every time dance, drama, music, movies, fashion, seminars and workshops and performances of local artists and colleagues from French Guyana, Guyana and Brazil among others. Surinamese and foreign partners, including businesses, NGO's, the government and the established embassies in Suriname always lend their assistance because there is belief in the objectives and the strong message as a leitmotif.

meningsvorming nog in ontwikkeling en te beïnvloeden is. Speciaal voor leerlingen van de basisschool en het voortgezet onderwijs op junioren-niveau wordt een scholenprogramma in elkaar gezet. Ook toeristen vormen een belangrijke doelgroep, omdat het festival de potentie heeft uit te groeien tot een duurzaam toeristisch evenement.

Het concept van het Rainforest Podium omvat iedere keer dans, drama, muziek, films, fashion, seminars en workshops en optredens van lokale artiesten en collega's uit onder meer Frans-Guyana, Guyana en Brazilië. Surinaamse en buitenlandse partners, waaronder bedrijven, niet-gouvernementele organisaties, de overheid en in Suriname gevestigde ambassades verlenen steeds hun medewerking, met geloof in het doel en een krachtige boodschap als leidmotief.

Voor de artiesten vormt het regenwoud bij elk evenement een bron van begeestering. Zij baseren hun optreden en voorstellingen hierop. Toch zijn het niet alleen artiesten die deelnemen aan dit festival. Ook mensen die het regenwoud als werkterrein hebben, doen mee. Zij organiseren workshops en geven voorlichting aan het publiek.

Ondernemers in de landbouw en sierteelt, bijvoorbeeld, maar ook modeontwerpers en beeldende kunstenaars krijgen een podium om hun producten en werken tentoon te stellen. Milieuorganisaties grijpen de kans aan om bezoekers voor te lichten. Veel acts zijn gratis, maar voor sommige voorstellingen moet entree worden betaald.

Organisatoren van het eerste uur

Het festival werd in 2005 voor het eerst georganiseerd. Artlab.sr zette toen samen met de stichting the Back Lot Festivals en het World Wildlife Fund Guianas het eerste Rainforest Kunstfestival neer op het Jaarbeursterrein in Paramaribo.

Het terrein werd ingericht in de sfeer van het tropisch regenwoud. Het thema van het eerste festival was 'Ontmoetingen in het Tropisch Regenwoud', ingegeven door de geschiedenis van Suriname, waar door kolonisatie en immigratie mensen uit verschillende landen van herkomst bijeen werden gebracht. Groepen en artiesten uit Suriname, Nederland, Curaçao, Frans-Guyana en Barbados verzorgden spectaculaire shows, terwijl beeldende kunstenaars hun exotische werken tentoonstelden op een expositie. Bedrijven en (milieu)organisaties participeerden in een beurs en de duizenden bezoekers werden in de gelegenheid gesteld hun smaakpapillen te strelen in een grand café met een uitgebreid menu.

Ook konden ze hun kennis verrijken in een cinema met films en documentaires over het tropisch regenwoud.

In 2007 werd het evenement door omstandigheden overgeslagen, maar in 2009 werd het concept verder verbeterd. Toen werd gekozen voor het thema 'Global warming', om de gevolgen van het opwarmen van de aarde door klimaatverandering meer bekendheid in onze samenleving te geven. Verdere opwarming van de aarde zal namelijk desastreuze gevolgen hebben voor Suriname.

Met de launch op 7 oktober in het befaamde in het Fort Zeelandia gevestigde Baka Foto (letterlijk achter het Fort) Restaurant is ook dit jaar de toon gezet. De rijke Surinaamse cultuur is goed in beeld gebracht aan de hand van workshops over pengak silat, de verzamelnaam voor traditionele Indonesische krijgskunsten, de inheemse en de Afro-Surinaamse Awassa dans, een schoonheidsdans waarin vrouwen hun schoonheid uitbeelden en mannen hun kracht en vaardigheden tonen en capoeira, de Braziliaanse vechtdans. Internationale participatie kwam onder meer uit Curaçao, Brazilië, Frans-Guyana en de Verenigde Staten van Amerika.

Goed, beter, best

De organisatie heeft in 2011 heel inventief moeten zijn, omdat de mondiale economische crisis ertoe heeft geleid dat de begroting moest worden aangepast. Met out of the box denken is toch een sensationeel programma in elkaar gezet. Rainforest 2011 was dan ook een serie van opzienbarende evenementen in en om het Fort Zeelandia en op het Onafhankelijkheidsplein en heeft daarmee zijn voorgangers in 2005 en 2009 overtroffen.

Een extra dimensie aan het festival dit jaar was dat 2011 door de Verenigde Naties is uitgeroepen tot 'International Year of Forests' en 'International Year for People of African Descent'.

Bovendien heeft de Organisatie van Amerikaanse Staten, OAS, 2011 uitgeroepen tot 'Inter-American Year on Culture'. De kers op de taart is dat organisator Artlab.sr in oktober 2011 zijn tienjarig bestaan herdacht.

Het Rainforest Kunstfestival heeft zonder meer de gemeenschappelijke identiteit van de landen versterkt. Na drie edities heeft het bovendien zijn bestaansrecht bewezen. Het is uitgegroeid tot een evenement, dat Suriname opnieuw internationaal op de kaart zet. Bezoekers zijn zich er bewust van dat het tropisch regenwoud geconserveerd dient te worden. Deze boodschap, op creatieve wijze overgebracht, heeft doel getroffen. Daarom kan met recht worden gesproken van goed (2005), beter (2009) en best (2011). ➤

For the artists the rain forest is a great source of inspiration at each event. They base their performances and presentations on it. Still, it is not just the artists that participate in the festival. People whose sphere of activity is the rain forest participate as well. They are the ones who organize the workshops and provide information to the public.

Businessmen in agriculture and ornamental plant cultivation for instance, but also fashion designers and plastic artists get a stage to display their products and work. Environmental organizations seize the opportunity to inform visitors. Many acts are free of charge although for some performances admission fees are charged.

Organizers of the first hour

In 2005 the festival was organized for the first time. Artlab.sr together with the Foundation Back Lot Festivals and the World Wildlife Guiana's opened the first Rain Forest Art Festival on the grounds of the Annual Trade Fair in Paramaribo.

The premises were made into the atmosphere of a tropical rain forest. The theme of the first festival was 'Encounters in the tropical rain forest', inspired by the history of Suriname, where through colonization and immigration people from different countries of origin were brought together. Groups and artists from Suriname, The Netherlands, Curaçao, French Guyana and Barbados staged spectacular shows, while plastic artists displayed their exotic works of art in an exhibition. Businesses and environmental organizations participated in a fair and the thousands of visitors were able to caress their taste buds in a grand café with an extensive menu. They could also improve their knowledge in a movie theater with films and documentaries about the tropical rain forest.

In 2007 the event was canceled due to circumstances, but in 2009 the concept was further improved. That time the theme Global Warming was chosen, because the consequences of global warming must be better known to our society. Further warming up of the earth will as a matter of fact have disastrous consequences for Suriname.

With the launch on October 7th of the Baka Foto (literally behind the fort) restaurant in the famous Zeelandia fort, the tone was set for this year. The rich Surinamese culture was manifested through workshops about pençak silat, the generic term for traditional Indonesian war arts, the indigenous and Afro-Surinamese Awassa dance, a beauty dance where women express their beauty and men show their power and skills and capoeira, the Brazilian Dance of War. International participation was from Curaçao, Brazil, French Guyana and The United States of America among others.

Good, better, best

The organization had to be very inventive in 2011 because as a result of the worldwide economic crisis the budget had to be adjusted. With out of the box thinking a sensational program was put together all the same. Rainforest 2011 turned out to be a series of spectacular events in and around the Zeelandia fort and on the Independence square and as such surpassed its predecessors in 2005 and 2009.

An extra dimension to the festival this year was that 2011 has been proclaimed by the United Nations as International Year of Forests and International year for People of African Descent. Moreover the Organization of American States, OAS, has proclaimed 2011 as the 'Inter-American Year on Culture'. The icing on the cake is that organizer Artlab.sr commemorates in October 2011 its decennial.

The Rain forest Art Festival has without a doubt strengthened the common identity of the countries. And besides, after three editions it has proven its right to exist. It has grown into an event that once again puts Suriname on the international map. Visitors are aware of the fact that the tropical rain forest needs to be preserved. This message, brought in creative fashion, has hit the target. That is why it is justified to talk about good(2005), better(2009) and best(2011). ➤

With over 14 years of experience in the Real Estate business, STAD offers our clients a one stop shop for Real Estate Services. We specialize in residential, commercial and retail acquisitions. We offer single family homes, condominiums, apartment buildings, offices, and retail shops. Our properties include both private and government owned Real Estate located in key redevelopment areas of Miami, Broward, and Palm Beach Counties, Florida.

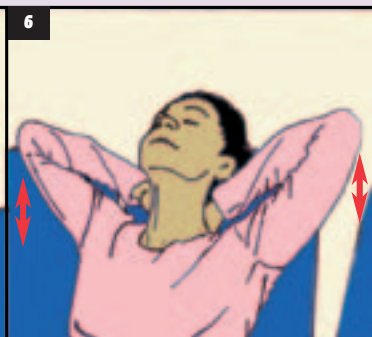
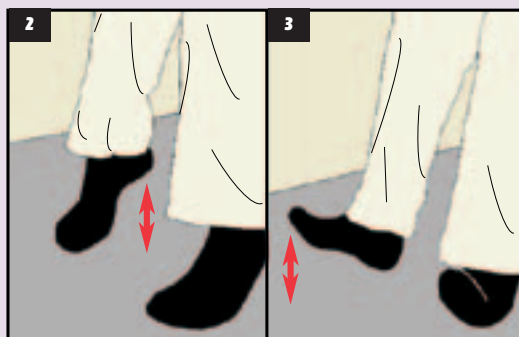
Client Services:

- Real Estate Brokerage & Sales
- Real Estate Market & Financial Analysis
- Redevelopment planning for repositioning of distressed assets
- Income analysis for short term and long term investments
- Property Leasing, Management and Construction Management

For information on our services and properties, please contact:

Hendrik van Leesten
 President, STAD Real Estate Development Corp
 990 Biscayne Boulevard Office 503
 Miami, Florida 33132
 P: (305) 987-1773
 Blackberry pin: 27B9E656
 Email: stadrealty@stadc.com

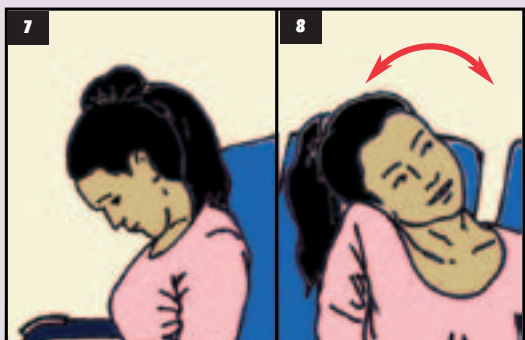
"STAD is your specialist for Real Estate Sales, Leasing, and Investment Property"
 "STAD is uw specialist voor onroerend goed makelaar voor verkoop, verhuur en vastbeleggingen"

Fit tijdens de vlucht

Blijf in beweging, voor soepele gewrichten, een goede bloedsomloop en een ontspannen gevoel tijdens uw vlucht. Succes!

1. Zit ontspannen in uw stoel met een rechte rug en de voeten plat op de vloer. Adem vijf tellen in. Houd vijf tellen vast. Adem vijf tellen uit. Herhaal dit drie keer. Adem vijf tellen in. Adem vijf tellen uit. Houd vijf tellen vast. Herhaal dit drie keer. Adem vijf tellen in en houd vijf tellen vast. Adem vijf tellen uit en houd vijf tellen vast. Herhaal dit drie keer.
2. Zet de ballen van uw voeten stevig op de grond en licht uw hielen op. Vindt u deze oefening te gemakkelijk, plaats dan uw tas op uw bovenbenen. Ga door tot u moe bent.
3. Houd uw hielen stevig op de grond en wijs met uw tenen naar het plafond. Deze oefening kunt u doen zolang u wilt!
4. Sla de benen over elkaar. Maak cirkels met de hangende voet. Ga door tot u moe bent en wissel dan van been.
5. Sla uw handen ineen. Breng uw armen zo hoog mogelijk boven het hoofd, met de palmen naar het plafond. Herhaal vier keer.
6. Sla uw handen in elkaar achter de nek. Steun uw nek met de handen en duw de ellebogen rustig omhoog. Herhaal vier keer.
7. Breng de kin langzaam naar de borst en haal drie keer diep adem. Herhaal dit vijf keer.
8. Breng uw linker oor zo ver mogelijk naar de linkerschouder. Breng daarna uw rechter oor zo ver mogelijk naar de rechterschouder. Doe deze oefening langzaam en herhaal vijf keer naar beide kanten.
9. Laat de armen rustig langs uw lichaam rusten. Rol de schouders acht keer naar voren en acht keer naar achteren. Trek daarna uw schouders op. Dat mag tegelijk of een voor een. Houd zes tellen vast en laat de schouders daarna rustig vallen. Vier keer herhalen.
10. Strek uw armen voor u uit. Houd de handpalmen naar beneden. Kantel de palmen tien keer naar voren en vervolgens tien keer naar u toe.
11. Kiss the stars. Rol uw hoofd langzaam naar achteren. Als u dit goed doet, voelt u het van kin tot schoudergewricht. Laat uw hoofd langzaam van links via het midden naar rechts rollen. Maak ondertussen kusbewegingen in de lucht. Ga vervolgens van rechts naar links. Herhaal tien keer.

Fit while flying

Keep moving for flexible joints, a good blood circulation and a relaxed feeling during your flight.

1. Sit relaxed in your chair with the back straight and your feet flat on the floor. Inhale for five counts, hold for five counts, then exhale for five counts. Repeat this exercise three times. Inhale for five counts, exhale for five counts, hold for five counts. Repeat this exercise three times. Inhale for five counts, hold for five counts, exhale for five counts, hold for five counts. Repeat this exercise three times.
2. Place the balls of your feet firmly on the floor and lift your heels. If you don't find this exercise challenging enough, put your carry on bag on your thighs. Continue until you are tired.
3. Plant your heels firmly on the floor and point your toes to the ceiling. You can do this exercise as long as you wish.
4. Cross your legs. Rotate your dangling foot in a circle. Continue until you are tired then switch to the other leg.
5. Clasp your hands together. Lift your hands as high as possible above your head, with your palms pointing to the ceiling. Repeat this exercise four times.
6. Bring your hands together behind your neck. Support your neck with your hands and slowly push up your shoulders. Repeat four times.
7. Slowly bring your chin to your chest and take three deep breaths. Repeat this exercise five times.
8. Bring your left ear to your left shoulder as much as your can. Then bring your right ear to your right shoulder as much as possible. Do this exercise slowly and repeat five times on each side.
9. Let your arms rest calmly alongside your body. Rotate your shoulders eight times forward and eight times backwards. Then lift your shoulders, one by one, or both simultaneously. Hold this position for five counts then slowly lower your shoulders. Repeat four times.
10. Stretch your arms to the front. Point your palms downwards. Turn your palms ten times to the front, then ten times towards you.
11. Kiss the stars! Slowly tilt your head back. If you're doing this correctly you should feel the burning from your chin to your collar bone. Slowly roll your head from the left to the center then to the right. In the meantime make kissing motions in the air. When you've finished, repeat the action from right to left. Repeat ten times.

Bigi Broki Waka

Bigi Broki Waka...

gedragen door de samenleving

Het begint als grap in 2004, wordt daarna hét loopevenement van Suriname en dient zich intussen steeds nadrukkelijker aan als toeristische trekpleister: de Bigi Broki Waka. De loop over de Jules Albert Wijdenboschbrug, vaste prik op de kalender voor de tweede zondag van januari, wordt gedragen door de samenleving.

In 2004 lukt het de stichting Bigi Broki Waka als eerste én enige de autoriteiten zo ver te krijgen toestemming te verlenen om een loop te houden over de brug, die Paramaribo met district Commewijne verbindt. Een unicum, want menige organisatie haalde bakzeil sinds de brug in mei 2000 werd opgeleverd. Maar na “doorzetten, blijven vragen én verzoeken” krijgt de stichting groenlicht en is de Bigi Broki Waka geboren. Eerst als grap van een paar mensen die het nieuwe jaar op een gezonde manier wilden binnenlopen. Maar later wordt het serieuzer, professioneler en is het doel de samenleving bewust te maken van het belang van sporten en een extra zetje in de rug te geven om gezond te bewegen. De Bigi Broki Waka wordt al gauw een begrip en duidelijk is dat het gedragen wordt door de samenleving.

Groei en grenzen aan de groei

Waar er bij de eerste keer in 2004 ‘slechts’ 1.200, in het tweede jaar bijna 2.000 en bij de derde editie ruim 2.200 deelnemers waren, volgt in 2007 explosieve groei, een quantum leap naar 4.700. Het jaar daarop wordt bijna de 6.000 gehaald, waarna in 2009 een maximum gesteld wordt van 6.000 om het geheel beheers- en controleerbaar te maken.

Vanaf 2011 geldt een limiet van 5.000, die toch ‘stiekem’ of ‘onbewust’ wordt overschreden. Hans Girjasing, vanaf augustus 2008 voorzitter van de organiserende stichting, werd dit jaar bijvoorbeeld geconfronteerd met zeker 300 ‘illegale’ lopers.

Door de plotselinge toename werd de druk op met name het transport – deelnemers worden met bussen vervoerd naar de startplekken in Commewijne – groter. De organisatie moet een kwartier langer uittrekken voor het transporteren van de deelnemers. “Dat was één van de knelpunten, maar we zijn toch best tevreden”, aldus Girjasing.

Met de groei komt ook de steeds grotere interesse van buitenlanders: behalve Nederlanders, heeft de organisatie Guyanezen, Fransen en nu zelfs Chinezen kunnen interesseren. “We zijn blij dat de Bigi Broki Waka een steeds internationaler karakter krijgt,” zegt de voorzitter. “Het is een toeristische attractie aan het worden”.

Dat het de organisatie menens is, blijkt ook uit het plan om vanaf volgend jaar, wanneer het tweede lustrum wordt gevierd, samen te werken met de stichting Surifesta. De bedoeling is dat de Bigi Broki Waka de officiële afsluiting wordt van de Oud-op-Nieuw-activiteiten in Suriname.

The walk across the big bridge...

supported by the public

It started as a joke in 2004, becomes *thé* walking event in Suriname and presents itself in the meantime ever more emphatically as a tourist attraction: the walk across the big bridge. The walk across the Jules Albert Wijdenbosch bridge, a fixed event on the calendar for the second Sunday in January, and supported by the public.

In 2004 the foundation Bigi Broki Waka succeeds as first and only in getting the authorities to authorize them to hold a walk across the bridge, which connects Paramaribo with the Commewijne district. Quite an achievement as many an organization had to back out since the bridge was operational in May 2000. But after “persevering, keeping asking and requesting” the foundation finally gets the green light and the walk across the big bridge is born. First as a joke from a few people who want to inaugurate the new year in a healthy manner by walking across the bridge. But later on it becomes more serious, more professional and the object is to make the public aware of the importance of sport and give them an extra push to move in a healthy way. The Bigi Broki Waka fast becomes a concept and it is clear that it is supported by the public.

Growth and the limits to growth

Where for the first time in 2004 there were ‘only’ 1.200, in the second year almost 2.000 and for the third edition 2.200 participants, follows in 2007 an explosive expansion, a quantum leap to 4.700. The following year almost 6.000 is achieved, after which in 2009 a maximum of 6.000 is established to keep the event manageable and controllable.

From 2011 on a limit of 5.000 applies, which is ‘surreptitiously’ or ‘unconsciously’ exceeded. Hans Girjasing, from August 2008 chairman of the organizing foundation, was confronted this year with at least 300 ‘illegal’ walkers.

Because of the sudden increase the pressure, in particular on the transportation system – the participants are transported by bus to the starting

Uitdaging aan de conditie

Het 'nemen' van de 1.540 meter lange brug met een hellingsgraad van zes procent en een hoogste punt van 51,62 meter, is een uitdaging aan de conditie en steeds weer het lokaas voor de vele deelnemers. In januari eleven ze namelijk voor maximaal twee uren dat ene moment dat ze ongehinderd én met toestemming over de brug mogen lopen. De brug geeft dé kick, maar is tegelijkertijd ook dé uitdaging.

Dennis Brunings weet daar alles van. Hij heeft de brug helpen bouwen en zat er als safety manager met zijn neus bovenop. Toen BHP uit Suriname naar Australië vertrok in de tweede helft van 2010, ging Brunings mee met zijn gezin.

Na twee jaar Australië besloot het gezin Oudjaar hier te vieren en de Bigi Broki Waka als onderdeel daarvan mee te nemen. "Ik heb Suriname gemist en de Bigi Broki Waka heeft een echt Surinaamse sfeer," legt Brunings uit. "Je komt mensen uit alle lagen van de maatschappij tegen. Iedereen doet wat hij kan en heeft plezier. Die ervaring is heel leuk en uniek."

Voor Brunings was het natuurlijk niet de eerste keer over de brug, maar na twee jaar komt hij tot een opvallende conclusie. "Het is een andere ervaring, geloof me. Die brug lijkt hoger en langer; ik ben er zeker van dat het lager en korter was toen we haar bouwden," zegt hij lachend. Zijn echtgenote bedwong het betonnen gevaarte voor het eerst en was vooraf heel zenuwachtig. "Ze wilde het halen en niet als laatste eindigen. Ook voor haar werd het een succes, want ze bleef ruimschoot onder haar target van niet meer dan zeventig minuten.

Wat niet lukte was vóór manliefe te eindigen, zoals ze had gedaan tijdens een halve marathon in Australië. Dennis is daar blij om. "Dit keer heb ik haar met vijf minuten 'gebat' en heb de eer bij mijn kinderen terug."

Super!

Gloria Bottse is na 32 jaar wonen in Nederland terug in Suriname en deed voor de eerste keer mee "Ik heb het als heel geweldig ervaren. Het ging super!" De interesse voor de Bigi Broki Waka is aangewakkerd door de Paramaribo Hash House Harriers (PH3), met wie ze elke maandagavond loopt. "Iedereen deed mee, dus besloot ik mij ook op te geven. Ik had helemaal geen idee wat te verwachten."

Na haar vuurdoop heeft ze de smaak in elk geval te pakken. "Ik had het eigenlijk zwaarder verwacht. Het is meegevallen. Ik had – denk ik – makkelijk de tien kilometer kunnen doen. Volgend jaar ga ik dus voor de tien." Patrick Andeweg heeft voor de tweede keer meegedaan. De eerste keer, twee jaar geleden, was de Nederlander hier met vakantie toen zijn schoonvader hem erop attendeerde. "En het is toen zo goed bevallen dat ik mijn vakantie zodanig gepland heb dat ik dit jaar weer kon meedoen."

Zijn ervaring: "De brug geeft een mooi uitzicht natuurlijk van Paramaribo en Commewijne, maar is ook een hele uitdaging. De tweede keer de brug opgaan was erg zwaar. De brug is heel hoog, heeft een mooi stijgingspercentage, maar is een hele ervaring. Het is een hele belevenis en een mooi evenement." Laura en Nadine zijn ook Nederlanders, maar wonen in Suriname. Ze deden met twee andere vriendinnen mee. Voor Laura was het de tweede participatie, de eerste keer werd ze door iemand geïnteresseerd en was ze direct verkocht. "Heel goed en leuk." Voor Nadine viel de eerste keer mee. "Het was vijf kilometer lopen – op zich niet heel erg lang – maar wel heel bijzonder.

Als je op de brug bent, voel je op gegeven moment hoe de zwaartekracht aan je trekt. Maar het was het uitzicht zeker waard. We hebben zeker tien minuten stilgestaan en kwamen 'oh's en ah's' eruit."

De smaak heeft ze in elk geval te pakken. "In 2013 ben ik absoluut weer van de partij! ... Misschien dan rennend", zegt ze lachend. ➤

points in Commewijne – is increased. The organization must foresee an additional 15 minutes for the transportation of participants. “This was one of the bottlenecks, but still we are quite satisfied”, says Girjasing. The growth also attracts increasing interest from foreigners: besides the Dutchmen, the organization was able to interest Guyanese, French and now even Chinese. “We are very happy that the Bigi Broki Waka gets an increasing international character”, says the chairman. “It is becoming a tourist attraction”.

That the organization is quite serious, is apparent from the plan of working together from next year on, when the tenth anniversary is celebrated, with the Surifesta foundation. The idea is to make the Bigi Broki Waka the official closing for the old- to new year activities in Suriname.

Challenging the condition

“Taking the 1.540 m long bridge with a six degree gradient and a highest point at 51,62 meter is challenge to the condition and always the bait for the many participants. In January they experience for a maximum of two hours that one moment where unimpeded and with authorization they can walk over the bridge. The bridge provides the kick but is the challenge at the same time. Dennis Brunings knows all about it. He helped build the bridge and as safety manager it was staring him in the face every day. When BHP left Suriname for Australia in the second half of 2010 Brunings went along with his family.

After two years in Australia the family decided to celebrate the transition from old into new and make the Bigi Broki Waka part of it. “I missed Suriname and the Bigi Broki Waka has a real Surinamese atmosphere”, Brunings explains. “You meet people from all walks of life. Everybody does what he can and has fun. It is a fun and unique experience”.

For Brunings it was of course not the first time across the bridge but after two years he comes to a remarkable conclusion. “It is another experience, believe me. The bridge seems higher and longer; I am sure it was lower and shorter when we built it”, he adds laughingly.

His wife conquered the concrete colossus for the first time and was quite nervous beforehand. “She wanted to make it and not end as last. She was successful as well and stayed comfortably under her target of less than 70 minutes.

But she did not succeed in ending before hubby, like she had done in a half-marathon in Australia. That makes Dennis happy. “This time I beat her by five minutes and have recovered the respect of my children”.

Super!

After 32 years of living in The Netherlands Gloria Bottse is back in Suriname and participated for the first time. For me it was an exhilarating experience. It went super!”

The interest for the Bigi Broki Waka has been stirred up by the Paramaribo Hash House Harriers (PH3), for which she runs every Monday evening. “Everybody had registered, so I decided to do it as well. I had no idea at all what to expect”.

After her baptism of fire she has acquired a taste for it. “In fact I had expected it to be harder. It turned out better than I expected. I think I would have been easily able to do the 10 kilometer, so next year I will go for the ten”.

Patrick Andeweg participated for the second time. The first time, two years ago, the Dutchman was here on vacation when his father in law drew his attention to it. “And I liked it so much that I planned my vacation in such a way to be able to participate again this year”.

His experience: “The bridge provides a nice view of Paramaribo and Commewijne of course, but it is quite a challenge as well. Crossing the bridge a second time was very difficult. The bridge is very high, has a nice gradient, but is quite an experience. It is quite an adventure and a nice event”. Laura and Nadine are also Dutch, but live in Suriname. They participated with two other girl friends. For Laura it was the second participation, the first time somebody interested her and she was sold right away. “Very good and nice”.

For Nadine the first time was okay. “It was a five kilometer walk – not too long in itself – but very special.

When you are on the bridge, you feel at a given moment how gravity is pulling at you. But it was certainly worth the view. We must have stood still for at least ten minutes and the oh’s and ah’s were rolling”.

She has acquired the taste anyway. “In 2013 I’ll be here again... Maybe this time running it”, she adds laughingly.” 🏃

Suriname in feiten

Ligging

Suriname ligt in Zuid-Amerika, net iets ten noorden van de evenaar. In het zuiden grenst het aan Brazilië, in het noorden aan de Atlantische Oceaan, in het oosten aan het Franse overzeese departement Frans-Guiana en in het westen aan de voormalige Britse kolonie Guyana.

Hoofdstad

Aan de linkeroever van de brede Surinamerivier ligt de hoofdstad Paramaribo. De naam zou zijn afgeleid van Parmurbo, een inheems dorpje uit de zeventiende eeuw. Paramaribo is een uitgestrekte stad met weinig hoogbouw. Het historische stadscentrum kenmerkt zich door witgeschilderde monumentale houten panden met een onderbouw van rode bakstenen. Vanwege de historische waarde plaatste de VN-cultuurorganisatie UNESCO de binnenstad in 2002 op de Werelderfgoedlijst.

Naam

In de drie Guyana's woonde ooit de inheemse stam 'Surinen'. Naar deze stam zou Suriname zijn genoemd.

Oppervlakte

Suriname heeft een oppervlakte van zo'n 164.000 vierkante kilometer (circa vier keer zo groot als Nederland!). Een groot deel van het land is bedekt met ongerept tropisch regenwoud.

Bevolking

Suriname heeft ongeveer een half miljoen inwoners met voorouders uit alle windstreken. De gevarieerde samenstelling van de bevolking vindt haar oorsprong in de koloniale tijd. De oorspronkelijke bewoners, de inheemsen, kregen te maken met Europese (vooral Nederlandse) overheersing. Vanaf 1650 stuurden de koloniale machthebbers Afrikaanse negers als slaven naar Suriname. Hun nakomelingen worden tegenwoordig aangeduid als Afro-Surinamers of creolen. De Marrons zijn afstammelingen van weggelopen slaven. Rond en na de afschaffing van de slavernij, in 1863, kwamen contractarbeiders uit India, Indonesië en China naar Suriname om te werken op de plantages. In de koloniale tijd vestigden zich ook Joden, Libanezen en Europeanen zich in Suriname. Na die tijd kwamen er ook Haïtianen, Brazilianen, Chinezen en Guyanezen.

Talen

De officiële taal is het Nederlands, maar Suriname kent nog zo'n twintig andere talen. De lingua franca, de algemene omgangstaal, is het Sranan Tongo, met woorden van Afrikaanse, Engelse, Portugese en Nederlandse oorsprong. Het Sarnami is een Surinaamse variant van het Hindi die veel wordt gebezigd door de Hindostanen, de Surinamers van Indiase afkomst. Ook veel Javanen, Chinezen, Marrons en Inheemsen spreken nog hun eigen taal of een variant daarvan.

Klimaat

Suriname heeft een tropisch, vochtig klimaat, met temperaturen die variëren van 23 graden ('s nachts) tot 37 graden Celsius ('s middags). Er zijn droge en natte seizoenen.

Staatsbestel

Een democratische republiek met een president aan het hoofd. De Nationale Assemblée, het hoogste politieke orgaan, telt 51 volksvertegenwoordigers.

Munteenheid

De Surinaamse Dollar (SRD) is gelijk aan 100 centen. Sommige hotels en grote winkels accepteren vreemd geld en creditcards. Vreemde valuta kunt u veilig wisselen bij de handelsbanken en cambio's. Geldtransacties op straat zijn af te raden. Met sommige bankpasjes kunt u Surinaamse Dollars pinnen bij de geldautomaten.

Electriciteit

Vrijwel overal 110/127 volt/ 60 hertz. Grote hotels beschikken doorgaans ook over aansluitingen voor 220 volt

Transport

Het Surinaamse wegnnet bestaat uit verharde en onverharde wegen met een totale lengte van 9.000 kilometer. Het verkeer rijdt links. Het Nationaal Vervoers Bedrijf en particuliere lijnbussen verzorgen openbaar busvervoer. Daarnaast zijn er veel taxibedrijven. Ook zijn op verschillende adressen in Paramaribo fietsen te huur. Internationale vluchten landen op de Johan Adolf Pengel International Airport, zo'n 45 kilometer ten zuiden van Paramaribo. Van de luchthaven Zorg en Hoop in Paramaribo vertrekken vliegtuigjes en helicopters naar airstrips (kleine vliegveldjes) in het binnenland. De rivieren van Suriname zijn over het algemeen goed bevaarbaar.

Telecommunicatie

In Paramaribo, de kuststrook en in sommige binnenlandse dorpen staan telefooncellen. Belkaarten zijn te koop bij het telecommunicatiebedrijf Telesur, bij postkantoren en bij de meeste buurtwinkels en supermarkten. U kunt zich ook laten (terug)bellen in zo'n telefooncel; het nummer staat op de gele overkapping. Het internationale toegangsnummer tot Suriname is 00597.

Collect belt u via 156 (naar de Verenigde Staten) en 157 (naar Nederland). Doet u dat met een mobiele telefoon, dan worden lokale gesprekskosten afgetrokken van uw beltegoed. Het gebruik van een buitenlands gsm-toestel kan, maar is erg duur. Wilt u tegen binnenlands tarief bellen, dan kunt u de eigen SIM-kaart tijdelijk vervangen door een Surinaams exemplaar. Het is dan wel handig om een regiovrij (SIM-lockvrij) toestel mee te nemen. Een SIM-kaartje koopt u voor 5 US-dollar bij Telesur en bij telefoonwinkels. U dient zich wel te legitimeren.

Wilt u internetten? In Paramaribo vindt u in elke wijk een of meer internetcafés. In sommige districten kunt u eveneens een bezoekje aan cyberspace brengen.

Vereisten voor binnenkomst

Een geldig paspoort en eventueel een geldig visum. De vreemdelingendienst van de politie vindt u op de hoek van de Mr. J. Lachmonstraat en Dr. Ir. H.S. Adhinstraat, in het gebouw van het ministerie van Openbare Werken. Telefonisch bereikt u de vreemdelingendienst via 532109. Een vaccinatiebewijs tegen gele koorts en cholera is alleen nodig als u uit een besmet gebied komt.

Accommodatie

Paramaribo heeft verschillende grote hotels met goed voorziene kamers en airconditioning. De kwaliteit van kleinere hotels, pensions en guesthouses is doorgaans redelijk. Verder is er een groeiend aanbod van vakantiewoningen en appartementen. Ook het westelijke stadje Nieuw-Nickerie beschikt over hotels, pensions, guesthouses en huurwoningen. Elders in de kuststrook staan eveneens enkele hotelletjes en guesthouses. In het binnenland is de accommodatie doorgaans iets eenvoudiger. Sommige dorpen beschikken over een logeergebouw, maar er zijn ook lodges in fascinerende natuurgebieden. Dichterbij de stad kunt u terecht in verschillende vakantieparken.

Cuisine

Het aanbod van de vele restaurants en eethuisjes is bijzonder gevarieerd. Geniet van smakelijke Javaanse, Chinese, Creoolse, Hindostaanse, Koreaanse en Europese gerechten, of kies voor de internationale kaart.

Kleding

In het vochtige klimaat is lichte, katoenen kleding bijzonder aan te bevelen. De meeste bezoekers vinden het prettig om dagelijks een aantal keren te douchen en schone kleren aan te trekken.

Drinkwater

In Paramaribo is het kraanwater lekker en prima drinkbaar. Gebotteld Surinaams water van goede kwaliteit is overal verkrijgbaar.

Gezondheid

Suriname beschikt over moderne ziekenhuizen, goed opgeleide artsen en gezondheidswerkers. Diverse apotheken in stad en district zorgen voor voldoende aanvoer van medicamenten. Bent u van plan, het diepe binnenland te bezoeken, informeer dan tijdig naar de juiste malariakuur! Recente informatie vindt u bij het

Facts about Suriname

Geographic Location

Suriname is situated on the continent of South America just North of the Equator. The country is bordered in the South by Brazil, in the North by the Atlantic Ocean, in the East by the French Overseas Department French Guyana and in the West by the former British colony Guyana.

Capital

On the West Bank of the broad Suriname River lies the Capital city Paramaribo. The name is supposedly derived from 'Pamurbo' - an indigenous village dating back to the seventeenth century. Paramaribo is an extended city with few tall buildings. Its white-painted monumental buildings with a foundation of red brick distinguish the historic city center. In 2002, because of its historical importance, the UN Cultural Organization UNESCO placed the inner city of Paramaribo on the World Heritage List.

Name

In all three Guyanas, there once lived the indigenous people named 'Surinen'. From this word, the name Suriname is probably derived.

Surface Area

Suriname has a surface area of approximately 164,000 sq. kms. (about four times the size of Holland). A large part of the country is covered by unspoiled tropical rain forest.

Population

Suriname has approximately half a million inhabitants whose forefathers came from all over the world. The varied composition of the population dates back to the colonial period. The original inhabitants, the indigenous Amerindian people had to deal with European domination, with particular reference to Dutch dominance. Ever since 1650 the colonial rulers forced Africans into slavery and sent them to Suriname. Their descendants are known as Afro-Surinamers or Creoles. The Maroons are descendants of runaway slaves. After the abolition of slavery in 1863, contract laborers from India, Indonesia and China came to work on the Suriname plantations. During the colonial period Jews, Lebanese and Europeans immigrated to Suriname and long afterwards, Haitians, Brazilians, Chinese and Guyanese decided to make Suriname their home.

Language

The official language is Dutch, but Suriname recognizes about twenty other languages. The 'Lingua Franca', the colloquial language is Sranan Tongo, with words originally from Africa, English, Portuguese and Dutch. Sarnami is a Surinamese variant of Hindi that is freely spoken by the Hindustanis (Surinamese descendants of Indian immigrants). Javanese, Chinese, Maroons, as well as the indigenous people speak their original languages or a variation thereof.

Climate

Suriname has a humid, tropical climate with temperatures ranging from 23 degrees Celsius at night up to 37 degrees Celsius in the afternoons during some months of the year. There are dry and wet seasons.

Government

Suriname is a democratic republic headed by a President. The National Assembly has 51 Parliamentarians.

Currency

The Surinamese Dollar (SRD) is equal to 100 cents. Some hotels and large department stores accept foreign currency and credit cards. Foreign currency can safely be exchanged in commercial banks and cambios. Money transactions on the street are not advised. With some bank passes, one can acquire Suriname dollars at the automatic cash machines.

Electricity

Almost everywhere there is 110/127 volt 60 hertz. The larger hotels generally also have 220 volt connections.

Transport

The Suriname road network consists of asphalted as well as sand roads, with a total length of 9,000 kilometers. There is left-hand traffic. The National Transportation Company as well as private bus operators provide public bus transportation. In addition, there are several taxi companies and several places in Paramaribo also have cycles for hire. Foreign aircraft, in general, use the Johan Adolf Pengel International Airport located about 45 km. South of Paramaribo. From the local Zorg-en Hoop airport in Paramaribo, small aircraft and helicopters depart regularly to interior airstrips. Suriname's rivers are navigable.

Telecommunications

In the city of Paramaribo, along the coastal area and also in some interior villages, telephone booths are located. Calling cards can be bought at the Telephone company Telesur, post offices and in many neighborhood shops and super markets. You may also be 'called back' at any of the telephone booths; the number is painted on the roof. The international code for Suriname is: 00597. You can also call collect via 156 (U.S.A) and 157 (Holland). However, if you do that with a mobile telephone, the local telephone call costs will be deducted from your telephone card balance.

Usage of a foreign gsm cellular phone is possible, but is very expensive. If you desire to call using the local rate, you'll have to exchange your SIM card temporarily for a Surinamese calling card. It is therefore a practical idea to bring along a regional free (SIM-lock free cell phone). A SIM card costs \$5.00 US at Telephone stores. Be sure to have some form of identification handy. Do you want to go online? Every area of Paramaribo has a few internet cafes. In some areas you can even enter cyberspace.

Entry Requirements

A valid passport is needed, and if required a valid visa. The Police administered Department for foreigners is located in the building of the Ministry of Public Works on the corner of the Mr. J. Lachmonstraat and the Dr. Ir. H.S. Adhinstraat. This office can be reached by telephone: 532109. A vaccination certificate against yellow fever and cholera is only required when you arrive from an infected area.

Accommodation

Paramaribo has various large hotels with well-appointed comfortable air-conditioned rooms. The quality of smaller hotels, pensions and guesthouses is passable. In addition, there is an increasing number of vacation houses and apartments. The western town of Nickerie also has hotels, pensions, guesthouses and vacation houses for rental. Elsewhere on the coastal area smaller hotels and guesthouses can be found. In the interior, the accommodation is somewhat simpler. Some villages have a simple guesthouse, but there are also tourist lodges in fascinating nature areas. Near the city you will also find several vacation park areas.

Cuisine

There is a wide variety of restaurants and eating houses. You can enjoy tasty Javanese, Chinese, Creolese, Hindi, Korean and Dutch food, or choose from the international menu.

Clothing

In the humid climate, light cotton clothing is highly recommended. Many visitors find it a good idea, to take a shower several times daily, then change into clean clothing.

Drinking water

In Paramaribo, tap water is clean and safe. Good quality bottled Surinamese natural water is also available everywhere.

Health

Suriname has modern hospitals, well-trained and skillful doctors and health care workers. Several pharmacies in the city and districts ensure regular and adequate supply of medicines. If you are planning to visit the deep interior, please seek advice in advance about the correct anti-malaria medicine. Up to date information can be obtained from the Bureau of Public Health, 22 Rode Kruislaan, Paramaribo.

Cars Plus
Car Rental

Kwattaweg 246 Paramaribo, Suriname ☎ (+597) 492020
 neth: +31 0208905432 USA: +1-305-8517702 🌐 www.carsplusrv.com

AVIS
CAR RENTAL

MAIN OFFICE:
 (597) 551156
 TORARICA HOTEL:
 (597) 421547
 J.A. PENGEL AIRPORT:
 (597) 551158 / 677 5645

www.avissuriname.com

De SLM Infolijn 433111 / 494185
 Dagelijks voor actuele vluchtinformatie
SMS AMS naar **08783111** op maandag,
 woensdag, donderdag, vrijdag en zondag
 voor informatie van de SLM vluchten uit en
 naar Amsterdam

In Suriname call **433111 / 494185** for daily
 updates of flight information
TEXT AMS to **8783111** on monday, wednesday,
 thursday, friday and sunday for information
 of the flights to and from Amsterdam

www.flyslm.com

50 YEARS
SURINAM AIRWAYS
www.flyslm.com

AMSTERDAM

MIAMI

ARUBA

CURACAO

PORT OF SPAIN

GEORGETOWN

PARAMARIBO

CAYENNE

BELEM

BARBADOS

SURINAM AIRWAYS DESTINATIONS

**WINNER'S
DESTINATION**

Member • **G** • ets Member

Nodig vrienden uit

Vrienden worden lid

Ervaar de voordelen

€10,-

Ontvang BELTEGOED !

Interesseer vrienden
voor de aankoop van een
'tweelandensim' !

Bezoek www.telesur.nl voor meer info!